

*Звіт про роботу
Комунального закладу
"Рівненська обласна
універсальна наукова бібліотека"
Рівненської обласної ради
за 2012 рік*

Комунальний заклад «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» Рівненської обласної ради у 2012 році – проголошеному роком культури та відродженням музеїв – спрямовувала свою діяльність на подальший розвиток книгозбірні як потужного культурно-освітнього, інформаційно-ресурсного, науково-методичного центру, депозитарію краєзнавчих документів та бібліографії. Формувала документний фонд на різних носіях інформації, забезпечувала вільний доступ до електронної бібліотеки, книжкового фонду та періодичних видань. Продовжувала задовольняти потреби громадян в загальноосвітньому, навчальному, професійному розвитку та дозвіллі, популяризувала кращі зразки літературних, культурних та мистецьких надбань, запроваджувала інноваційні форми роботи для залучення користувачів та розвитку читання, створювала комфортне середовище для відвідувачів бібліотеки, в т. ч. для людей з особливими потребами.

Основні показники. Кількість технічних засобів

Комп'ютери	Розмножувальна техніка	Мультимедійне обладнання	Кількість комп'ютерів, що мають доступ до Інтернет	Кількість комп'ютерів, що використовуються користувачами	Кількість факсів
75	37	11	50	27	1

Кількість читачів, відвідувань та книговидачі

Всього обслужених читачів всіма підрозділами – 40600;
 Кількість зареєстрованих користувачів за єдиною реєстраційною картою – 10700;

Кількість відвідувань – 1029200:

в т.ч. – 892500 кількість звернень на веб-сайти бібліотеки (8 сайтів);

Кількість відвідувань масових заходів – 12300;

Видано примірників – 743680;

Читаність становить – 18,3 прим.;

Кількість виданих документів по МБА – 1034 прим.

Формування та використання бібліотечного фонду

Надійшло примірників – 8130: в т.ч. 5300 книг;

Вибуло примірників – 13460: в т.ч. книг – 6200;

На кінець року фонд бібліотеки – 546080: в т.ч. – 454380 книг;

Книгозабезпеченість становить – 13,5 одиниць;

Обертаність фонду становить – 1,4.

Формування та використання Електронної бібліотеки

Поповнено ЕБД – 59711, в т.ч. (51261 каталоги і картотеки) БЗ та текстами документів;

Обсяг власних електронних баз даних на 01.01.2013 р. складає – 635000 записів: в т.ч. записів у електронному каталозі і картотеці

– 622000 записів;

Зареєстровано кількість звернень користувачів на сайти та блоги – 892504 разів;

Переглянуто сторінок – 2247059;

Організовано доступ та підтримку 6-ти сайтів та 2-х блогів бібліотеки

Організовано і проведено:

320 масових заходів, в т. ч. оформлено ілюстративно-книжкових та віртуальних виставок більше 200. Продемонстровано 18 виставок образотворчого мистецтва та авторських фоторобіт відомих на Рівненщині митців та початківців.

Кількість працівників

Всього – 102 працівника, в т. ч. бібліотечних – 71;

Надходження та використання коштів

Загальна сума надходжень – 5662500 грн., в т.ч. кошти загального фонду – 5389900 грн., кошти спеціального фонду – 272600 грн.;

Використання коштів – 5647700 грн.

Бібліотека належить до першої групи за оплатою праці. Детальнішу інформацію див. додаток № 1 (Звіт Форма 6-НК).

**ВІДДІЛ КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА ОБРОБКИ ДОКУМЕНТІВ,
ОРГАНІЗАЦІЇ КАТАЛОГІВ**

У звітному році основними напрямками роботи відділу були:

- формування бібліотечного фонду на традиційних та електронних носіях відповідно до запитів користувачів у межах визначених асигнувань;
- комплектування фонду обов'язковим документом краєзнавчого змісту і місцевим примірником;
- формування фонду відділу абонементу сучасною українською літературою, дозвілевими періодичними виданнями;
- формування електронної бібліотеки в т. ч. повнотекстовими документами;
- формування БД аудіокниг;
- формування електронного каталогу;
- формування зведеного ЕК назв періодичних видань, передплачених бібліотеками всіх систем і відомств;
- редагування та актуалізація ЕК в мережі Інтернет;

Бібліотечний фонд на 1.01.2013 р. складає 546086 прим. документів.

Протягом 2012 р. до бібліотеки надійшло 8137 прим. документів, 4467 назв документів.

Основними джерелами комплектування були:

Джерела комплектування	Роки		
	надійшло прим.		
	2010	2011	2012
Обов'язковий місцевий примірник документів: НУВГП, ПП «Волинські обереги», ПП «О. Зень», ПП «Дятлик М.», ОВІД, РДГУ, «Острозька академія» та ін.	721 (295 назв)	728 (365 назв)	761 (290 назв)
Книготорговельні організації (Видавництво «Знання», «Кондор», «Кальварія», «Волинська обласна друкарня», «Джерела-М», «Львівська політехніка», книгарні «Слово», «Дружба» та ін.	1061	1527	1923
Дарунки від установ та приватних осіб.	1541	1688	2148
Обмінний фонд Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського	133	10	125
Державна програма «Українська книга»	93	35	651
Програма підтримки національного книговидання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009-2013 рр.	125	62	48

Видання бібліотек	22	32	42
Взамін загублених книг	151	108	76
Фірма «Періодика», Укрпошта	2731	2430	2363

На формування бібліотечного фонду протягом року з загального фонду бюджету було виділено 195000 грн. З них – 96000 грн. на передплату періодичних видань, 99000 грн. на придбання літератури.

Завдяки реалізації Державної програми «Українська книга» отримано видань на суму 74230 грн. 93 коп. та обласної Програми підтримки національного книговидавництва, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009–2013 рр. на суму 1933 грн. 50 коп.

Отримано:

- обов'язкового примірника документів на суму: 16265 грн. 96 коп.
- з обмінного фонду НБУ ім. В. І. Вернадського – 8375 грн. 62 коп.
- взамін загублених книг – 1304 грн. 00 коп.
- видання бібліотек – 1102 грн. 60 коп.
- в дарунок від установ та приватних осіб (Національний інститут стратегічних досліджень, Український центр культурних досліджень, Український інститут соціальних досліджень, Приватна колекція Г. Дем'янчука, Ю. Г. Шаповала, А. Дацкова) – на суму: 30872 грн. 41 коп. Всього отримано документів в дарунок на суму: 134085 грн.

Всього надійшло книг, аудіовізуальних документів та електронних видань на суму 236904 грн. 76 коп.

Аналіз надходжень видань впродовж трьох років представлено у нижчеподаній таблиці.

Роки	всього документів	назва документів	книг, брошур прим.	газет, журналів прим.	аудіовізуальних документів	електронних видань	НОТ
2010	6733	3859	3871	2731		112	19
2011	6620	3590	4116	2430	7	59	8
2012	8137	4150	5284	2363		478	12

У звітному році з метою придбання було переглянуто і опрацьовано понад 85 тис. назв видань, включених в каталоги книготорговельних організацій та прайс-листи.

Для визначення повноти надходження обов'язкового примірника документів проведено моніторинг, в основу якого покладено звірку отриманих документів з бібліографічним показником Книжкової Палати України «Нові видання України» (34 вип.). Видання, які не надійшли до бібліотеки, включені в картотеку докомплектування та поставлені на контроль для придбання.

У 2012 р. продовжено формування електронної бібліотеки повнотекстовими документами місцевих авторів, відформатовано і виставлено в мережу Інтернет – 89 назв. Отримано 16 назв документів місцевих авторів (електронна версія). У звітному році продовжено формування електронної бібліотеки в локальній мережі повнотекстової БД книг – 356 назв. На 1. 01. 2013 р. ЕБ нараховує 1431 назв.

Також продовжено формування БД аудіокниг – 360 назв у 2012 році.

У звітному році було опрацьовано і включено в ЕК 5043 бібліографічних записів книг. На 1.01.2013 р. ЕК нараховує 68910 БЗ книг.

Видруковано 5043 індикаторів, 5043 книжкових формулярів, 12850 карток для традиційних каталогів. Всі картки 12850 штук включено в алфавітний генеральний, алфавітний читацький і систематичний каталоги.

Укладено зведений каталог періодичних видань, передплачених бібліотеками міста та бібліотеками членами корпорації на 2012 р., який включає 1750 назв, створена карткова та електронна версія, в т.ч. 300 назв періодичних видань нашої бібліотеки.

Протягом 2012 р. зареєстровано 9050 примірників періодичних видань (журнали, газети). Постійно здійснювався контроль за надходженням періодичних видань.

У звітному році з фондів бібліотеки було вилучено 13462 прим. документів.

Роки	Всього документів вилучено	Книг, брошур	Газет, журналів	Аудіовізуальних документів та електронних видань	За причинами вибуття			
					Фізично-зношені	Морально-застарілі	Втрага користувачем	Передано в обмінний фонд
2010	17260	12269	4991	-	8877	7570	122	691
2011	22105	18122	3983	-	12256	9364	81	404
2012	13462	6017	7362	83	4426	8419	62	555

Певна робота була проведена по очищенню каталогів. З алфавітного генерального, алфавітного читацького та систематичного каталогів вилучено 16050 карток чи інвентарних номерів. 6017 інвентарних номерів виключено з інвентарних книг. Було проведено інвентаризацію бібліотечного фонду відділу використання та зберігання документного фонду: формат А, Б, Бп, Г, М - всього 51 555 карток і частково проставлено відмітки в інвентарних книгах: формат А, Бп - 3200 карток.

В 2012 р. відредаговано 13500 БЗ ЕК при плані 16500. Проте, у звітному році було відредаговано 20378 БЗ бібліотек-учасниць корпорації понад план.

Регулярно на сайті бібліотеки були виставлені списки нових надходжень: «Нові книги з дизайну, домоводства та декоративно-прикладного мистецтва», «Книги-лауреати конкурсу “Коронація слова”, “Сучасна українська література”, «Нові надходження для інтелектуалів» (видавництво “Критика”), нова книга з історії бібліотечної справи Кунанець Н. Е. “Бібліотечна справа на західноукраїнських землях”.

ВІДДІЛ ВИКОРИСТАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ ДОКУМЕНТНОГО ФОНДУ

Основними завданнями відділу використання та зберігання документного фонду в 2012 році були – організація і раціональне розміщення фондів для збері-

гання та максимального використання, підбір та видача книг за вимогами користувачів, організація палітурних та реставраційних робіт.

Протягом 2012 року фонд відділу поповнювався за рахунок нових надходжень. Нижче подано динаміку надходження у відділ документів впродовж трьох зазначених років:

2010	2011	2012
560	456	436

З відділу комплектування і обробки документів було отримано і передано у структурні підрозділи бібліотеки 5485 примірників нових документів.

Динаміка за три роки є такою:

2010	2011	2012
4580	2891	5485

Спостерігається збільшення надходжень нових видань до структурних підрозділів у 2012 р. в порівнянні з 2011 та 2010 роками.

Працівниками відділу розставлено 5485 індикаторів на отримані документи структурними підрозділами з відділу комплектування та обробки документів, що на 2594 індикатори більше, ніж в 2011 році.

Вилучено 541 індикатор з картотеки підсобних фондів на передані документи з структурних підрозділів.

Поновлено дані за 2009 рік в картотеці періодичних видань. На збереження передано з читального залу 832 примірників журналів та 34 назв газет; з відділу інформації та обслуговування користувачів документами виробничої тематики – 874 примірників журналів та 8 назв газет.

Переставлено та перевірено правильність розстановки фонду на полицях формату «Б», «В», «А» та відділів «6», «9», «5» систематичної розстановки за десятичною бібліотечною класифікацією. Знято з полиць документи, які втратили актуальність, дублетні та зношені видання.

Розставлено індикатори в картотеці поточної видачі за структурними підрозділами – всього 67899 одиниць.

За звітний період працівниками відділу було розставлено документи, які були видані за вимогами користувачів у структурні підрозділи обласної бібліотеки: книг – 4753; журналів – 56 922; газет – 6224, що за 2012 рік становить 67899 документів.

Обслуговування користувачів

Видано документів за вимогами користувачів у структурні підрозділи бібліотеки:

Роки	Книги	Журнали	Газети
2010	6224	56922	5773
2011	5710	56700	6170
2012	4753	56922	6224

У 2012 році спостерігається зменшення вимог на книги в порівнянні з 2010 та 2011 роками. Однак збільшується кількість вимог користувачів на газетно-журнальний фонд.

Для якісного повноцінного задоволення запитів віддалених користувачів в 2012 р. працівниками відділу застосовувалось обслуговування їх по МБА. Було

обслужено 36 абонентів, яким було надіслано 1034 документів та отримано 23 документи на замовлення читачів з інших бібліотек України. Замовлення отримали з Національної парламентської бібліотеки України, Національної бібліотеки ім. Вернадського, Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки бібліотеки ім. Олени Пчілки та Київської державної історичної бібліотеки.

Робота з фондом

Відповідно до перспективного плану переобліку документного фонду працівниками відділу у 2012 році були проведені інвентаризації документного фонду у відділах :

- відділ обслуговування документами іноземними мовами – обсягом 18117 прим.;
- відділ інформації та документів виробничої тематики – обсягом 23000 прим.;
- відділ формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів – обсягом 2720 прим.

За результатами перевірки встановлено, що наявність документів в усіх 3-х відділах відповідає обліковим документам.

Згідно інструкції обліку документів проводилась звірка індикаторів з інвентарною книгою і проставлявся штамп «Переоблік 2012» .

З 15 жовтня по 28 грудня 2012 року було проведено інвентаризацію бібліотечного фонду у відділі використання та зберігання документного фонду, шляхом звірки карток топографічного (форматного каталогу з наявністю документного фонду): формат «А»; формат «Г»; формат «Бп», «М»; формат «Б» (друга частина); бібліотека Сидора Кравця.

Розформовано депозитарний фонд з метою повернення цінних і рідкісних видань і таких, що доцільно залишити у фонді – всього 2800 документів. З них: 300 відібрано і розставлено на полицях у відділі зберігання та використання документного фонду.

У відділі впродовж року проводилася робота з фондом цінних і рідкісних видань, кількість яких складає 2 058 одиниць. Фонд зберігається в окремій кімнаті, де дотримується температурний режим і зволоженість.

Найцінніші історико-культурні та наукові матеріали з фонду цінних і рідкісних видань постійно використовувались науковцями, фахівцями, студентами та бібліотечними працівниками. Серед науковців, студентів великою популярністю користується «Энциклопедический словарь» Ф. Брокгауза і Эфрона «Всеобщая история литературы» та прижиттєві видання видатних діячів.

Працівники краєзнавчого відділу широко використовують документи з фонду цінних і рідкісних видань, а особливо «Рочнік Волинській» в 7-ми томах, з якого окремі розділи історичних документів про Волинь застосовують для поповнення сайту «Історична Волинь».

У рамках проведення заходів до Всеукраїнського дня бібліотек були організовані виставки із фонду рідкісних та цінних видань. Зацікавлення у відвідувачів, особливо школярів та студентів викликала експозиція найбільших за форматом книг та найменших видань бібліотеки під назвою „Від малої до великої книги”. На ній були представлені „Острозька Біблія” у перекладі українською мовою Рафаїла Торкуняка, „Пересопницьке Євангеліє”, „Україна – козацька держава” Володимира Недяка, „Остромирове Євангеліє”, кишенькові твори Івана Франка, Лесі Українки, Тараса Шевченка, шпигачки Миколи Лукаша, книга афоризмів, словники, довідники, атласи, ін. Молоді люди захоплено розглядали, фотографувались із книгами, намагались оцінити вагу.

Щоквартально підбирались та поновлювались документи на постійнодіючу виставку у читальну залу з фонду рідкісних видань:

– «Література світу: Жан Батист Мольєр», присвячена 390-річчю від дня народження

– «Чарльз Діккенс : Літопис життя та творчості»;

– «Класик світової літератури Янка Купала»: До 130-річчя від дня народження;

– Книги з різних галузей знань (медицина, архітектура, біологія);

Протягом травня місяця у відділі обслуговування користувачів у читальній залі була організована виставка книг з фонду відділу книгозберігання під назвою «Історична книга».

Працівники відділу брали активну участь у вечорі пам'яті «Сандармох: Україна нескорена», присвяченому 75-роковинам масових розстрілів української інтелігенції Соловецького етапу. Була організована виставка книг, на якій були представлені документи про життя і творчість загиблих представників українського відродження. Серед них книги Леся Курбаса, Валер'яна Підмогильного, Миколи Зерова, Григорія Епіка, Миколи Куліша, Євгена Плужника і Валер'яна Поліщука.

В звітному році була проведена певна робота по відбору документів в обмінно-резервний фонд для передачі у фонди інших бібліотек:

- Культурно-археологічного Центру «Пересопниця» - 306 док.;

- Рівненського факультету Національної Академії керівних кадрів культури і мистецтв – 50 док.;

- Рівненської духовної семінарії – 23 док.

На сайті обласної бібліотеки для ознайомлення бібліотек України було представлено список книг з питань техніки з обмінно-резервного фонду в кількості 100 примірників.

Впродовж року проводилась значна робота працівниками відділу по звільненню фондів від застарілих, дублетних, зношених документів.

Роки	Морально застарілих	Фізично зношених	З інших причин	Всього
2010	2335	6469	145	10254
2011	5489	7070	2395	14954
2012	7153	2106	861	10120

Працівники відділу в 2012 році вилучили 3853 індикатори на списані документи структурними підрозділами бібліотеки. Проводилась певна робота по звірці та розкладанню індикаторів за інвентарними номерами та перевірка їх по інвентарній книзі на предмет списання у відділі комплектування і обробки документів – всього 12320 індикатори. Підготовлені акти про списання з балансу бюджетних установ і організацій вилучених з бібліотеки документів через зношеність, застарілість та з інших причин.

Робота сектору гігієни та реставрації з палітурною майстернею

За звітний період працівниками сектору гігієни та реставрації з палітурною майстернею зроблено реставрацію документів по відділах відповідно записів в зошиті обліку роботи сектору. З них: книг – 1000 прим., журналів – 550, газет – 273, інші документи – 75. Всього – 1898 документів.

ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО РЕСУРСУ, БАЗ ДАНИХ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Впродовж звітнього року зусилля фахівців відділу були спрямовані на формування електронного та традиційного бібліографічних ресурсів шляхом постійного

поповнення баз даних бібліографічних записів статей з періодичних видань та наукових збірників, галузевих баз даних відповідно до інформаційних потреб користувачів; створення бібліографічних посібників, застосування електронних та інтернет-ресурсів для більш повного задоволення потреб користувачів в релевантній інформації.

Формування довідково-бібліографічного фонду

Впродовж року в ДБФ надійшло 130 примірників документів:

Роки	Всього	Надійшло	Вибуло
2010	2556	103	-
2011	2769	114	3
2012	2850	130	49

Станом на 01.01.2013 р. ДБФ відділу нараховував 2850 примірників.

Проводилась робота по формуванню архіву виконаних довідок. У 2012 р. користувачам надано 10 письмових довідок, серед яких довідки про громадські організації Китаю, приватизацію в Україні, тему кохання у світовій літературі, замовляння та заговори в українському фольклорі та ін.

Формування бібліографічного та інформаційного ресурсу

Формування бібліографічного ресурсу здійснювалось спеціалістами відділу, спеціалістами галузевих відділів обласної бібліотеки та бібліотеками учасниками корпоративного об'єднання з аналітичної обробки статей з періодичних видань. Загалом фахівцями бібліотеки розписується понад 250 назв газет та журналів. Впродовж року бібліографами аналітично опрацьовувалися такі наукові збірники, як «Наука України у світовому інформаційному просторі», «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії», «Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. – поч. XXI ст.)», Ігнат'єв П. М. «Країни Азії: особливості культури та побуту», «Наукові записки» Національного університету «Острозька академія», «Нова педагогічна думка» та ін.

*Формування БД статей з періодичних видань та наукових збірників
(робоча назва – БД «Бібліограф»)*

Відділи, які формують БД	2010 (к-сть Записів)	2011 (к-сть записів)	2012 (к-сть Записів)
Формування бібліографічного ресурсу	18283	25130	15 141
Інформації та документів виробничої тематики	7083	7411	7429
Обслуговування документами з мистецтва	904	888	1156
Обробка документів членами корпоративного об'єднання	8248	8 295	8273
Всього	252660	288975	323240
Зростання по роках	36970	36215	31999
Редакція БД (видалення записів)	1500	800	1000

Загальний обсяг записів у БД статей з періодичних видань і збірників нараховує 451 405 записів включно з конвертованою БД за 1993–2004 роки.

До формування БД «Бібліограф» залучені спеціалісти бібліотек області. В 2012 році в Рівненській регіональній корпоративній бібліотечній інформаційній системі (РКБІС) з аналітико-синтетичної обробки документів брали участь фахівці: обласної бібліотеки, 16 централізованих бібліотечних систем (ЦБС), 3 міських бібліотек (м. Кузнецовськ та Рівне, бібліотека с. Ювілейне (м. Рівне) та бібліотеки Рівненського державного аграрного коледжу. Для порівняння: у 2006 році учасниками корпоративної системи були 11 ЦБС та обласна бібліотека.

В 2012 році бібліотеками-членами корпоративного об'єднання було опрацьовано 155 назв періодичних видань: експортовано описи з 26 назв періодичних видань, а отримано та відредаговано описи з 47 видань.

Протягом 2012 року працівники сектору акумуляції та створення інформаційних ресурсів, що здійснюють корпоративну обробку інформації, імпортували в БД 8273 описи, видрукували картки на них та влили їх у СКС. Було відредаговано 3089 записів.

Працівники сектору щоквартально редагували Зведені каталоги бібліотек-членів корпорації. У звітному році було опрацьовано 14850 записів. Зведені каталоги бібліотек РКБІС (823995 БЗ) виставлені на сайті бібліотеки (<http://libr.rv.ua>).

Головний бібліотекар відділу Матушевська Т. В. щоквартально формувала БД статей з періодичних видань, що передплачують шкільні відділення публічно-шкільних бібліотек області БД «Навчальна література». В 2012 р. відібрано 13550 записів.

Діяльність РКБІС

Корпоративне об'єднання	2010	2011	2012
Кількість учасників корпоративної системи	19	21	21
Всього опрацьовано назв періодичних видань	146	151	155
ОУНБ експортувала назв періодичних видань	26	26	26
ОУНБ імпортувала назв періодичних видань	53	47	47
Кількість описів, відредагованих бібліографами ОУНБ	8248	8 295	3089
Кількість карток, розставлених в СКС	9900	9980	9950
Кількість відредаговано описів Зведених каталогів	62650	62670	14850
Кількість записів у БД «Навчальна література»	13487	13520	13550

Впродовж звітного року спеціалісти відділу Костильова Л. А. та Стадницька Л. М. здійснювали ретроспективну редакцію БД «Бібліограф» за 2006–2007 рр. Було відредаговано 45030 бібліографічних записів. Гуріна В. П. та Самсонюк О. Ю. проводили поточну редакцію БД «Бібліограф». Всього ними було відредаговано 15061 записів.

Систематично поповнювались документами повнотекстова БД та сайт «Освітній навігатор»:

Назва БД	2010	2011	2012	Є на 1.01.2013
Повнотекстова БД (статті з періодичних видань)	1945	1113	2166	11379
«Освітній навігатор»	750	800	506	2917

У зв'язку з відновленням сайту «Освітній навігатор» (II-III кв. 2012 р.) спеціалістами відділу була проведена велика робота по редагуванню та відновленню файлів, раніше завантажених на «Освітній навігатор». Зокрема, відредаговано 157 документів та відновлено 61 файл.

Впродовж звітного року здійснювалося редагування СКС:

Рік	2010	2011	2012
Кількість вилучених карток	4600	4500	4250

Використання користувачами бібліографічного ресурсу

Довідково-бібліографічним обслуговуванням у 2012 році було охоплено на 120 користувачів більше, ніж у 2011 році. Впродовж року на їх замовлення виконувалися фактографічні та бібліографічні довідки, в т. ч. й з використанням електронних бібліографічних БД:

Обслужені користувачі		
2010	2011	2012
7757	7919	8028
Виконано довідок		
26818	24415	23186
Обслужено користувачів за допомогою ЕК		
2617	2461	1950

Загальна кількість довідок, наданих користувачам протягом звітного року становить 23186, з них: тематичних – 16583, адресних – 5336, уточнюючих – 610, фактографічних – 657. Надано 3866 консультацій читачам про структуру довідково-бібліографічного апарату бібліотеки та його використання.

Віддалені користувачі бібліотеки мали можливість отримати інформацію про документи ОУНБ та ресурси всесвітньої мережі за допомогою «віртуальної довідки» (<http://libr.rv.ua/index.php?name=FAQ>) з сайту бібліотеки.

Виконання віртуальних довідок

Роки	2010	2011	2012
Кількість довідок	531	302	207

Впродовж року реалізувалося інформаційно-бібліографічне забезпечення різних груп користувачів. Наприклад, здійснювалося інформування педагогів міста: кожен квартал в обласний та міський відділи освіти, Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти надсилався список літератури на тему: «Література з питань теорії та практики педагогічної науки».

На серпневих нарадах освітян м. Рівне з консультацією «Популяризація бібліотечних послуг через соціальні мережі» та презентацією «Електронні ресурси обласної бібліотеки для забезпечення навчального процесу» виступила провідний спеціаліст відділу Самсонюк О. Ю.

У 2012 р. запроваджено нову форму інформування користувачів з використанням електронної пошти. Надсилалася інформація за такими темами: міжнародна логістика, краєзнавча діяльність бібліотеки, бібліографічне обслуговування в

вузівській бібліотеці та ін. Всього обслужено 3 абоненти інформації, яким надано 30 повідомлень.

На сайт бібліотеки бібліографами було підготовлено 2 віртуальні виставки: «Земля – наш спільний дім» – на початок 2013 р. зафіксовано 3034 звернень до виставки, «Полум'яний борець за незалежність України: До 105-ї річниці від дня народження поета, вченого, патріота Олега Ольжича-Кандиби» – 440 звернень.

Продовжувалася робота по наповненню рубрики сайту бібліотеки «Читайте – це цікаво!»: підготовлено 50 повідомлень про нові публікації в періодичних виданнях. У 2012 р. загальна кількість звернень до рубрики становила 4922 разів. Найбільше споживачів інформації зацікавили статті про Париж (174), день об'їмів (138), кімнатні квіти (124), віруси в Інтернеті (140), карстові печери (134) та ін. З метою популяризації художньої літератури спеціалісти відділу підготували та представили на сайті рекомендації на 4 художні твори.

У 2012 р. спеціалісти відділу підготували 4 вебліографічні списки: «Українська бібліотечна асоціація», «Країни світу: енциклопедії, довідники», «Б. І. Степанишин – літературознавець, педагог, громадський діяч» та ін.

Щоквартально готувався інформаційний список літератури «РДОБ на сторінках обласної преси».

У 2012 р. у відділі укладено біобібліографічний покажчик праць про життя і діяльність українського педагога, літературознавця і громадського діяча, кандидата педагогічних наук (1975), професора, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (1995) Б. І. Степанишина «Жив на чатах духовного ренесансу» із серії «Славетні земляки». Матеріал вміщено в двох розділах: «Друковані праці Б. І. Степанишина» та «Література про життя, наукову та громадську діяльність Б. І. Степанишина». До покажчика включені описи окремо виданих праць, публікацій зі збірників, продовжуваних і періодичних видань (всього 416 позицій). Видання доповнене допоміжним апаратом. Проведена презентація покажчика за участю науковців Рівненського державного гуманітарного університету, сім'ї та прихильників Б. І. Степанишина.

Проведено 20 екскурсій по бібліотеці, під час яких з її структурою та правилами роботи було ознайомлено 390 користувачів.

Були організовані Дні бібліографії: в Рівненському обласному краєзнавчому музеї: із презентацією бібліографічного списку «Вулиця 16 липня або Рівненський «Арбат» та у відділі акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії: «Бібліографічні покажчики обласної бібліотеки».

У Пункті доступу громадян (ПДГ) до урядової інформації надано 52 консультацій та довідок з питань права, законодавства. Проведена інформаційна компанія по залученню користувачів бібліотеки до участі в онлайн конференції та дебатах з питань організації вищої та середньої освіти в Україні. В рамках тижня права, що проходив в бібліотеці, була організована інформаційна година «Основні засади діяльності органів місцевого самоврядування». На запит користувачів здійснювався пошук інформації, зокрема, знайдено понад 30 законів з різноманітних питань.

У рамках діяльності Пункту доступу громадян (ПДГ) до урядової інформації провідний спеціаліст відділу Максимчук В. В. взяла участь в проєдненні навчання та консультуванні бібліотечних фахівців області з питань створення та організації роботи ПДГ (детальніше див. в розділі звіту «Відділ маркетингу та наукової роботи»).

Впродовж року здійснено 4 виїзди в Костопільський, Сарненський, Дубенський та Радивилівський райони, проведено навчання працівників Володимирецького та Дубровицького районів

У звітному році надавалася консультаційно-методична допомога бібліотечним спеціалістам області з питань створення бібліографічного ресурсу, в т. ч. й під час виїздів на місця. Спеціалістами відділу (зав. відділом Костильовою Л. А., головним та провідним спеціалістами Матушевською Т. В. та Гуріною В. П.) було здійснено 5 виїздів в райони області (Гоцанський, Корецький, Костопільський, Рокитнівський, Сарненський) з метою моніторингу роботи по створенню красназавчих інформаційних ресурсів.

Костильовою Л. А. та Матушевською Т. В. організовано стажування новопризначених бібліографів Гоцанської та Радивилівської ЦРБ та надано практичну консультацію бібліографу Здолбунівської ЦРБ.

Для фахівців ОУНБ, які займаються формуванням бібліографічних БД, було проведено заняття з питань створення повнотекстових баз даних та 2 навчання з питань формування пошукових образів документів.

З метою забезпечення якісної аналітичної обробки документів, уніфікації при визначенні предметної рубрики та швидкого пошуку інформації в БД проведено редакцію авторитетних файлів «Предметні рубрики» (Костильова Л. А.) та «Персоналії» (Костильова Л. А., Матушевська Т. В.).

Нові редакції авторитетних файлів були розіслані всім бібліотекам-членам корпоративного об'єднання. У 2012 році регулярно редагувався перелік географічних рубрик.

Здійснювалось формування та редагування авторитетних файлів

Назва авторитетного файлу	2010	2011	2012
Предметні рубрики (кількість рубрик)	4591	4688	4706
Персоналії (кількість рубрик)	5274	5 403	5530

Впродовж року користувачам надавалися платні послуги: надання довідок, роздрук документів. Всього надано платних послуг на суму 1838 грн.

ВІДДІЛ АКУМУЛЯЦІЇ КРАЄЗНАВЧИХ ДОКУМЕНТІВ ТА БІБЛІОГРАФІЇ

Основні показники діяльності відділу.

Обслуговування користувачів

Основні показники	План 2011 р.	Виконання	План 2012 р.	Виконання
Кількість користувачів	2000	2327 (116,5%)	2000	2834 (141,70%)
Кількість відвідувань	4900	5008 (102,2%)	4900	6015 (122,76%)
Книговидача	24000	26398 (110,0%)	24000	30923 (128,85%)

Робота з фондом

У відділ надійшло 694 примірники книг. Відділ отримав 1560 примірників обласних газет (31 назва), 1352 – районних газет (26 назв), 72 журнали (7 назв), які були зареєстровані та підшиті.

Підготовлено та передано до оправи 60 підшивок газет. Передано до реставрації 50 книг. Проведено перестановку фонду у відділі.

Фонд відділу докомплектовано 15 документами минулих років випуску. 96 книг були подаровані авторами та мають дарчі написи.

Створення бібліографічних ресурсів

У 2012 р. на предмет виявлення відомостей з краєзнавства було переглянуто 1560 обласних, міських газет, 72 журналу та 600 (при плані 400) книг та збірників, які надійшли у відділ. На основі переглянутих джерел створено 5890 (при плані 5000) бібліографічних записів (БЗ), які поповнили Зведений електронний краєзнавчий каталог (робоча назва – БД «Краєзнавство»). Станом на 01.01.2013 р. БД «Краєзнавство» нараховує 54061 БЗ.

Проведено ретроредакцію Зведеного електронного краєзнавчого каталогу (ЗВЕКК) – проредаговано 15000 БЗ (при плані 22000).

В процесі проведення ретроконверсії Зведеного систематичного краєзнавчого каталогу (ЗВСКК) впродовж 2012 р. переглянуто краєзнавчі документи, уточнено та створено 560 (при плані 600) БЗ. Видруковано 560 карток для ЗВСКК, оновлено роздільники.

Станом на 1.01.2013 р. БД із оновленими переведеними в електронний вигляд записами нараховує 2160 БЗ.

Було видруковано 5000 карток для карткового ЗВСКК.

Каталог місцевих видань поповнився на 600 БЗ (при плані 400).

Членами Регіональної корпоративної бібліотечної інформаційної системи (РКБІС) - ЦРБ, ЦМБ - надіслано 5258 БЗ, які виявлені в районних періодичних виданнях (26 назв газет). Було відібрано та відредаговано 2625 БЗ (при плані 2000) для ЗВЕКК. Надано членам корпорації 7 (при плані 6) консультацій, надіслано електронною поштою - 20.

Членами корпорації надіслано БЗ з 178 номерів газет („Вільне слово”, „Вісті Рівненщини”, „Волинь”, „Рівне вечірне”). Видруковано 2625 карток для ЗВСКК.

У звітному році здійснювалось *бібліографічне обслуговування* користувачів відділу.

Довідково-бібліографічне обслуговування

Довідки та консультації	План	Виконання
Усні довідки, з них:	2000	2077
- Фактографічних	160	170
-Адресних та уточнюючих	340	370
- Тематичних	1500	1537
Довідки з бази даних (БД) „Історична Волинь”	200	203
Письмові довідки	4	8
Консультації	2000	2033

Письмові довідки готувались за темами: „Козаччина на теренах Рівненщини” (музей „Поле Берестецької битви”), „В. Липинський і Рівненщина”, „Патріарх Мстислав і Рівненщина” (музей с. Дядьковичі), „Село Федорівка: історія і сучасність”, «Острогіана П. Кралюка», «Дерманський Свято-Троїцький монастир» та ін.

Інформаційно-бібліографічне обслуговування

До Інформаційного Центру з питань культури та мистецтва (м. Київ) у 1 кварталі було надіслано 3 анотованих списки літератури „Перелік статей з питань роботи закладів культури та мистецтва на сторінках обласних газет”.

Списки мають 150 БЗ.

Організовано 4 огляди літератури: «В обороні волі»: До 70 річчя УПА, «Травники і народні цілителі Михайло та Іван Носалі», «Мистецтво та народні промисли Полісся» та ін.

Проведено 6 (при плані 4) переглядів літератури: «Історія міст і сіл Рівненщини», «Звичаї та обряди Рівненщини», «Пласт на Рівненщині» та ін.

Проведено 8 екскурсій для користувачів. Організовано 2 Дні бібліографії, який відвідали 48 користувачів.

Впродовж року на сайті обласної бібліотеки публікувалися повідомлення про нові книги (з анотаціями), що надійшли у відділ, вміщено 10 повідомлень про подаровані книги з анотаціями на них та 10 відгуків про найцікавіші книги.

На запит користувачів за допомогою електронної пошти 19 користувачам було надіслано 304 повідомлень про нові надходження літератури у відділ та заходи, що відбудуться в бібліотеці.

На запит Укрпошти для підготовки нових марок та конвертів передано перелік знаменних дат Рівненщини на 2013 р.

Для навчального процесу сайт „Освітній навігатор” поповнився 14 дайджестами з тем народознавства, українська мова та література.

Створена та передана для публікації на сайті бібліотеки віртуальна виставка «Княгиня української духовності Оксана Лятуринська»: До 110 річниці з дня народження письменниці. На початок 2013 року віртуальну виставку було переглянуто 3452 рази.

Виявлено та відібрано 98 дат до картотеки «Знаменних та пам'ятних дат Рівненщини на 2013 рік».

У звітному періоді відділ налагодив співпрацю зі школами міста Рівного та працював у рамках заходів «Бібліотека-школі»:

- фахівці відділу взяли участь у семінарі вчителів-істориків, який проходив в ЗОШ № 14. Було проведено огляд видань ОУНБ, огляд нової краєзнавчої літератури та обговорено шляхи подальшої співпраці.

- проведено тематичний урок «Голод 1932-1933рр.» в ЗОШ № 2.

Вже традиційно спеціалісти відділу взяли участь у серпневих нарадах вчителів.

Продовжено співпрацю з Рівненським обласним краєзнавчим музеєм (РОКМ). У 2012 р. представники відділу взяли участь у конференції РОКМ, присвяченої 80-річчю з дня народження історика, краєзнавця Г. Бухала. Бібліографічний список публікацій Г. Бухала та літератури про нього, підготовлений бібліотекарем відділу П. І. Демчук, увійшов до збірника, виданого за результатами конференції.

Підтримувалися зв'язки із місцевими засобами масової інформації. До 100-річчя з часу польоту О. Васильєва було підготовлено повідомлення для місцевого телеканалу. Для Рівненської державної телерадіокомпанії підготовлено та прочитано огляд літератури до 65-річчя з дня народження мистецтвознавця, педагога та краєзнавця Б. Й. Столярчука.

Впродовж року інформація про масові заходи, що проходили у відділі, відображалась на сайті бібліотеки.

Культурно-масова робота

У звітному році підготовлено та оформлено 25 тематичних виставок (при плані 20). Серед них: «Літописець Рівненщини»: До 80-річчя з дня народження історика, краєзнавця Гурія Бухала, «Сягнув у зачаровану глибіню часу»: До 60-річчя з дня народження художника, письменника, краєзнавця Валерія Войтовича, «Рівненський край у житті і творчості Юзефа Крашевського»: До 200-річчя з дня народження письменника та ін.

Підготовлено 12 книжкових полиць, зокрема: «Вчений, краєзнавець Олександр Молчанов (1922-1975)», «Доктор архітектури, член-кореспондент Української академії архітектури Петро Ричков», «Український вчений – астрофізик Мотря Братійчук (1927-2001)» та ін.

Підготовлено 12 інформаційних виставок нових надходжень.

Відділ долучився до проведення щорічного обласного конкурсу «Краща книга Рівненщини». Були підготовлені книжкові виставки (всього 6), відбиралися книги для проведення голосування на сайті обласної бібліотеки, було проведено анкетування серед користувачів відділу.

Працівники відділу взяли участь у книжковому ярмарку „Книга Рівненщини”. У рамках «Літньої читальні» було організовано 8 заходів для користувачів.

Було ініційовано та проведено: презентацію книги Б. Столярчука «Енергетика слова», вечір – пам’яті історика Г. Бухала, вечір-вшанування Юзефа Крашевського.

Підготовка бібліографічних посібників

- Впродовж 2012 р. до друку підготовлені такі бібліографічні видання:
- «Новини краєзнавчої літератури» за 4 квартал 2011р.
- «Новини краєзнавчої літератури» за 1, 2, 3 квартали 2012 р.
- «Література до знаменних та пам’ятних дат Рівненщини на 2013 рік».

Біобібліографічний покажчик «Меремінський Артур Йосипович: науковець, природознавець, читач» в серії «Дослідники Рівненського краю». До видання увійшли: вступна стаття «Провідний еколог області», публікації «Від укладачів», «Життєві віхи», 10 статей спогадів, роздумів, досліджень про діяльність, фотоілюстрації. Бібліографічна частина нараховує 189 позицій. Покажчик має допоміжний апарат: іменний та предметний покажчики.

Бібліографічний список «Юзеф Ігнаци Крашевський: до 200-річчя з дня народження польського письменника», який укладався спільно з 9 бібліотеками України. Містить такі розділи: «Твори польською мовою», «Переклади творів українською мовою», «Переклади творів російською мовою», «Література про життєвий і творчий шлях Ю. І. Крашевського». Остаточне доопрацювання списку передбачено в 2013 р.

Списки літератури : „Вулиця 16 липня або Рівненський Арбат”, „Г. Бухало: До 80-річчя з дня народження історика, краєзнавця”, „Басів Кут: історія та сьогодення”.

Детальніше про бібліографічну продукцію бібліотеки див. розділи звіту «Відділ редакційно-видавничої роботи» та «Наукова діяльність бібліотеки».

Науково-методична робота працівників відділу

У 2012 р. здійснено 2 тематичні виїзди працівників відділу в Млинівський та Березнівський райони. Була надана методична допомога по створенню музейних експозицій в бібліотеках с. Дядьковичі, с. Бережниця, с. Городець, музей „Просвіти”(ЗОШ 15). З обмінного фонду бібліотеки відібрано та передано до бібліотеки культурно-археологічного центру «Пересопниця» 482 книги.

Узагальнено досвід роботи відділу у вигляді 6 повідомлень на методичному блозі бібліотеки «LIBR.NET».

Фахівці відділу долучилися до навчання та консультування бібліотекарів публічно-шкільних бібліотек. Надано 3 консультації.

Доповнене та затверджене „Положення про відділ ...”.

Відділ презентував свою діяльність під час візиту спеціалістів Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки в травні звітного року (у рамках обміну досвідом діяльності обласних бібліотек).

Сектор консорціуму «Історична Волинь»

У 2012 електронна бібліотека (<http://istvolyn.info/>) систематично поповнювалась бібліографічними записами нових документів, повнотекстовими документами про Велику Волинь, новинами про суспільно-політичне, культурно-мистецьке та літературне життя волинського краю, про нові книги, новими фото- і відеодокументами про історію, культуру та мистецтво краю тощо

Відповідно до плану проводилась робота з формування бібліографічної бази даних «Історична Волинь». База даних «Історична Волинь» є зведеною базою даних бібліографічних записів документів, що формується бібліотеками-учасницями Консорціуму, і включає документи від найдавніших часів і до сучасності, які пов'язані змістом з Великою Волиню, незалежно від мови, місця, року видання, та охоплюють усі аспекти суспільно-політичного, економічного, культурного життя історичної Волині.

Станом на 01.01.2013 р. бібліографічна база даних «Історична Волинь» нараховує 19 223 бібліографічні записи документів (2011 р. – 16364)

Таблиця 1. Наповнення бібліографічної бази даних «Історична Волинь» у 2012 р. бібліотеками-партнерами

	Бібліотеки	План	Виконання
1.	Рівненська ОУНБ	2230	2497
2.	Волинська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олени Пчілки	1000	327
3.	Національна історична бібліотека України	20	-
4.	Обласна бібліотека ім. М.Горького м. Брест	20	35
	Всього:	3270	2859

Всього бібліографічна база даних протягом звітнього року поповнилась на 2859 бібліографічних записів документів, в тому числі – 2497 бібліографічних записів документів створених працівниками сектора «Історична Волинь» Рівненської ОУНБ. Зокрема, з нових надходжень книг, періодичних видань, збірників, ретроспективних видань Рівненської обласної бібліотеки створено 1816 бібліографічних записів документів, з «Літописів книг» і «Літописів періодичних видань» – 173 бібліографічних записи. З фонду Рівненського обласного краєзнавчого музею було описано 9 видань і створено 115 бібліографічних записів.

За наслідками перегляду електронних ресурсів бібліотек України (Національної бібліотеки України ім. Вернадського, Національної історичної бібліотеки України, Національної парламентської бібліотеки України) створено 234 бібліографічні записи документів, сайтів бібліотек Росії, Білорусії – 131 бібліографічний запис, сайтів польських бібліотек – 28 бібліографічних записів документів.

Бібліотеками-партнерами надіслано 362 бібліографічні записи про документи.

У звітньому році планомірно проводилась робота по наповненню веб-сайту електронної бібліотеки «Історична Волинь». Зокрема, продовжувалось поповнення розділу «Читальний зал» новими текстами документів.

Таблиця 2. Наповнення розділу «Читальний зал» веб-сайту «Історична Волинь» бібліотеками-партнерами у 2012 році

	Бібліотеки	План	Виконання
1.	Рівненська ОУНБ	230	250
2.	Волинська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олени Пчілки	70	23
3.	Національна історична бібліотека України	5	-
4.	Обласна бібліотека ім. М.Горького м. Брест	5	-
5.	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського	5	2
	Всього:	315	275

Станом на 01.01.2013 року розділ налічує 1578 (2011 р. – 1306) документів різної тематики. За поточний рік «Читальний зал» поповнено на 275 (2011 р. – 313) повнотекстових документи, з яких 250 (2011 р. – 255) опрацьовано і опубліковано працівниками сектора Рівненської ОУНБ, 25 – надіслано бібліотеками-партнерами.

У розділі «Читальний зал» документи розмішувалися за відповідними рубриками, найбільшою кількістю документів поповнено розділи: Наукові дослідження про Волинь (81), «Археологія» (31), «Історія. Історичні науки» (30), «Видатні діячі Волині» (29), «Край в цілому» (17), «Релігія» (16), «Культура і мистецтво» (25), «Населення Волині» (23), «Архітектура Волині» (13), «Документи польською мовою» (12), «Книгодрукування» (10), «Музейна справа» (10) та інші. Електронні тексти документів містять численні ілюстрації, малюнки, таблиці, карти.

На веб-сайті «Історична Волинь» систематично відображались новини про події суспільно-політичного, культурного, освітнього і мистецького життя Великої Волині. Розділ «Новини» включає оперативні новини про події на території волинської землі, повідомлення про знаменні і пам'ятні дати, про нові книги з історичної Волині, які надійшли у фонди бібліотек-партнерів. Новини проілюстровані малюнками, фотографіями.

Таблиця 3. Наповнення розділу «Новини» веб-сайту «Історична Волинь» бібліотеками-партнерами у 2012 році

	Бібліотеки	План	Виконання
1.	Рівненська ОУНБ	255	304
2.	Волинська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Пчілки	60	58
3.	Національна історична бібліотека України	10	2
	Всього:	325	364

Всього на сайті опубліковано 1412 новин. Протягом 2012 року опубліковано 364 повідомлення різних новин (2011 р. – 402). З них працівниками сектору Рівненської обласної бібліотеки підготовлено і опубліковано 304 (2011р. – 319) повідомлень (новин): оперативних новин – 219, новин про пам'ятні дати – 41, про надходження нових книг з історичної Волині – 44. Бібліотеками-партнерами надіслано – 60 повідомлень новин (2011 р. – 83).

Систематично поповнювався розділ «Відео – історія Волині», який включає відеодокументи з історії, культури та мистецтва краю. Відбулося розширення розділу, створено нову рубрику «Суспільно-політичне життя Волині». На кінець 2012 року розділ містить 171 відеодокументів, з яких 54 (заплановано 30) розміщено у 2012 році (2011 р. – 50). Відеодокументи систематизуються за руб-

риками: «Пам'ятки та пам'ятні місця Волині» (34), «Релігія» (24), «Видатні діячі Волині» (18), «Культура та мистецтво» (14), «Історія міст і сіл» (24), «Волинська земля» (43), «Освіта та наука» (3), «Дослідники Великої Волині» (2), «Соціально-економічне життя Волині» (6), «Суспільно-політичне життя Волині» (3).

Розділ «Фотогалерея» на 01.01.2013 року містить 1183 фотодокументи та довідкової інформації до них. За поточний рік у розділі опубліковано 14 фотодокументів (заплановано 60), 4 – надіслано бібліотеками-партнерами. Найбільше фотодокументів міститься у рубриках «Пам'ятки Волині» (251), «Волинська ікона» (204), «Етнографія Волині» (188), «Видатні діячі Волині» (175) тощо. «Фотогалерея» не поповнювалась за технічних причин (впродовж року не працював розділ сайтіу

У розділі «Дослідники Великої Волині» на кінець 2012 року опубліковано 31 біобібліографічна довідка, в яких міститься інформація про основні напрямки наукових досліджень та перелік наукових праць дослідників історичної Волині. За звітний період створено і розміщено 7 довідок.

У кінці 2011 року на веб-сайті створено новий розділ «Цікаві посилання», в якому користувачам пропонуються найбільш цікаві та корисні посилання на сайти і блоги з інформацією про історичну Волинь. Розроблено тематичні рубрики розділу («Історія», «Електронні газети», «Музейний простір історичної Волині», «Видатні діячі Волині», «Історія міст Великої Волині»). На 01.01.2013 року розміщено 81 веб-посилання на сайти, створено описи про інформацію, яка стосується історії Великої Волині. У 2012 році створено нові рубрики «Культура, наука, освіта», «Археологія», «Пам'ятки і пам'ятні місця Історичної Волині», опубліковано 65 веб-посилань (заплановано 30).

Для підвищення ефективності протягом року проводилась робота по налагодженню контактів, зв'язків з установами, організаціями та окремими авторами – дослідниками історичної Волині.

Продовжувалось плідне партнерство з Волинською обласною універсальною науковою бібліотекою імені Олени Пчілки, Національною історичною бібліотекою України, Національною бібліотекою України ім. В. Вернадського, обласною бібліотекою ім. М.Горького м. Брест. Продовжувалась співпраця з Рівненським обласним краєзнавчим музеєм, Інститутом дослідів Волині (м. Рівне), Інститутом дослідження української діаспори при Національному університеті «Острозька академія», Острозьким Музеєм книги і друкарства, Літературним музеєм Уласа Самчука, Волинським центром історичних та геофізичних досліджень «Рівне-Суренж» та ін.

Продовжувалась співпраця з спеціалістами В. Дем'яновим, О.Прищепою, П. Кралуком, В. Вихованцем, В. Войтовичем, О. Бухало, С.Позіховською, О. Позіховським, І. Пашуком, А. Климчуком, В. Рожко, Л. Коганом (м. Любек, Німеччина), Ж. Коломийцем (м. Сідней, Австралія), Н. Заболотною, І. Ціборовською-Римарович (м. Київ, НБУВ), І.Марчуком, А. Українець, (Рівненський краєзнавчий музей), О. Провоторовим (Житомирське краєзнавче товариство), Р. Михальчуком (м. Рівне), Б. Яновичем (м.Володимир-Волинський), О. Железняк (м. Київ, НБУВ), В. Парфенюком (газета «Клеванський тракт») та ін.

Налагоджені зв'язки з дослідниками історичної Волині: Ю. Пшеничним (м. Дубно), В. Стрільчуком (Бродівський краєзнавчий музей), Б. Прищепою (м.Рівне), М. Федоришиним (с. Пересопниця, музей), Т. Дмитренко (Дубнівський історико-культурний заповідник), Г. Охріменко, В. Стемковським (м.Володимир-Волинський) та ін. Робота по налагодженню контактів відбувалась через телефонні розмови, зустрічі, електронну пошту, під час яких відбувався обмін інформацією, домовленості про співпрацю.

Проводилась популяризація електронної бібліотеки «Історична Волинь». З мультимедійною презентацією про електронні ресурси Рівненської ОУНБ та про електронну бібліотеку «Історична Волинь» головний бібліотекар Малишева Л. М. виступила на серпневих нарадах перед вчителями-істориками.

У звітному році продовжувалась робота з оцифрування рідкісних і цінних видань за участі Ярошук І., Давидчук І., Ясковець С. Всього протягом року було оцифровано 14 видань (2 – з фонду Рівненського краєзнавчого музею, 12 – з фонду рідкісних і цінних видань Рівненської обласної бібліотеки), що складає 3420 сторінок.

1. Kraszewski J. I. Zbiór powieści : [t. 1–2] / J. I. Kraszewski ; wydanie trzecie, przejrzane i poprawione przez Autora. – Lwów : W księgarni Gubrinowicza i Schmidta ; Warszawa : W księgarni Michała Glücksberga, 1872. –

T. 1. : Poeta i świat : powieść. – 124 s.

T. 2. : Poeta i świat : powieść. – 128 s.

2. Kraszewski J. I. Zbiór powieści : [w t.] / J. I. Kraszewski ; wydanie nowe, przejrzane, poprawione i nporzadkowane przez Autora. – Lwów : W księgarni Gubrinowicza i Schmidta ; Warszawa : W księgarni Michała Glücksberga, 1875. –

T. 3 i 4. : Resztki Życia : powieść. – 204 s.

3. Kraszewski J. I. Pamiętnik Mroczka : powieść / J. I. Kraszewski. – Warszawa : In-t wydawniczy «Biblioteka polska», 1875. – 172 s.

Pamiętnik Mroczka 8

4. Kraszewski J. I. Wybór pism : (wydanie tanie) : [w t.] / J. I. Kraszewski. – Warszawa : Nakładem i drukiem Józefa Ungra, 1882. – 332 s.

T. 4. : Pamiętniki Jana Duklana Ochockiego : część czwarta (dokończenie). – S. 1-148.

Nad Sprea : powieść. – S. 148-332.

5. Kraszewski J. I. Pamiętnik Mroczka : powieść / J. I. Kraszewski. – Warszawa : In-t wydawniczy «Biblioteka polska», 1875. – 172 s.

Pamiętnik Mroczka 4

6. Kraszewski J. I. Nowy Korbut : zarys bibliograficzny . T. 12. / J. I. Kraszewski. – Krakow : wydawnictwo literacki. – 290 s.

7. Wolhynische hefte. 1. Folge : Kolonie Korist als Lehrer und kantor in wolhynien 1933-1939. September 1939. – 165 s.

8. Wolhynische hefte. 2. Folge : Wolhynische Gedichte und Erlebnisse. Korec. – Erschienen, 1982. – 172 s.

9. Wolhynische hefte. 3. Folge : Wolhynierlied. – Schwabach, 1984. – 184 s.

10. Wolhynische hefte. 4. Folge : Gedichte «Wolhynien». – Schwabach, 1986. – 231 s.

11. Rocznik Wolynski. T. 1 / pod redakciya Jakoba Hoffmana. – Rowme, 1930. – 160 s.

12. Rocznik Wolynski. T. 2 / pod redakciya Jakoba Hoffmana. – Rowme, 1931. – 596 s.

13. Rocznik Wolynski. T. 3 / pod redakciya Jakoba Hoffmana. – Rowme, 1934. – 689 s.

14. Rocznik Wolynski. T. 8 / pod redakciya Jakoba Hoffmana. – Rowme, 1939. – 449 s.

Оцифровані видання записані на CD-диски для надання у користування читачам бібліотеки.

Протягом 2012 року працівниками сектора «Історична Волинь» проводилась робота з наповнення бази даних «Краєзнавство». Базу даних було поповнено на 1383 бібліографічних записи (заплановано 1000).

Спеціалісти сектору займались редагуванням бібліографічних баз даних «Краєзнавство» та «Історична Волинь». У 2012 році відредаговано 2100 бібліографічних записи з бази даних «Краєзнавство» (заплановано 2000), 6100 бібліографічних записів з бази даних «Історична Волинь» (заплановано 6000).

У звітному році головним бібліотекарем сектора Малишевою Л. М. підготовлена віртуальна виставка у 2 ч.: «Польський співець волинського краю», присвячена 200-річчю з дня народження польського письменника Ю.І. Крашевського, який тривалий час проживав на історичній Волині. При створенні виставки використані матеріали Поліського літературного музею (с. Городець), в якому зібрана велика колекція книг Ю. Крашевського. Зафіксовано 1564 звернення до матеріалів виставки.

У 2012 році працівниками сектора надавались тематичні та фактографічні довідки на запити користувачів бібліотеки безпосередньо та через мережу Інтернет. Всього надано 9 довідок. Зокрема, надавалися довідки про праці окремих авторів – дослідників Волині(3), копії текстів документів з електронної бібліотеки (4), інформаційні довідки про діячів історичної Волині(2).

Впродовж року сектор долучався до методичної роботи. Здійснено 8 виїздів у сільські бібліотеки Рівненської централізованої бібліотечної системи публічно-шкільних бібліотек з метою моніторингу роботи по створенню краєзнавчих електронних ресурсів. За підсумками перевірки створена довідка. На методичному блозі бібліотеки «LIBR.NET» розміщено 4 повідомлення (заплановано 4).

Впродовж року фахівці сектору відвідували заходи (презентації, виставки, конференції), які проходили у Рівненському обласному краєзнавчому музеї та Літературному музеї Уласа Самчука. Також брали участь в організації і проведенні масових заходів відділу акумуляції краєзнавчих документів і бібліографії. Зокрема, в організації заходів щодо 65- річчя з дня народження Б. Столярчука та 200-річчя з дня народження Ю. Крашевського.

Сайт електронної бібліотеки «Історична Волинь» є одним з найбільш використовуваних електронних ресурсів Рівненської ОУНБ, про що свідчить моніторинг відвідування і використання сайту. Впродовж року спостерігалось зростання показників відвідування користувачів і перегляду документів сайту. Всього за 2012 рік сайт відвідали 66561 користувач, які переглянули 190835 сторінок документів (для порівняння: 2011 р. – відвідувань – 66008, перегляд документів сайту – 211646). Показники високі, незважаючи на те, що з технічних причин (перехід на нову версію системи управління і створення нового дизайну) веб-сайт не працював три місяці (червень-серпень).

*Сектор підтримки Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина»,
веб-сайту бібліотеки, веб-сайту «Історична Волинь»,
веб-сайту «Освітній навігатор»*

Впродовж року спеціалістами сектору проводилася підтримка роботи веб-сайту бібліотеки (<http://libr.rv.ua>), Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина» (<http://irp.rv.ua>), сайтів «Історична Волинь» (<http://istvolyn.info>), «Освітній навігатор» (<http://navigator.rv.ua>), «Бібліотека творів місцевих авторів» (<http://www.on-libr.info>), сайту «Обласний інтерактивний форум» (<http://forum.rv.ua>), методичного блогу «LIBR.NET» (<http://rdob-blog.ucoz.ua>), блогу «Порадник читача» (<http://www.poradnik.rv.ua>).

Систематично проводився моніторинг копіювання баз даних порталу «Рівненщина», сайту бібліотеки, сайтів «Історична Волинь», «Освітній навігатор».

Підтримка сайту ОУНБ

Впродовж року наповнювався та та удосконалювався «офіційний» сайт бібліотеки (<http://libr.rv.ua>).

На головній сторінці сайту в розділі «Анонс подій» раз на місяць публікувалася інформація про масові заходи ОУНБ, які мали відбутися в поточному місяці. В розділі «Новини» (у 14 підрозділах) подавалася інформація про масові заходи та події, що відбулися у бібліотеці, повідомлення про нові надходження, краєзнавчі книги, цікаву літературу та публікації з періодики; всього 459 повідомлень.

У 2012 р. було створено та опубліковано на сайті обласної бібліотеки 17 віртуальних виставок.

Для підготовки віртуальних виставок проводилося сканування, форматування, редагування текстів та зображень.

У розділі сайту «Видання бібліотеки» були розміщені електронні версії нових видань обласної бібліотеки: «Інва.net» (вип. 26, 27), покажчики «Новини краєзнавчої літератури» за IV кв. 2011 р. та I, II, III кв. 2012 р. У підрозділі «Знаменні та пам'ятні дати» розміщено перелік знаменних дат Рівненщини на 2013 рік, покажчик «Література до знаменних та пам'ятних дат Рівненщини на 2012 рік».

Систематично проводилось поновлення інформації про реалізацію проектів обласної бібліотеки.

Систематично поповнювалися матеріали у розділі «Бібліотечна інформація», надані спеціалістами відділу маркетингу та наукової роботи. Зокрема, опубліковано 19 матеріалів за результатами «Школи керівника» (проведена в листопаді 2012 р.), програму семінару-практикуму бібліотечних працівників на тему: «Організація в бібліотеках пунктів доступу громадян до інформації органів влади» тощо.

У 2012 р. створено новий розділ сайту для слабозорих користувачів – «Аудіоподкасти», де впродовж року опубліковано 77 документів у рубриках: «Сучасна література», «Повір у себе», «Мистецтво», «Здоров'я», «Аудіокниги», «Цікаво знати». Здійснено 4528 прослуховувань.

PR сайту ОУНБ.

Продовжувалася реєстрація та розміщення посилань на сайт обласної бібліотеки у каталогах та тематичних сайтах. Згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru, у 2012 р. 333 сайти посилалися на сайт обласної бібліотеки.

Систематично проводився моніторинг відвідуваності сайту та наявності зворотних посилань в українських каталогах, пошукових системах та на сайтах-партнерах.

З метою надання користувачам більш якісного доступу до інформації в звітному році здійснювалася робота по розробці нової версії сайту.

Підготовлено технічне завдання для створення нової версії сайту ОУНБ, де зазначено: структуру сайту, дизайн сайту, взаємозв'язок розділів сайту, конвертацію бази сайту у нову версію сайту зі збереженням авторитету сторінок (використання 301 редиректу), модернізацію та удосконалення системи управління сайтом.

У другому півріччі звітнього року проведено тестування нової версії сайту. Розпочато створення розділів та підрозділів, перенесення документів статичних сторінок. Робота призупинена за причини затримки оплати виконавцю.

Підтримка Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина»

Для наповнення та розвитку контенту Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина» (<http://irp.rv.ua>) було проведено низку робіт.

Створювались інформаційні документи для наповнення розділу «Каталог ресурсів»: відбір документів, сканування, редагування, форматування для створення повнотекстових сторінок.

Здійснювався відбір ресурсів з мережі інтернет та інших джерел з метою виявлення, опису та розміщення інформації про сайти в розділі «Каталог ресурсів».

Всього в 2012 році у розділах порталу опубліковано 174 матеріали (план 150).

Систематично проводився пошук, відбір та опублікування інформації у розділі «Новини» – 1200 публікацій (план 1200). Практично всі новини були опубліковані з ілюстраціями.

Всього станом на початок 2013 р. з у розділах порталу опубліковано 9871 матеріалів: «Новини» – 7277 публікацій, повнотекстових документів та ресурсів Інтернет – 2594 публікацій.

Відредаговано 400 повнотекстових документів та описів ресурсів інтернет (деякі сайти стали непрацездатними, інформація застаріла, втратила актуальність, тому відомості про них були видалені).

PR проекту.

Продовжувалась реєстрація та розміщення посилань на портал у каталогах, на тематичних сайтах. Згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru, на початок 2012 р. 306 сайтів посилалися на портал.

Продовжувалось налагодження зв'язків з рівненськими інтернет-проектами та пошук нових партнерів для співпраці у цій галузі, зокрема в обміні банерами.

Встановлено партнерські зв'язки з метою виставлення на сайті партнера банеру порталу.

Продовжено співпрацю з: «Порталом анонсів Рівного» (<http://tyt.rv.ua>) на основі попередньо укладеної домовленості; всеукраїнським порталом ukr.net (<http://ukr.net>), який анонсує новини, опубліковані на порталі «Рівненщина».

Налагоджено зв'язок порталу «Рівненщина» з соціальними мережами «Facebook», «Вконтакте» через встановлення кнопок-закладок. Проводилася модерація коментарів в модулі соціальних мереж.

Систематично проводився моніторинг відвідуваності порталу з метою його удосконалення. Проводився моніторинг наявності зворотних посилань в українських каталогах та пошукових системах та на сайтах-партнерах порталу.

Впродовж року здійснювалася модерація оголошень модуля порталу «Дошка безкоштовних оголошень».

Підтримка сайту «Історична Волинь»

З метою надання користувачам більш якісного доступу до інформації на сайті «Історична Волинь» (<http://istvolyn.info>), проводилися роботи по розробці нової версії дизайну та адміністративної частини сайту. Був проведений інструктаж для працівників сектору консорціуму «Історична Волинь» щодо користування оновленою версією адміністративної частини.

Згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru, за показниками 2012 р. на сайт «Історична Волинь» посилалися 194 сайти.

Продовжувалось налагодження зв'язків з рівненськими інтернет-проектами та пошук нових партнерів для співпраці, зокрема в обміні банерами.

У розділ сайту «Відео-Історія Волині» додано 53 матеріали.

Систематично проводиться моніторинг відвідуваності сайту та наявності зворотних посилань в українських каталогах, пошукових системах та на сайтах-партнерах.

Систематично виконувалася очистка кешу сайту.

Підтримка сайту «Освітній навігатор»

Змінено дизайн та адміністративну частину сайту «Освітній навігатор» (<http://navigator.rv.ua>). Для спеціалістів, які наповнюють ресурс, проведено навчання.

Проведено реєстрацію та розміщення посилань на сайт «Освітній навігатор» у каталогах та тематичних сайтах. Згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru, у 2012 р. 1316 сайтів посилалися на «Освітній навігатор».

Вивчалися показники відвідуваності сайту та наявності зворотніх посилань. Впродовж року здійснювалося поповнення розділу «Новини».

Підтримка сайту «Бібліотека творів місцевих авторів»

Здійснювалася реєстрація та розміщення посилань на сайт «Бібліотека творів місцевих авторів» (<http://www.on-libr.info>) у каталогах та тематичних сайтах. На кінець 2012 р. сайтів, які посилаються на сайт «Бібліотека творів місцевих авторів» було 21.

Підтримка сайту «Обласний інтерактивний форум»

Проводилася модерація розділів, тем сайту «Обласний інтерактивний форум» (<http://1forum.rv.ua>). У 2012 р. відкрито 7 нових тем: «Розвиток регіонів крізь призму децентралізації влади: стан, перспективи, світовий досвід впровадження», «Дебати на тему "Чи має Рівненщина перспективу стати регіональним діловим центром?"», «Секція УБА по роботі з людьми з обмеженими фізичними можливостями запрошує до обговорення проблем і позитивного досвіду роботи бібліотек», «Актуальні питання збереження і відродження культурної спадщини Рівненщини» та ін.

Впродовж року здійснювалася реєстрація та розміщення посилань на сайт (326 сайтів посилалися на «Обласний інтерактивний форум»).

Підтримка методичного блогу «LIBR.NET»

Проводилося модерування коментарів статей блогу «LIBR.NET» (<http://rdob-blog.ucoz.ua>); здійснювалося консультування спеціалістів, які наповнюють ресурс.

Підтримка блогу «Порадник читача»

Блог літературного спрямування «Порадник читача» (<http://www.poradnik.rv.ua>) був створений на початку 2012 р. У звітному році здійснювалося консультування бібліотечних фахівців, проводилося модерування коментарів статей блогу.

Впродовж року здійснювався *моніторинг відвідування сайтів* ОУНБ:

1. Сайт ОУНБ (<http://libr.rv.ua>): користувачів – 116016, сторінок переглянуто – 264571.
2. Регіональний інформаційний портал «Рівненщина» (<http://irp.rv.ua>): користувачів – 182989, сторінок переглянуто – 493544.
3. «Історична Волинь» (<http://istvolyn.info>): користувачів – 66561, сторінок переглянуто – 190835.
4. «Освітній навігатор» (<http://navigator.rv.ua>): користувачів – 487489, сторінок переглянуто – 1154682.
5. «Бібліотека творів місцевих авторів» (<http://on-libr.info>): користувачів – 12130, сторінок переглянуто – 39215.
6. «Обласний інтерактивний форум» (<http://1forum.rv.ua>): користувачів – 11090, сторінок переглянуто – 34584.

7. Методичний блог «LIBR.NET» (<http://rdob-blog.ucoz.ua>): користувачів – 14142, сторінок переглянуто – 59426.

8. Блог «Порадник читача» (<http://poradnik.rv.ua>): користувачів – 2087, сторінок переглянуто – 10202

Моніторинг відвідуваності сайтів бібліотеки здійснювався системами відвідуваності сайтів bismir.net та metrika.yandex.ua.

Назва сайта	Кількість користувачів			Кількість переглянутих сторінок		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Рівненська державна обласна бібліотека libr.rv.ua	175523	130414	116016	355800	296105	264571
Регіональний інформаційний портал «Рівненщина» igr.rv.ua	263949	288642	182989	566253	569942	493544
Історична Волинь istvolyn.info	73906	66008	66561	233319	211646	190835
Освітній навігатор navigator.rv.ua	663481	783250	487489	1456188	1767151	1154682
Бібліотека книг, виданих на Рівненщині on-libr.info	28239	21415	12130	89299	66774	39215
Обласний інтерактивний форум forum.rv.ua	1813	9827	11090	24047	51374	34584
Методичний блог rdob-blog.ucoz.ua	–	–	14142	–	–	59426
Блог «Порадник» poradnik.rv.ua	–	–	2087	–	–	10202
Всього по електронних ресурсах	1206911	1299556	892504	2724906	1299556	2247059

Всього по електронних ресурсах: користувачів – 892504, переглянуто сторінок – 2247059.

У першому півріччя в зв'язку з перепадом напруги та виходом з ладу серверу бібліотеки відбулась аварійна ситуація. Виникла необхідність переносу сайтів бібліотеки (6 сайтів) на інший веб-хостінг. Був проаналізований ринок хостінг-послуг та відібрано найбільш прийнятні умови.

Статистичні дані сегментів Електронної бібліотеки ОУНБ

№ п/п	Сегменти	Поповнено у 2012 р.	Станом на 1.01.2013 р.
1.	Бібліографічні бази даних		
1.1.	Зведений краєзнавчий каталог	5890	54061
1.2.	Краєзнавчий ретрокаталог	530	2160
1.3.	Історична Волинь	2859	19219

1.4.	ББД книг (відділ комплектування та обробки документів)	5045	68910
1.5.	ББД статей з періодичних видань	31999	451405
1.6.	ББД документів іноземними мовами	1845	23276
1.7.	ББД документів на електронних носіях	1012	1012
1.8.	ЕБД назв періодичних видань	2081	2081
	Всього БЗ в ББД: п. 1.1–1.8.	51261	622124
2.	ББД з прикріпленими повними текстами книг	360	1430
2.1.	ББД з прикріпленням статей з періодичних видань	2166	11379
	Всього БЗ: п. 2–2.1.	2526	12809
3.	Електронні видання на CD/DVD	2515	2515
4.	Веб-ресурси		
4.1.	Освітній навігатор	506	2917
4.2.	Інформаційний портал «Рівненщина»	1374	10180
4.3.	Історична Волинь (не враховано ББД)	714	4375
4.4.	Сайт ОУНБ	799	4547
4.5.	«Бібліотека творів місцевих авторів»	16	89
	Всього: п. 4–4.5.	3409	22108
	Всього: п. 1.1–4.5.	59711	659556

ВІДДІЛ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ У ЧИТАЛЬНІЙ ЗАЛІ

Основним завданням відділу обслуговування користувачів у читальній залі у звітному році було вдосконалення традиційних і запровадження нових форм і методів роботи, спрямованих на поліпшення якості обслуговування усіх категорій користувачів.

Для забезпечення якісного обслуговування користувачів надавалась можливість пошуку в мережі Інтернет через організацію доступу до Wi-Fi, обслуговування у пункті доступу громадян до інформації органів державної влади та обслуговування за допомогою «Електронної бібліотеки».

Популяризація ресурсів здійснювалась через організацію книжкових виставок, проведення масових заходів, рекламну діяльність. Відділ активно співпрацював з навчальними закладами, установами, громадськими організаціями міста, проводилась робота по залученню нових користувачів через проведення загально бібліотечних акцій.

Формування та зберігання документних ресурсів

За 2012 рік до читальної зали надійшло всього 3244 прим. документів, з них – 2038 прим. книг, 1162 прим. журналів, (273 назви) та 44 примірники електронних видань.

У звітному році спостерігається тенденція до збільшення надходжень книг порівняно з 2011 роком на 1150 прим. книг та зменшення періодичних видань на 170 прим. (8 назв):

Роки	Всього документів	Книги	Журнали	Електронні документи
2010	2708	1361	1347	41

2011	2222	888	1332	2
2012	3244	2038	1162	44

З підсобного фонду за 2012 рік вилучено і передано до відділу використання та зберігання документного фонду 1138 та 34 назви газет; вилучено як зношені –306 прим. книг.

Аналізуючи дані по вилученню з фонду (див. табл.) спостерігаємо тенденцію до зменшення передачі документів у відділ книгозберігання у 2010 році (1072 прим.), на 409 прим. книг більше було передано у 2011 році, а у звітному році передача документів здійснювалась лише за рахунок періодики. Також зменшилась кількість вилучених видань впродовж трьох років як фізично-зношені, про що свідчать нижче подані показники:

Роки	Всього: документи передані у відділ використання та зберігання документного фонду	В т. ч. журнали	В т. ч. книги	Вилучення книг та брошур з різних причин
2010	1072	1250	1072	700
2011	1481	1200	281	426
2012	1138	832	-	306

Відділом обслуговування проводились роботи з редагування фонду, по заміні старих на нові поличні роздільники, ремонту пошкоджених видань.

У фонд відкритого доступу для видачі додому було відібрано 150 книг. Загальна кількість фонду відкритого доступу становить 3221 документ.

У 2012 році працівники відділу упорядкували колекцію книг місцевого краєзнавця Григорія Дем'янчука, подарованої бібліотеці його родиною. Читачам надається можливість вільно користуватися літературою з цієї колекції.

Обслуговування користувачів відділу

У 2012 році відділом обслужено 8349 читачі (план – 8300 чит.), відвідування становило 34508 читачі (план – 32000 відв.), яким видано 268836 документів (план – 237000).

Аналізуючи статистичні дані за три останніх роки, число нових користувачів у 2012 році зменшилось на 134 чол. порівняно з 2011 роком і на 50 користувачів більше, ніж у 2010 році.

Відвідування порівняно з минулим роком зросло на 1564 користувачі, порівняно з 2010 роком – на 1394 користувачі зменшилось. Середнє відвідування становить у 2012 році – 4,1 рази, у 2011 – 3,9 рази, 2010 – 4.3 рази. (Див. табл.)

Роки	Користувачі	Відвідування	Книговидача
2010	8299	35902	273006
2011	8483	32944	240485
2012	8349	34508	268836

У звітному році фондом відкритого доступу частково користувались переважно студенти, науковці, пенсіонери. Всього 90 чол. Їм видавались книги додому. З відкритого фонду було видано 450 книг.

Аналізуючи відвідування користувачів відділу за категоріями найбільшу кількість становлять студенти - 35, 4%; трохи менше - фахівці - 31 %; пенсіонери, безробітні - 23,8%; Найменшу кількість становлять школярі - 5,8 % та науковці - 4%. Порівняно з минулим роком у процентному співвідношенні показники відвідування за категоріями майже не змінились.

Надання користувачам Інтернет-послуг

У 2012 році доступом до мережі Інтернет скористалось 9107 користувачів, в т.ч. - 2070 користувачі через Wi-Fi. У зв'язку з відкриттям у бібліотеці десяти нових Інтернет-місць, кількість відвідувань зменшилась майже на 6 тис., але збільшилась кількість користувачів Wi-Fi на 320 чол.

1272 відвідувачі скористались «Електронною бібліотекою». У процесі пошуку використовувалася повнотекстова база «Електронної бібліотеки» та інші сайти РДОБ: «Навігатор», «Історична Волинь», портал «Рівненщина», ін.. Працівники відділу надали 12 групових та понад 300 індивідуальних консультацій стосовно пошуку інформації у мережі Інтернет, користування електронною поштою, підключення ноутбуків до Wi-Fi, ін.

Підготовлені 2 віртуальні виставки під назвою «70 років від початку діяльності на Рівненщині УПА» та «Улас Самчук «Волинь» (До 80 річчя із часу написання 1-го тому роману-епопеї). Підбрано 249 матеріалів на сайт «Освітній навігатор» у рубрику «Педагогічна орбіта», у методичний блог виставлено 8 матеріалів, з них - дві електронні презентації: «Здорова людина - здорове суспільство» (З досвіду роботи університету «Здоров'я нації»), «Сандармох: Україна пам'ятає».

Працівниками відділу було підготовлено, начитано і записано 20 матеріалів звукових файлів (аудіопідкасти) для незрячих та слабозорих представлених у рубриках: «Мистецтво», «Цікаво знати», «Здоров'я людини». Щомісячно поповнювався електронний «Путівник бібліотекою», анонс масових заходів відділу. У блозі «Порадник читача» було виставлено 44 матеріали про нові книги, читання для дозвілля, цікаві журнальні статті, огляди корисних Інтернет-ресурсів.

На сайт бібліотеки систематично виставлялася інформація про проведені масові заходи; нові книги, отримані відділом; подаровані книги, серія «Заборонена книга», рубрика «Цікава книга поруч». Всього за рік було підготовлено більше 90 матеріалів.

У звітному році була введена нова послуга розсилка інформації користувачам бібліотеки електронною поштою.

За рік e-mail-розсилкою скористалось 79 абонентів, яким було надіслано 226 повідомлень за такими запитами:

масові заходи - 64 розсилки, нові надходження - 66 розсилок; нові тематичні виставки - 59 розсилок; списки літератури - 8 розсилок; популярні контакти - 20 розсилок; інші контакти - 3 розсилки; колеги з ОУНБ - 6 розсилок.

Надіслано 65 групових повідомлень.

Культурно-масова робота

У 2012 році значна увага приділялась роботі на виконання «Програми підтримки національного книговидання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009 - 2013 роки...». З цією метою продовжувалась активна робота з питань популяризації книги, просування читання.

Протягом року відділом проведено більше 40 масових заходів, які відвідало 2397 чол., організовано 58 книжкових виставок, з них 10 - коментовані. З виставок було видано більше 300 книг.

Найбільш резонансними заходами 2012 року можна назвати вечір пам'яті «Сандармох: Україна нескорена», присвячений 75-м роковинам масових розстрілів української інтелігенції соловецького етапу в урочищі Сандармох (Карелія). На виставках була представлена література про життя і творчість загиблих представників українського відродження, серед них книги Леся Курбаса, Валер'яна Підмогильного, Миколи Зерова, Григорія Епіка, Миколи Куліша, Євгена Плужника, Валер'яна Поліщука... У пам'ять про загиблих звучала молитва у виконанні викладачів та слухачів Рівненської духовної семінарії. У холлі бібліотеки горіли свічки, викладені цифрою 75.

Незабутніми були зустрічі з київськими письменниками Михайлом Слабошпицьким, Юрієм Щербаком, Русланом Найдюю, Юрієм Дорошенком;

Коментована книжкова виставка «Олег Ольжич – поет і громадянин, сподвижник національно-державної ідеї» була присвячена 105-й річниці від Дня народження українського поета, археолога і політичного діяча Олега Ольжича. Демонструвалися відеокадри та електронна презентація, присвячені українському поету. Завершився захід покладанням квітів до пам'ятної дошки Олегу Ольжичу на вул. В'ячеслава Чорновола, 28.

До 120-річчя від дня народження Миколи Куліша у РДОБ функціонувала книжкова виставка «Сучасник поколінь прийдешніх». На виставці літератури були представлені твори Миколи Куліша, література про життя і творчість письменника.

У рівненському кіноклубі «GONZO» бібліотекою було організовано перегляд та обговорення фільму режисера Миколи Мащенко за п'єсою Миколи Куліша «Зона». Фільм переглянули студенти Рівненського державного гуманітарного університету, Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. С. Дем'янчука, Національного університету водного господарства та природокористування.

Відділ організував презентації книг:

- польського автора Войцеха Пестки «До побачення в пеклі» за участю автора та перекладача Андрія Павлишина, представників польської громади міста, викладачів та студентів навчальних закладів, громадських організацій;

- київського історика і журналіста Олександра Зінченка «Година папуги», про українські сторінки Катині ;

- Енциклопедичного видання «Острозька академія XVI-XVII ст.» за участю ректора Національного університету «Острозька Академія» Ігоря Пасічника та професора Петра Кралюка;

- народного депутата 1-го, 2-го та 4-го скликань Верховної Ради України, Голови Республіканської Християнської партії Миколи Поровського «За вашу і нашу волю»;

- кандидата історичних наук Володимира Ковальчука «Літопис УПА»;

Значна робота проводилась відділом з питань популяризації книг місцевих авторів. Були проведені презентації книг члена Національної спілки письменників України Олександра Євтушка «Пиво з абрикосів»; поета-пісняря Михайла Островського «Зелений вогонь», «Максимкові сни» та музичного диску «Холодний яр»; Тетяни Піяр «Наша доля – Союз українок»; Ірини Баковецької «Римовані весни».

Книги місцевих авторів популяризувались під час проведення усного журналу «Літературні імена Рівненщини» (за сторінками літературно-художнього журналу «Погорина»); на поетичних читаннях «Пам'яті Валер'яна Поліщука»; обласному конкурсі «Краща книга Рівненщини».

Відбулися презентації біобібліографічних покажчиків обласної бібліотеки:

- «Борис Степанишин. Жив на чатах духовного ренесансу»;

- «Артур Меремінський: З любов'ю до природи і до людей».

Однією з дієвих форм розширення культурного світогляду, інтересу до літератури, збагачення знань стали проведення літературних вечорів, творчих зустрічей до ювілеїв письменників, державних свят.

Такі вечори проходять за участю обласної організації Національної спілки письменників України, обласного та міського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, національних товариств міста, навчальних закладів.

Проведені літературні вечори: «Мова – духовний скарб нації» (До Дня рідної мови); «Невмируще українське слово» (До Дня української писемності та мови). У рамках вечора підведено підсумки обласного літературного конкурсу «Перло многоцінне» та відбулося нагородження переможців.

100-річчю від дня народження українського поета, перекладача, літературного критика Андрія Малишка був присвячений літературно-музичний вечір «Неосяжний світ Андрія Малишка». У заході взяли участь студенти та викладачі Рівненського державного гуманітарного університету, Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. С. Дем'янчука, учні та вчителі ЗОШ № 18, Рівненської української гімназії, члени громадських організацій, інтелігенція міста.

Дню Святого Миколая Чудотворця - покровителя рибалок та благодійників приурочене літературне свято «Книжковий Миколай». Гості літературного свята ознайомились з книжково-ілюстративною виставкою літератури «Книжковий Миколай в бібліотеці» з фондів Рівненської державної обласної бібліотеки. Присутні дізналися про витоки релігійного свята, його розвій в духовній культурі українців від найдавніших часів до сьогодення, про давні вірування українського народу, про віншування святого Миколая нашими предками. Перед присутніми виступили священики, науковці кафедри музичного фольклору РДГУ, студенти, школярі.

Святкову атмосферу доповнив виступ фольклорно-етнографічного гурту «Уляночка» та студентського фольклорного гурту «Джерело» РДГУ, які виконали низку творів різдвяно-новорічного циклу.

Учасники свята отримали в подарунок книги та цукерки.

У рамках літературного клубу «Співрозмовник» відбулася зустріч, присвячена 120-річчю від дня народження російської поетеси Марини Цветаєвої : «Моїм віршам ...настане черга ще своя».

До 130 - річчя від дня народження класика білоруської літератури Янки Купали проведений літературний вечір «Янка Купала : незакінчена поема»; поетичні читання «Поезія – це завжди неповторність...», присвячені Всесвітньому Дню поезії.

Студентський театр «Бриз» Рівненського Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. С. Дем'янчука презентував у бібліотеці виставу за п'єсою А.Чехова «Освідчення».

Університет «Здоров'я нації» у 2012 році свою роботу спрямовував на популяризацію здорового способу життя, психологічну адаптацію молоді в сучасних умовах. За участю спеціалістів обласного «Центру здоров'я», психолога Рівненського Центру СНІД, лікаря Рівненської міської лікарні, вчителів та учнів природничо-математичного ліцею «Елітар» у бібліотеці відбулися: урок запитань і відповідей «Твоє здоров'я у твоїх руках: профілактика інфекційних захворювань», зустріч із фахівцями-медиками на тему «Загублене життя».

Учні взяли активну участь у проведенні спеціалістами бібліотеки опитувальної вправи «Міфи і факти про ВІЛ і СНІД» і з цікавістю переглянули запропоновані відеофільми та книги.

Змістовними були зустрічі з фахівцями на тему: «Підліток у сучасному світі: психологічний аспект», «Гігієна праці і відпочинку підлітків».

В рамках Пункту Доступу Громадян (ПДГ) до інформації органів державної влади проводилось обслуговування користувачів, де громадяни отримували інформацію про діяльність органів державної влади щодо державних установ, політичних партій, громадських організацій, вирішували життєво необхідні питання з питань права.

У звітному році у ПДГ обслужено більше 400 користувачів, надано 270 довідок.

Проведені наступні масові заходи:

Книжкові виставки «Соборність України: від ідеї до сьогодення»: До Дня Соборності України; «Прапор-святиня народу»: До Дня Державного прапора України, «Славетні постаті України»: До Дня Незалежності України; «Державні символи України»: До 20-річчя Державного гімну України «Ще не вмерла Україна» та 20-річчя Державного герба України – тризуба; «Я і мої права»: До Дня Конституції України; «Декларація про державний суверенітет України - основоположний документ державності України».

Екскурсії, перегляди літератури, віртуальні уроки відбулися під час проведення тижня європейської демократії у жовтні.

У квітні відбулася година спілкування «Соціальний і правовий захист молоді. Знати свої права», слухачами якого були студенти Рівненського інституту Київського університету права НАНУ та Рівненського коледжу економіки та бізнесу. Учасники заходу - Віталій Ліпський, заступник начальника відділу у справах сім'ї та молоді Рівненської облдержадміністрації; Марія Зубова, начальник відділу управління у справах сім'ї та молоді Рівненського міськвиконкому; Андрій Міщенья – начальник служби у справах дітей Рівненського міськвиконкому розповіли про права дітей і молоді та відповіли на численні запитання.

В рамках проведення тижня права у бібліотеці відбулася інформаційна година «Основні засади діяльності органів місцевого самоврядування»: До Дня місцевого самоврядування, у якій взяв участь керуючий справами виконавчого апарату Рівненської обласної Ради, заслужений юрист України Микола Яцюк, студенти правничого факультету Рівненського державного аграрного коледжу. На заході були представлені електронні презентації: «Діяльність Пункту доступу громадян до інформації органів державної влади в бібліотеці» та «Місто Рівне – місто сталого розвитку».

В заходах взяли участь 164 користувачі.

У Центрі Європейської інформації протягом вересня-грудня діяла фотовиставка «На перехресті демократії». Фото, зняті в ході міжнародного молодіжного обміну поблизу м. Венстпілс, Латвія підіймають питання демократичних цінностей, прав людини та їх розуміння молодим поколінням країн ЄС та СНД.

Зав. відділом Войтович Н.В. взяла участь у форумі мережі Центрив європейської інформації (м. Миколаїв).

У ЦЄІ функціонували книжкові виставки: «Література світу: Жан Батист Мольєр»: До 390-річчя від дня народження, «Чарльз Діккенс: літопис життя і творчості»: До 200-річчя від дня народження англійського письменника).

Науково-методична робота. Підвищення кваліфікації працівників

Працівники відділу взяли участь у серпневій конференції вчителів. Вони відвідали секційні заняття в ЗОШ № 14, ліцеї «Гармонія»; ознайомили вчителів з послугами бібліотеки, новинами літератури з економіки, географії, літератури.

У ЗОШ № 20 працівник відділу брала участь у науково-практичній конференції з української літератури на тему: «Феномен творчості поетів

«Празької школи» в контексті ідейно-естетичних шукань української літератури ХХ ст.». Для вчителів були підготовлені списки літератури за даною темою та електронна презентація «Поети празької школи».

Для бібліотек області підготовлені: сценарій проведення вечора пам'яті «Сандармох: Україна пам'ятає», список книг, статей до організації книжкових виставок, електронна презентація до проведення тематичного вечора.

Працівники відділу протягом року підвищували кваліфікацію, відвідавши 15 занять навчально-тренінгового центру бібліотеки.

Сервісні послуги читальної зали

Користувачам відділу було надано сервісних послуг на загальну суму 8667 грн., в т.ч. ксерокопіювання –7181 грн, «Підготовка довідки з відбором першоджерел...» - 1020, репродукування з книг, брошур – 450 грн, екскурсії – 15 грн.

Кількість надходжень від платних послуг у порівнянні з 2010 роком зменшилась майже на 10 тис. грн., порівняно з 2011 роком – на 1600 грн. (Див. нижче табл.).

Роки	Всього	Ксерокс	Підготовка довідок, репродукув., екскурсії
2010	18580	16567	2013
2011	10283	8681	1602
2012	8667	7181	486

Зменшення суми платних послуг спостерігається при наданні послуг ксерокопіювання та інших послуг, відповідно на 1500 грн (2010 р.) та 1100 грн 2011 р. Причиною цього є користування значної кількості читачів Інтернетом.

Рекламна діяльність у відділі

Систематично поновлюється інформація про діяльність бібліотеки, відділу, важливі події літературного життя України, Рівненщини на інформаційному стенді в читальній залі. Відвідувачі відділу могли дізнатися новини літературного життя України та Рівненщини; переможців літературних конкурсів: нові надходження літератури в бібліотеці.

Реклама ресурсів та послуг бібліотеки здійснюється в навчальних закладах міста, на сайті обласної бібліотеки, в структурних підрозділах.

На бібліотечний сайт щомісячно подаються анонси повідомлень про заходи, які відбуваються в поточному місяці, а також про кожен проведений захід. За рік на сайті висвітлено 154 (у 2011 році – 145, у 2010 - 54) повідомлень про проведені заходи, послуги відділу, інформація про книги, подаровані бібліотеці, нові надходження книг та періодичних видань, СД, а також бібліотекарями популяризувалися цікаві книги. Щомісячно на сайті популяризувалася література із серії «Заборонена книга».

Працівниками відділу демонструвалися мультимедійні презентації РДОБ, відділу, «Електронної бібліотеки» для вчителів, студентів, учнів, перед початком проведення масових заходів.

Ресурси та заходи відділу систематично висвітлювались у ЗМІ. Презентації, зустрічі з письменниками були представлені на РДТРК. Протягом року працівниками відділу проведено 22 екскурсії (485чол.) по бібліотеці, під час яких відбулося ознайомлення з ресурсами та послугами, перегляди виставок.

ВІДДІЛ АБОНЕМЕНТА

Основними напрямками діяльності відділу абонементу у 2012 році були:

- організація роботи у відкритому доступі до фонду;

- автоматизована видача документів з фонду відділу; обслуговування за штрих-кодами;
- обслуговування людей з обмеженими фізичними можливостями;
- обслуговування працівників у Самостійній Державній Пожежній Частині № 1 м. Рівне;
- обслуговування користувачів інноваційними формами роботи;
- популяризація літератури серед користувачів різних категорій (науковців, фахівців різного роду занять, студентів, учнів, пенсіонерів та ін);
- діяльність сектору вільного книгообміну;
- проведення заходів відповідно до Програми з підтримки Національного книговидавництва, популяризації української книги, сприяння книгорозповсюдження і читання на 2009–2013 рр. (книжкові виставки, віртуальні виставки, інформаційні і бібліографічні огляди, виступи на радіо, презентації книг, літературні вечори, підбірка інформації про цікаві книги на сайті бібліотеки та ін);
- популяризація серед молоді здорового способу життя (заходи по програмі університету «Здоров'я нації»);
- робота на підтримку сімейного читання;
- електронне інформування користувачів по e-mail;
- актуалізація інформації у електронному Путівнику бібліотеки;
- участь у методичній роботі, маркетингових дослідженнях;
- надання додаткових сервісних послуг;
- створення позитивного іміджу бібліотеки.

Формування та зберігання документних ресурсів

За підсумками 2012 року обсяг фонду відділу абонементів складає 41009 примірників видань.

У звітному році у відділ надійшло 2826 прим. документів, з них 2008 книг, 98 прим. журналів (11 назв), 720 аудіокниг.

Динаміка надходжень є такою:

Роки	Всього (прим.)	Книги (прим.)	Журнали (прим.)
2010	1582	1428	54
2011	907	806	101
2012	2826	2008	98

У 2012 році відділ отримав 62 книги взамін загублених користувачами.

Проводилася робота по вилученню з фонду морально-застарілої за змістом літератури, а також списання фізично-зношених, непридатних до користування книг та брошур.

У звітному році було вилучено 562 примірників видань, в тому числі:

Роки	Всього	Фізично зношені	Загублені користувачами	Морально застарілі	Передано в обмінно-резервний фонд
2010	12776	4792	187	1894	5903
2011	1138	745	81		312
2012	562	500	62		

У 2012 році було реставровано 720 примірників книг.

Проводилась робота з перевірки розстановки фонду. Зроблено заміну полицних роздільники на нові.

Впродовж року працівники проводили роботу з користувачами-боржниками відділу. Було повідомлено більше 800 людей по телефону з метою повернення документів у відділ. На 1.01.2013 є 160 боржників.

Обслуговування читачів

У 2012 році відділом обслужено 5523 читачів, яким видано 101287 документів, відвідування становить 25529 разів.

Роки	Користувачі	Відвідування	Книговидача
Планові показники	5300	34000	95000
2010 викон.	5781	43701	102334
2011 викон.	5478	37861	100676
2012 викон.	5523	25529	101287

В середньому 1 читач прочитав 18,3 книг, відвідав бібліотеку 4,6 разів. Обертаність книжкового фонду відділу становить 2,5 рази.

У 2012 році продовжувалася робота у бібліотечному пункті Самостійної Державної пожежної частини № 1. Один раз у квартал проводилася звірка наявності документів у бібліотечному пункті. Поповнення книг напряду велося по мірі запиту працівників частини. До бібліотечного пункту передано 70 книг. Організувалося читання бібліографічних оглядів з питань історії України, культури, права та на інші теми. 20 працівників Самостійної Державної пожежної частини № 1 були записані до бібліотеки.

У 2012 році була продовжена послуга книгоношення для людей з обмеженими фізичними можливостями. Була розміщена реклама у ЗМІ, на сайті бібліотеки. Протягом року працівники відділу обслужили 40 користувачів вдома, яким видали понад 300 книг.

Проводилася певна робота по залученню користувачів для обміну книг у Пункті вільного книгообміну. Пункт налічує біля 200 видань. Впродовж року скористалися книжковим обміном більше 250 чоловік.

У листопаді 2012 року відбулося відкриття «Кімнати сімейного читання».

Була проведена велика робота по формуванню фонду дитячої літератури, який налічував 1100 прим. документів. Розроблялися планові заходи для майбутніх користувачів відділу, а саме індивідуальна робота з користувачами (50 чол.), залучення шляхом проведення акцій (60 чол.) та проведення консультацій для них. До офіційного відкриття «Кімнати сімейного читання» проведена робота з ДНЗ № 31, установлено зв'язок з вихователями, проведено 4 екскурсії (92 чол.). Протягом підготовки до відкриття кімнати була проведена рекламна кампанія у вигляді подання інформації в соціальні мережі (12 разів), електронне інформування користувачів по e-mail, розповсюдження зовнішньої реклами (20 оголошень). Терміном з 1 вересня по 31 грудня залучено 80 користувачів до бібліотеки. Кожного тижня проводилися заходи для учасників «Клубу пузатих мам» (25 чоловік), для дітей від 4 до 7 років проводилися заняття: літературна година-дослідження «Юному чарівнику», «Свято створене своїми руками», інтегроване заняття «День Святого Миколая – добром серце зігриває», літературно-театралізована година «Як зимують дикі тварини», «Спортивна розвага веселих пінгвінів» та інші. Всього було проведено 32 масових заходи. У програмі масових заходів відбулися 2 презентації книг для дітей Ірини Мацько «Рости моє деревце...» та Олени Трофімової «Морська абетка». Калейдоскоп новорічних свят для

малечі розпочав ранок «Свято Миколая – добром серце зігриває». За оригінальним сценарієм були проведені ігри, танці, парад костюмів, конкурсна програма для батьків та вручення подарунків від Святого Миколая. 22 грудня у бібліотеці відбувся святковий ранок "Свято новорічної ялинки", у програмі якого було розважально-ігрове шоу за участю казкових героїв, Діда Морозова та Снігуроньки. Батьки не залишились поза увагою, вони брали участь у вікторинах та конкурсах. «Кімната сімейного читання» користується великою популярністю серед користувачів книгозбірні (батьків та дітей).

Популяризація літератури. Масова робота відділу

У 2012 році відділом було організовано і проведено такі масові заходи:

Літературні вечори

◆ «Апостол правди і світоч духу» : До 198-річниці з дня народження Тараса Шевченка спільно з міською «Просвітою» (відвідало 50 чоловік);

◆ «Витоки та традиції слов'янської культури» : До Дня слов'янської писемності і культури (відвідало 60 чоловік);

Бібліографічні огляди літератури

◆ «Таємниця Чарльза Дікенса» (50 чол.)

◆ «Весняний цикл свят українського народу» (40 чол.)

◆ Життя та творчість Андрія Малишка : До 100 років з дня народження (65 чол.);

◆ «Знайди в рослині порятунок» (40 чол.);

◆ Творчість Миколи Куліша : 120 років від дня народження (70 чол.);

◆ «Літописець долі рідного народу» : 140 років від дня народження Богдана Лепкого (70 чол.);

◆ Огляд нових аудіокниг : До Міжнародного дня людей похилого віку для слабозорих користувачів (20 чол.);

Проведено квест до Дня знань для учнів Рівненської української гімназії (60 чоловік).

У рамках університету «Здоров'я нації» у ЗОШ № 1 відбулася зустріч з медичними працівниками середніх та дошкільних дитячих навчальних закладів міста з проблем профілактики інфекційних захворювань серед дітей та підлітків. Працівники відділу виступили з оглядом літератури та продемонстрували науково-популярний фільм.

На сайті бібліотеки відділом представлені віртуальні виставки: До 70-річчя від дня народження Леоніда Куліша-Зіньківа; До 105-річниці від дня народження Валер'яна Поліщука, українського письменника, прозаїка, публіциста.

Впродовж року працівники абонементу приділяли належну увагу оформленню ілюстративно-книжковим виставкам:

- Виставка найновішої прози (100 джерел);

- Чудеса світу (20 джерел);

- Літературна Рівненщина (30 джерел);

- «Веселка у кожній краплині роси» : До 75-ти річчя від дня народження Євгена Гуцала (15джерел);

- «Чари недоспіваної пісні»: До 130-ти річчя від дня народження Архипа Тесленка (10 джерел);

- Історія України в особах (25 джерел);

- «Різдвяна пісня в прозі» (15 джерел);

- Нові імена в українській літературі (50 джерел);

- У світі зарубіжної класики (50 джерел);

- «Світ правди і краси»: До 100-річчя від дня народження Михайла Стельмаха (20 джерел).

Під час літніх канікул відділ брав активну участь у проведенні відповідних заходів у літній читальні. На площадці біля бібліотеки проводилися вікторини, конкурси, виставки книг, періодики, аудіокниг та ін.

Інформаційна робота відділу

Проводилася робота по інформуванню через e-mail 40 користувачів абоне-мента. Їм було надіслано біля 300 повідомлень про масові заходи, нові надходження літератури, нові аудіокниги та інше. Велася робота по актуалізації інформації в путівнику бібліотеки. Працівники відділу брали участь у записі аудіоподкастів про аудіокниги. Всього було записано 10 файлів аудіоподкастів.

7 статей було опубліковано в блозі «Порадник читача».

Працівники відділу абоне-мента брали участь у серпневих нарадах вчителів (вчителів світової літератури). Для них був прочитаний інформаційний огляд літератури «Нові надходження у відділ абоне-мента». Також була представлена медійна презентація ресурсів ОУНБ та відділу абоне-мента зокрема.

На обласному радіо були зроблені інформаційні огляди на літературно-історичну тематику:

- Іван Сірко – кошовий отаман Запорізької Січі;
- Павло Скоропадський – визначний державний та військовий діяч;
- Марко Кропивницький – український письменник;
- Іван Нечуй-Левицький – життя та творчість.

Рекламна діяльність

З метою популяризації читання працівники відділу запросили відомих рівнян за кафедру абоне-мента. У 2012 році у ролі «почесного бібліотекаря» був видавець Олег Зень, який презентував видані нові книги. Працівниками відділу було проведено 20 екскурсій, в яких взяли участь більше 500 відвідувачів..

Під час проведення бібліотечних акцій відділ залучив до бібліотеки 450 користувачів.

На сайт бібліотеки було подано 30 повідомлень про цікаві книги.

Для реклами масових заходів відділу було підготовлено 10 прес-релізів. Про обслуговування людей похилого віку та інвалідів книгою вдома був представлений репортаж по місцевому телебаченню та загальнонаціональному каналі ICTV.

Методична робота

Працівники відділу взяли участь у анкетуванні користувачів до конкурсу «Краща книга Рівненщини». Підготовлено сценарій квесту до Дня знань.

У методичний блог бібліотеки «LIBR.NET» було написано 10 статей.

Платні послуги

У звітному році працівники відділу виконали платних послуг на суму 568 грн. 00 коп. Динаміці за 3 роки надходження коштів представлена в таблиці.

Роки	Всього (грн.)	Видача документів, придбаних за кошти від господарської діяльності	Продовження терміну користування документами	Екскурсії (грн.)
2010	1974,00	692,00	1237,00	45,00
2011	1568,00	683,00	830,00	55,00
2012	586,00	521,00	Припинено надання	65,00

Зменшення показників надходження коштів у 2012 р. пояснюється із зміною Переліку платних послуг згідно Постанови Кабінету Міністрів України.

ВІДДІЛ ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОКУМЕНТАМИ З МИСТЕЦТВА

Протягом звітнього періоду, згідно плану роботи на 2012 р., працівники відділу обслуговування користувачів документами з мистецтва спрямовували свою діяльність на виконання наступних завдань:

- забезпечення якісного, оперативного, вичерпного обслуговування користувачів інформаційними ресурсами відділу;
- популяризація кращих зразків творів українського та зарубіжного мистецтва;
- співпраця з мистецькими спілками, навчальними закладами, культурно-просвітницькими організаціями м. Рівне для популяризації документів з мистецтва;
- надання доступу до інформаційних ресурсів на допомогу навчальному процесу (<http://navigator.rv.ua>);
- поповнення та використання ДБА відділу, електронних БД.

Формування бібліотечного фонду відділу

Фонд відділу мистецтв є унікальним, оскільки надає можливість задовольнити усі запити користувачів регіону, котрі цікавляться різними видами та жанрами мистецтва. Хронологія видань охоплює часові межі від початку 20-го століття до сьогодення. Особлива різноманітність представлена у виданнях 70-90 рр. ХХ ст. Саме від накопичення та стану документного фонду відділу залежить виконання основного завдання працівників структурного підрозділу – якісного та оперативного обслуговування кожного відвідувача.

Тематичний склад документного фонду характеризується певним тяжінням до розділів «Живопис», «Архітектура», «Дизайн», «Декоративно-ужиткове мистецтво», «Музика», «Мистецтвознавство», «Культурологія». Розділи наповнені переважно навчальними, науковими, науково-популярними, довідковими виданнями на різноманітних носіях.

У 2012 р. у відділ надійшло 296 примірників нових видань на різних носіях: книги, брошури – 191 прим. (з них: нотні видання – 63 прим.), періодичні видання – 99 прим. (21 назва), аудіовізуальні документи та електронні видання – 6 прим.

Фонд періодичних видань постійно поповнювався часописами, що надає можливість працівникам відділу вичерпно виконувати запити користувачів та знайомити з новими течіями, тенденціями, науковими досягненнями в галузі мистецтвознавства. Серед 16-ти назв поточних часописів та 29-ти назв часописів ретроспективного характеру найбільш популярними є: «Мистецтво та освіта», «Образотворче мистецтво», «Мистецтво в школі», «Народна творчість та етнологія», «Кераміка», «Пам'ятки України», «Народне мистецтво», «Музика», «Музична школа», «Кінотеатр», «Музеї України», «Современная драматургия» та ін.

Роки	Періодичні видання прим.	Книги, брошури, аудіоматеріали прим.	Нотні видання прим.	Вибуття документів прим.
2010	73	198	68	304
2011	92	186	8	368
2012	99	197	63	50

Аналіз таблиці свідчить, що поповнення фонду виданнями з мистецтва дещо збільшилося порівняно з 2011 р.

Протягом звітного періоду було вилучено 50 примірників періодичних видань, які були передані у відділ книгозберігання.

Довідково-бібліографічна та інформаційна робота відділу

Протягом поточного року ЕБД поповнювалась ритмічно та якісно. Щомісяця працівники відділу вносили в БД статей з періодичних видань 80–100 бібліографічних записів.

Формування БД «Бібліограф»

Роки	2010	2011	2012
Кількість записів	904	888	1156

Динаміка роботи над наповненням ЕБД свідчить про стабільну роботу над поповненням ЕБД бібліотеки. Окрім БД «Бібліограф», працівники поповнюють, використовують та редагують ДБА відділу, який представлений тематичними картотеками: «п'єси», «сценарії», «кіносценарії», «естрада», «графіка», «скульптура», «живопис», «портрет». Бібліографічні розписи здійснюються за назвою твору, роком видання, автором, місцем розташування. Це надає змогу користувачам легко орієнтуватись у ДБА відділу та здійснювати тематичний бібліографічний пошук необхідної інформації. Загалом, працівники розписали та внесли до тематичних картотек відділу 350 карток.

У ДБА сектору нот (АК та СК) була розписана та внесена 451 картка та 152 картки влило в картотеку назв вокальних творів.

Продовжувалась планова робота по формуванню сайту «Освітній навігатор». В рубрику «Педагогічна орбіта» та рубрику «Батьківська рада» було підготовлено 111 інформацій. Крім того, працівниками відділу було представлено 28 інформацій для рубрики «Цікава книга поряд» та «Радимо прочитати», 12 постів для блогу «Порадник читача», підготовлено і прочитано 10 аудіоподкастів для слабозорих та сліпих людей.

Згідно плану роботи, було проведено 4 Дні спеціаліста для слухачів Рівненського факультету Державної Академії керівних кадрів культури і мистецтва, вчителів-предметників м. Рівне та студентів-заочників РДГУ на теми: «Сучасне мистецтво України в контексті розвитку культури часів незалежності», «Нові форми роботи з учнями музичних шкіл», «Народні промисли Західного регіону України: історія і сучасний стан», «Народне мистецтво – невід'ємна складова художньої культури народу»; 7 Днів інформації для вчителів з художньої культури, вчителів музики, студентів РДГУ, слухачів рівненського факультету Державної Академії керівних кадрів культури і мистецтва: «Удосконалення методики викладання вокально-хорових дисциплін», «Сучасна бібліотека: послуги та ресурси», «Нові надходження нот та музичної літератури з питань методики викладання музики в школі», «Нові інформаційні можливості сучасної бібліотеки», «Художні промисли Волинського краю», «Дизайн інтер'єру сучасного житла», «Гурткова робота мистецького спрямування з учнями початкових класів», 4 перегляди літератури, 4 інформаційні огляди та 2 Дні бібліографії для учнів та студентів міста. Впродовж року здійснювалось подальше інформаційно-бібліографічне забезпечення фахівців культурно-мистецької галузі регіону: за індивідуальною інформацією обслужено 10 абонентів, яким надано 156 інформацій (джерельна база) та за груповою інформацією – 4 абоненти – 70 інформацій. Серед постійних групових абонентів – Рівненський факультет Державної академії керівних кадрів культури і

мистецтва, обласний Центр народної творчості, Інститут мистецтв РДГУ, Рівненський обласний краєзнавчий музей та музичні школи № 1 і № 2.

У звітному році користувачам відділу було надано 623 бібліографічні довідки. За допомогою електронної пошти обслужено 35 користувачів, надано більше 500 повідомлень.

Для інформаційного центру з питань культури та мистецтв Національної Парламентської бібліотеки України працівники відділу здійснювали моніторинг, узагальнили та розповсюдили «Довідку про культурне життя Рівненщини» (12 випусків).

Працівники відділу взяли участь у серпневій нараді вчителів образотворчого мистецтва та художньої культури і вчителів музики. Для вчителів була продемонстрована електронна презентація відділу та організовані перегляди нових надходжень книг та періодичних видань з дисциплін, які вони викладають.

У звітному році колектив відділу презентував відвідувачам 4 інформаційні виставки літератури на теми: «Театр сьогодні – театр завтра» (До Міжнародного дня театру), «У лабіринтах сучасного кіно» (До Дня українського кіно), «Свята до музики любов» (До Міжнародного дня музики), «Парадигми сучасного мистецтва» (До Дня художника). Протягом 2012 р. працівники відділу обслуговування документами з мистецтва провели 14 екскурсій по бібліотеці, які відвідали понад 300 чоловік.

Бібліотечне обслуговування користувачів

Документи з питань культури та мистецтв надавалися у користування науковцям, фахівцям мистецької галузі, студентам вишів, учням шкіл та іншим категоріям користувачів в читальній залі відділу та виконувалися довідки з відбором першоджерел для видачі за межі бібліотеки.

Основні показники діяльності відділу

Роки/показники	2010	2011	2012
Кількість користувачів	3531 (з них сектор нот 1166)	3292 (з них сектор нот 1136)	3463 (з них сектор нот 1330)
Кількість відвідувань	9605 (з них сектор нот 3656)	9499 (з них сектор нот 3639)	8836 (з них сектор нот 3459)
Книговидача	69440 (з них сектор нот 22452)	70078 (з них сектор нот 23801)	72815 (з них сектор нот 26859)

Спостерігається тенденція до збільшення кількості книговидачі порівняно з 2010 та 2011 роками і кількості користувачів порівняно з 2011 роком, а кількість відвідувань дещо зменшилася. Загалом планові зобов'язання працівниками відділу перевиконані (по кількості користувачів на 19,8%, по кількості відвідувань на 10%, по книговидачі на 14,4%)

Популяризація літератури та творів образотворчого мистецтва

Розкриваючи та популяризуючи документний фонд відділу працівниками було підготовлено 29 тематичних книжкових виставок, серед них – 4 коментовані. Підготували 2 віртуальні виставки: «Тернини і зірки творчості Леся Курбаса»: До 125-річчя від дня народження українського режисера, актора, драматурга та «Микола Пимоненко - співець українського села»: До 150-річчя від дня народження українського художника. В рамках літературно-мистецького клубу «У світі прекрасного» відбулася презентація фотоальбому О. Харвата «Рівне. На ме-

жі тисячоліть», книги О. Тарасенка «Воскресіння. Хорова родина: нариси з історії хорового мистецтва», аудіо альбому Л. Струся «Уклін сина: пісні присвячені жертвам сталінських репресій на Україні», аудіо альбому В. Марченка «Полинові сни долини», книги Є. Ольшанської «З життя Єви», книги А. Пастушенка «Україночка», поетичної збірки Л. Ярмолюк «П'ята заповідь». Всього – 7 презентацій.

Виставкова діяльність відділу у звітному році була цікавою і плідною. Було оформлено і презентовано 11 виставок образотворчого мистецтва. Серед них:

- «Гобеленовий світ Тетяни Лукашевич» - персональна виставка художника декоративно-прикладного мистецтва;

- Флористика та поліська дитяча іграшка майстра народної творчості України Вікторії Кириленко;

- «Старе місто» - інтер'єрна вишивка Любові Ярмолюк;

- Персональна виставка майстра художнього розпису по дереву Людмили Пікіної;

- «Великодня писанка» за участю майстрів писанкарства з області;

- «Криза середнього віку, або Я хочу хотіти» - персональна виставка живопису Світлани Гривківської;

- Дипломні роботи студентів спеціальності образотворче та декоративно-прикладне мистецтво РДГУ;

- «24 візії» - персональна виставка графіки Світлани Власової;

- «Отримай позитив» - виставка творчих робіт центру саморозвитку особистості «Разом»;

- Персональна виставка Заслуженого майстра народної творчості з різьби по дереву Василя Позніка;

- Живопис Ніни Горчаківської.

Працівники відділу організували 4 майстер-класи: народна іграшка, писанкарство, каліграфія (стилі східного письма), декупаж та розпис по склу.

Підготували і провели 8 літературно-музичних вечорів:

- «Тетянин день» - творча зустріч з Тетяною Леус (композитор), Тетяною Лукашевич (художник) та Тетяною Тертичко (актриса);

- «У полоні музики» (До 170-річчя від дня народження М. Лисенка);

- «Пам'яті В'ячеслава Старченка» – творчий вечір присвячений заслуженому працівнику культури України, рівненському музиканту, диригенту і педагогу;

- «Моя Україна» - поетичний вечір за участі рівнян, що живуть за кордоном;

- «За волю України». Пісні УПА у виконанні народного самодіяльного хору «Верес» Рівненського МБК.

- «На вічні теми» - літературно-музична композиція виконана за участі студентського театру «Крила» (керівник Т. Сокіл);

- Вечір бардівської пісні;

- «У чарах бентежного романсу».

Проведено відкритий захист дипломних робіт студентів п'ятого курсу Інституту мистецтв РДГУ, кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. 25 студентів захищали свої дипломні роботи перед 12-ма викладачами.

Спільно з відділом обслуговування користувачів у читальній залі організовано перегляд фільму «Зона» (реж. М. Машенко) за одноіменною п'єсою М. Куліша для студентів: До 120-річчя від дня народження письменника. Перед переглядом фільму, який проходив у кінотеатрі «Гонзо» працівник відділу розповіла присутнім про творчість режисера Миколи Машенка та історію створення цього фільму.

Також працівниками відділу була організована зустріч з Благодійним м. Рівного та Рівненського району отцем Валерієм на духовну тематику «З Богом у серці».

Під час Днів бельгійської культури в Рівному, урочиста презентація яких відбулася у галереї «Євро Арт» за участі Ярослава Гарцули – почесного консула Його Величності Короля Бельгії у Західному регіоні України, бібліотекарі організували та прокоментували книжкову виставку про культуру і мистецтво Бельгії і проінформували присутніх про послуги бібліотеки.

Під час проведення масових заходів залучено до бібліотеки близько 100 нових користувачів.

Методична робота відділу

Працівники відділу взяли участь у соціологічному дослідженні «Краща книга Рівненщини» - проведено анкетування серед користувачів відділу та громадському обговоренні «Якою має бути бібліотека нашої громади?» - проведено обговорення з групою вчителів історії з різних районів області слухачів курсів Рівненського обласного інституту післядипломної освіти.

Працівники діляться досвідом роботи з бібліотекарями області через методичний блог бібліотеки у який було подано в 2012 році 6 статей, зокрема: про організацію проведення заходу до Дня Тетяни, створення театру в бібліотеці та ін.

Рекламна діяльність

Протягом звітнього періоду працівники відділу давали інтерв'ю на телебачення та радіо про заходи, які відбувалися у відділі, написали 23 прес-релізи, взяли активну участь у бібліотечній акції «Літня тераса» та у акціях: до Всесвітнього дня книги та авторського права, до Всеукраїнського Дня бібліотек, до Дня знань, та ін., завдяки яким відділ залучив близько 500 читачів.

Щомісячно проводилися актуалізація інформації в електронному «Путівнику бібліотеки» та електронне інформування користувачів про масові заходи і нові надходження літератури по e-mail.

Платні послуги

Працівниками відділу у 2012 році надано платних послуг на суму 286 грн. 50 коп. (підготовка та надання довідок, організація та проведення екскурсій). В 2011 році ця сума становила 739 грн.

ВІДДІЛ ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОКУМЕНТАМИ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ

Робота відділу обслуговування документами іноземними мовами в звітному році була спрямована на задоволення потреб користувачів шляхом їх повного та оперативного бібліотечного і інформаційно-бібліографічного обслуговування в автоматизованому та традиційному режимі із застосуванням методів індивідуального та групового обслуговування, активного впровадження і використання новітніх інформаційних технологій, що реалізуються у відділі. Цьому сприяли наступні напрямки роботи:

- подальше поповнення власної Електронної бази даних та Довідково-бібліографічного апарату відділу з метою надання комплексних інформаційних та бібліотечно-бібліографічних послуг;
- надання необмеженого доступу до локальних баз даних та мережі Інтернет з метою отримання інформації світових ресурсів (наприклад, база даних eLibrary USA – повнотекстова електронна база даних);

- використання бази даних вебліографії електронних ресурсів, як навігаційної системи для інтернет-видань;
- задоволення потреб користувачів шляхом активного впровадження і використання новітніх інформаційних технологій, які достатньо широко інтегровані в роботу відділу (сучасне програмне забезпечення АБІС ІРБІС, Rosetta Stone) та технічне обладнання, зокрема, цьогорічне придбання чотирьох електронних пристроїв для читання Kindle та двох планшетників iPad, використання яких дало змогу користувачам самостійно виконувати комплекс мультимедійних робіт для пошуку та обробки необхідної їм інформації;
- реалізація проектної діяльності відділу в рамках Інформаційно-ресурсний центру «Вікно в Америку», «Заочного абонементу» Гете-Інституту в Україні та Інформаційно-ресурсного центру для викладачів англійської мови;
- робота з питань поповнення та збереження фонду відділу;
- організація цікавих, зорієнтованих за професійною ознакою масових заходів, що сприяють задоволенню і розвитку інформаційних потреб і запитів, зростанню кола пізнавальних читацьких інтересів, проведення дозвілля;
- підвищення кваліфікації працівників відділу;
- надання платних та сервісних послуг.

Наведена нижче таблиця основних показників ілюструє щорічну стабільність виконання та перевиконання планових показників:

Рік	Читачі		Відвідування		Книговидача	
	План	Викон.	План	Викон.	План	Викон.
2010	3600	3796 (105%)	11000	11637 (106%)	70000	79188 (116%)
2011	3600	3864 (107%)	11000	11210 (102%)	70000	82960 (119%)
2012	3600	4136 (115%)	11000	11925 (108%)	70000	79244 (113)

Чільною категорією користувачів відділу залишалась молодь – студенти вищих та середніх навчальних закладів, коледжів, ліцеїв, шкіл. Спостерігався також зріст користувачів-спеціалістів, який складає 61,7% (2001 р. – 59,6%).

Об'єм комплектування фонду за звітний період дещо зменшився, оскільки надходження за рахунок грантових угод суттєво знизилися, а надходження за рахунок бібліотеки склали лише 47 документів. Цю прогалину компенсував доступ користувачів до он-лайн публікацій, доступних як на ліцензійній основі (база даних eLibrary USA), так і у відкритому доступі, а також різногалузевий англійськомовний контент для читання за допомогою пристрою Kindle. Загалом протягом року у відділ надійшло 609 документів, загальна кількість фонду на 1.01.2013 р. складає 20170 примірників. Електронна база нових надходжень акумулює 4649 одиниць.

Значна увага працівниками відділу була приділена аналізу підсобного фонду. 1210 примірників фонду були вилучені, як такі, що не мають попиту серед користувачів. У червні-липні поточного року проведено інвентаризацію фонду відділу. Всього інвентаризовано 18.1 тис. видань.

Впродовж року працівники відділу продовжили роботу із створення власних електронних ресурсів. Електронна база нових надходжень поповнилася 369 записами, Електронна картотека – 1476. Відповідно до ДБА відділу було влино 2214 карток. Загальна ЕБД на 1.01.2013 року нараховує 23276 записів (Електронний каталог – 4679, Електронна картотека - 18597 записів). Значна частина бюджетного часу була виділена на редагування бібліографічних записів

ЕБД відділу, загалом було відредаговано 4546 записів.

Систематично поповнювався бібліотечний вебсайт «Освітній навігатор», протягом року було підготовлено та розміщено 118 документів в розділ «Педагогічна освіта. Іноземна мова». Анонс подій та інформації про заходи, що відбувались у відділі, постійно висвітлювались на бібліотечному сайті – 37 повідомлень, до методичного блогу бібліотеки «LIBR.NET» в розділ «Іноземка» було подано 6 методичних порад.

Користувачі продовжували знаходити корисну інформацію та працювати з нею на 4-х автоматизованих робочих місцях. Ними скористалися 2002 користувача, які мали змогу працювати з електронними документами (видано 695 електронних документи), знаходити інформацію в мережі Інтернет та постійно вдосконалювати свою інформаційну культуру і можливості пошуку.

Важливою ділянкою роботи у звітному періоді стало диференційоване бібліографічне обслуговування користувачів. Чотири освітні спеціалізовані заклади міста (кафедри іноземних мов НУВГП, РДГУ, Рівненського інституту слов'янознавства Київського славистичного університету, Державної гуманітарної гімназії та спеціалізованої ЗОШ №15) були абонентами групової інформації, котрим надсилалися бібліографічні повідомлення про нові джерела інформації, необхідні для їх професійної діяльності – загалом 620 джерел. При цьому активно використовувалася електронна форма передачі інформації, важливою перевагою якої є оперативність її отримання.

У звітному періоді продовжилась робота з питань комплексної популяризації наукових та галузевих видань і покращенні інформаційно-бібліографічного забезпечення потреб фахівців різних галузей. На базі відділу проводилися День еколога, День перекладача, День інформації для програмістів на платформі ЕБД GALE, Інформаційний огляд підручників англійською з математики, майстер-клас «Опанування нових електронних пристроїв Kindle та iPad, для покращення обслуговування користувачів» тощо.

В режимі «запит-відповідь» користувачам була надано 2219 довідок (тематичних – 866, уточнюючих – 268, адресних – 428, фактографічних – 177, виконаних за рахунок ЕБД та мережі Інтернет – 480). Відвідувачам відділу було надано 1686 консультацій.

Залученню нових користувачів сприяли також 12 екскурсій з популяризації роботи відділу для різних контингентів відвідувачів. Їх налічувалося біля 240 чоловік.

Враховуючи універсальність роботи відділу, значний час протягом року було відведено на організацію його діяльності як культурного та дозвілєвого центру, де відбувалася значна кількість різноманітних заходів, використовуючи різні форми роботи та керуючись такими принципами обслуговування, як комплексність, повнота й оперативність, диференційований підхід, комфортність та розмаїття видів і форм обслуговування. Цьому у вагомій мірі сприяла реалізація проектної діяльності відділу.

В рамках проекту «Вікно в Америку» продовжив роботу English Club, який надав можливість кожному бажаючому вивчати та спілкуватися англійською, обговорювати актуальні теми, цікаво проводити свій вільний час. *Кіноклуб* щомісяця гостинно відкривав двері кіноаматорам для перегляду нових американських фільмів. Насиченими за змістом та творчими були і інші заходи, що відбувалися в межах проекту. Зокрема, запам'яталися відвідувачам відзначення Дня президента США (President's Day), що святкується щорічно у лютому, під час якого відбулися публічні обговорення життя і діяльності великих американських президентів, Дня американського прапора, коли відвідувачі разом з волонтерами виробляли молодіжні убрання (фенічки) з американською символікою, «Перекладацькі майс-

терні творів Ернеста Хемінгуея», коли за допомогою словників, що є у контентах Kindle та iPad, студенти разом з волонтерами Корпусу Миру перекладали твори відомого американського письменника, Тижня заборонених книг, протягом якого у США відбуваються заходи щодо захисту вільного читання на підтримку доступу до різноманітної літератури. Цікавою була зустріч і з випускниками освітньої обмінної програми FLEX Надюковою Іриною та Лех Наталією, які провели презентацію «Освітні можливості США».

Програма реалізації проекту *«Інформаційно-ресурсний центр для викладачів англійської мови»* за сприяння Посольства США в Україні була не менш насиченою і залучила користувачів відділу до участі у наступних заходах: презентація колекції навчальних ігор “Teaching While Playing” для майбутніх вчителів англійської мови, груповий тренінг для вчителів англійської мови молодших класів, метою проведення якого стало методичне забезпечення викладачів сучасними документами та електронними ресурсами для більш ефективного процесу навчання англійській мові, День інформації для викладачів англійської під час проведення «серпневих нарад» викладачів, майстер-клас «Методичні поради молодим колегам» тощо.

П'ятий рік поспіль у відділі діє *проект «Заочний абонемент»* - Фонд Гете-Інституту в Україні, який дає можливість німецькомовним користувачам постійно знайомитися з актуальними і необхідними інформаційними документами з Німеччини. У звітному році відбулася презентація нових інформресурсів, що надійшли в межах тринадцятої фази проекту. На повну потужність працював німецькомовний клуб, засідання якого відбувалися щочетверга. Найвагомішою подією року стало проведення конкурсу, що був оголошений Гете-Інститутом в Україні «Я створюю книжку про Німеччину», до участі у якому була залучена творчо обдарована молодь міста та області віком від 16 до 23 років. П'ятдесят школярів та студентів продемонстрували роботи, що відтворили позитивне відношення до креативної творчості, художньо-прикладного мислення, оригінальності та особистісної фантазії в художньому вирішенні теми конкурсу. Переможець конкурсу Бойко Ганна, учениця Великоомелянської гімназії, була нагороджена тритижневою поїздкою до Німеччини на мовні курси. Традиційним стало святкування католицького Різдва за участі волонтерів Фундації Роберта Боша, до якого цього року долучилися представники міської німецькомовної громади «Відергебурт». Великого розголосу та уваги місцевих ЗМІ набула медіа-скринька, надана в рамках проекту, «Несподіванки. Книжки-розкладанки для дітей і дорослих», яка являла собою колекцію сучасних німецькомовних об'ємних книжок в стилі Pop-Up. Великої популярності у користувачів набули медіа-скриньки, які щоквартально надсилаються Гете-Інститутом до бібліотеки. Цього року відвідувачі мали змогу ознайомитися з добірками книг «Щойно з друку – 2012» (сучасна художня німецька література), «Як? Навіщо? Чому?» (довідкова література для дітей дошкільного віку), «На перетині мистецтва та літератури» (графічні романи та новели для дорослих), «Про любов та інші пригоди» (романи та оповідання для підлітків) тощо. Викладачам німецької мови була запропонована презентація нового ейдетичного словника німецької мови «Словник-тренажер основних дієслів німецької мови». Його автор – Наталія Симонович, вчитель німецької мови, засновник агенції «DER DIE DAS» представила перший в Україні словник, за допомогою якого можна легко вивчити і запам'ятати складні лексичні та граматичні явища. Скористалися послугами наданими німецьким культурним центром Гете-Інститутом в рамках проекту «Заочний абонемент» більше 1000 відвідувачів.

Варто також згадати заходи, що відбулися спільно із міською організацією Альянс Франсез в рамках міжнародного дня Франкофонії. Ця подія відзначалася відкриттям виставки фотографій–лауреатів обласного етапу міжнародного конку-

рсу «Планета жінок», переглядом фільму-концерту Франсуа Гетгебера за участі Ванеси Параді, демонстрацією слайд-шоу картин відомого французького художника Едуарда Моне та акцією дарування бібліотеці книжок від Альянс Франсез.

До річниці вшанування пам'яті великого англійського письменника Льюїса Керола у відділі відбувся театралізований костюмований захід «Літературні інсталяції за мотивами творів Льюїса Керола».

Цікавим виявився «Літературний квест за романами Конан Дойла», під час якого учасники гри виконували різні інтелектуальні завдання: розгадували за допомогою вибраних цитат та піктограм назви романів, імена літературних героїв Конан Дойла, самостійно знаходили інформацію про ті чи інші факти, викладені в романах. У літературному квесті взяло участь біля 30 учнів.

Враховуючи особливу зацікавленість користувачів відділу до вже традиційних змістовних та цікавих виставок циклу «Темниці великих книг», працівниками відділу були представлені для перегляду твори наступних авторів: А.-К. Дойл «Собака Баскервілей», Е. Хемінгуей «Старий і море», «Чарівний кошик казок Шарля Перро» («Хлопчик – з мізинчик», «Синя борода», «Казки матінки Гусині») тощо.

Працівники відділу у звітний період були задіяні в *методичній роботі*. Дроздюк Г. М провела дослідження використання документів за галузями в рамках проекту «Заочний абонемент» (з метою кваліфікованого замовлення документів на наступні фази проекту). Відділом була також підготовлена консультація для користувачів-спеціалістів «Навчальні стратегії у процесі вивчення іноземних мов» (за матеріалами «Ресурсного центру»).

Впродовж року працівники відділу підвищували свій фаховий рівень. У лютому зав. відділом відвідала 2-х денний семінар в Гете-Інституті. Як керівник проекту «Вікно в Америку» брала участь у семінарі-тренінгу, організованого Посольством США в Україні в місті Ужгороді, а також відвідала семінар для керівників Центрів «Вікно в Америку» в м. Гурзуфі.

Платні послуги, які були надані користувачам протягом року (підготовка довідки з відбором першоджерел на запит користувача для видачі за межі бібліотеки та ксерокопіювання) склали 1356 гривень. У 2010 році ця сума становила 3542 грн., в 2011 році – 1829 грн.

ВІДДІЛ ІНФОРМАЦІЇ ТА ДОКУМЕНТІВ ВИРОБНИЧОЇ ТЕМАТИКИ

Пріоритетними напрямками діяльності відділу інформації та документів виробничої тематики у 2012 р. були: забезпечення користувачів відділу інформаційними ресурсами, створення комфортного середовища для відвідувачів, задоволення їхніх професійних та дозвіллевих потреб, пошуки нових креативних форм роботи, спрямованих на зацікавлення і залучення читачів різних вікових і соціальних груп.

У звітний період відділ активно співпрацював з навчальними закладами, установами, громадськими організаціями міста; планомірно велася робота по залученню нових користувачів через проведення загально бібліотечних акцій, заключення угод на інформаційне обслуговування, організацію заходів на підприємствах області. Значна увага приділялась формуванню інформаційних ресурсів відділу та бібліотеки в цілому, наданню групових та індивідуальних інформацій фахівцям, популяризації фонду за допомогою щоквартальних дайджестів та кільцевих виставок, які експонуються у районних бібліотеках області.

Урізноманітнілась тематика заходів у вихідні дні, розширились форми їх проведення: від театралізованого дійства Андріївських вечорниць та різдвяних зу-

стрічей до коментованих фахівцями книжкових виставок, майстер-класів, творчих виставок, фотовиставок. Змістовною і насиченою була і інша масова робота відділу.

Домінуючою тематикою популяризації фонду впродовж останніх років залишається екологічний напрям. Цій проблемі була підпорядкована система заходів, яка включила усі форми роботи (списки літератури, кільцеву, віртуальні та тематичні виставки, наукові презентації, ділові зустрічі, перегляди та ін).

*Формування та зберігання документних ресурсів,
формування бібліографічних ресурсів*

Впродовж року до відділу надійшло всього 851 прим. документів, з них – 247 прим. книг, 604 прим. журналів і газет. Загальний фонд відділу становить 23578 прим. документів.

Динаміка формування фонду за три останні роки:

Роки	2010	2011	2012
Книги прим.	27693	22524	21661
Періодичні видання прим.	2486	2019	1749
Ілюстрації та фотоматеріали прим.	168	168	168
Всього	30347	24711	23578

Рух фонду в 2012 р.:

Рух фонду	Надходження	Вибуття
Книги	247	1110
Періодичні видання	604	874
Всього	851	1984

У звітному році спостерігається тенденція до незначного збільшення надходжень книг та періодичних видань порівняно з 2011 роком, а саме на 26 прим. книг та 21 прим. періодичних видань (див. табл.).

Надходження у фонд відділу:

Роки	2010	2011	2012
Книги	341	221	247
Періодичні видання	780	737	604
Всього	1078	804	851

Впродовж 2010–2012 рр. відділом отримано періодичних видань:

Роки	2010	2011	2012
Назв періодичних видань	88	71	68
Кількість	737	703	745

Часописи, що отримує відділ, частково заповнюють лакуни комплектування. Однак, щорічне зменшення періодики (з 71 назви періодичних видань у 2011 р. до 68 назв у 2012 р.) – не сприяє в організації книжкових виставок, інформаційній роботі відділу, проведенні заходів.

Протягом III кварталу звітнього року була проведена інвентаризація фонду відділу шляхом звірки назви книги відділу з індикаторами загального книгосховища. В інвентарних книгах зроблено відмітку на кожен примірник печаткою «переоблік».

Зроблено значну роботу по очищенню фонду від дублетної, застарілої та зношеної літератури. Вилучена та списана економічна література, що не користується попитом, а також застаріла за змістом і зношена. Видання технічної та сільськогосподарської тематики звірені із фондом книгозбереження і дублетні екземпляри вилучені. Загалом у 2012 р. із фонду відділу відібрано і вилучено з різних причин 1110 примірників книг.

Проводилися роботи з впорядкування фонду, заміна зношених та підготовка нових полиць роздільників, ремонт пошкоджених видань.

У звітному році велась значна робота по вивченню читацьких запитів та доукомплектування виданнями, що потребують користувачі і які відсутні в бібліотеці. Цікаві і найновіші видання відбиралися працівниками відділу безпосередньо у книжкових магазинах для проведення днів інформації, майстер-класів, виставок («Основи перукарської справи», «Маникюр и педикюр», Кузьмін О. «Франчайзинг», «Мерчандайзинг», «Міжнародний менеджмент» та ін.). На доукомплектування фонду відділу галузевими виданнями було подано заявки на 59 книг та 17 тем, з них 36 виконано.

У 2012 році у відділі було створено умови вільного доступу до основного фонду та періодичних видань. Читачам була надана можливість безпосередньо біля полиць із книгами задовольняти свої тематичні запити. Для зручності обслуговування користувачів-студентів стелажі із «тематичними полицками» були виокремлені у читальній залі.

Спеціалісти відділу брали участь у формуванні бібліографічної бази даних (БД) статей з періодичних видань і збірників (БД «Бібліограф»).

Поповнено у 2012 році БД «Бібліограф» бібліографічними записами:

Роки	2010	2011	2012
Кількість записів	7083	7411	7429

Впродовж року фахівці відділу здійснювали редагування записів в БД. Загалом було відредаговано 7620 записів на статті з галузевих видань 2011–2012 рр.

Обслуговування користувачів відділу

Основні показники бібліотечного обслуговування користувачів відділу збереглися на рівні минулого року і в динаміці по відношенню до 2011 року відповідно складають:

	План 2011 р.	Виконання	%	План 2012 р.	Виконання	%
Читачі	5000	5858	117	5000	6046	120
Відвідування	19500	20238	103	19500	19149	98
Книговидача	182000	214287	117	182000	189913	104

Аналізуючи статистичні дані за два останні роки, можна зробити висновок, що число користувачів у 2012 році збільшилось на 1046 чол. порівняно з планом і на 188 чол. в порівнянні з 2011 роком.

Разом з тим спостерігається тенденція до зменшення кількості відвідувань порівняно з минулими роками. У 2012 році на 1089 відвідувань менше, ніж в 2011 році. Середня кількість відвідувань у 2011 р. становить 3,5 рази, у 2012 р. – 3,2 рази. У зв'язку зі зменшенням кількості відвідувань, відповідно, зменшилась і кількість книговидач на 24374 прим., порівняно з 2011 роком, однак на 7913 тис.

прим. понад план у 2012 році. Чільною категорією користувачів відділу залишалась молодь – студенти вищих та середніх навчальних закладів, коледжів, ліцеїв, шкіл. Спостерігався також зріст читачів-спеціалістів відділу.

Бібліографічно-інформаційне обслуговування

Інформаційна діяльність залишається пріоритетним напрямом роботи відділу інформації та документів виробничої тематики. Вона включає проведення Днів інформації та бібліографічне інформування абонентів (групове та індивідуальне).

Щороку розширюється співпраця з обласним навчальним центром Державної служби зайнятості. За 2012 рік було проведено 9 Днів інформації для різних категорій користувачів: секретарів-референтів, фахівців сфери обслуговування, модельєрів, кондитерів, ін. Про необхідність проведення цих заходів свідчить щорічне збільшення їх кількості. У рамках Днів інформації працівники відділу, користуючись тим, що студентами центру є мешканці усієї області і багато хто з них ще не відвідували обласну бібліотеку, розповідали про її інформаційні послуги. Разом із працівниками відділу у заходах брали участь фахівці та викладачі закладу. Дні інформації протягом року проводились і для студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) та Рівненського кооперативного економіко-правового коледжу. Загалом Дні інформації відвідали понад 270 чоловік.

Працівники відділу здійснюють групове інформування різних категорій користувачів: науковців, фінансистів, банкірів, податківців, фахівців сільського господарства, фермерів, викладачів, студентів вузів, коледжів, технікумів. Кількість абонентів постійно зростає, збільшується кількість тем. У 2012 р. інформувалося 14 абонентів групової інформації.

Постійними абонентами групової інформації є навчальні заклади міста (Рівненський державний аграрний коледж (РДАК), Рівненський технікум технологій та дизайну НУВГП, Рівненський інститут слов'язнознавства Київського Славистичного Університету, Рівненська філія «Європейського університету», Рівненська філія Державної академії статистики, обліку та аудиту Держкомстату України), які обслуговуються відповідно до угод про інформаційне обслуговування. Угоди між бібліотекою та навчальними установами підписуються щорічно. Крім надання інформаційних послуг угоди передбачають спільне проведення заходів, наукових презентацій, виставок, участь студентів у майстер-класах, квестах, екскурсіях.

Основна форма надання групової інформації – щоквартальні списки нових надходжень, що включають нову літературу відділу та статті з періодичних видань.

Інформація надається для викладачів та студентів за темами, загалом з 39 тем. Серед них: економіка, міжнародна економіка, банківська справа, лізинг, бухгалтерський облік, податки, приватизація, підприємництво, фінанси, фінанси підприємств, цінні папери, ціноутворення, ризики, маркетинг, реклама, менеджмент, інвестиції та ін. Кожен щоквартальний список літератури містить понад 300 джерел.

Фахівцям державних структур на допомогу в їхній професійній діяльності та з метою популяризації інформаційних ресурсів відділу також надсилаються щоквартальні списки. Їхня тематика відповідає конкретній галузі економіки та сфері діяльності установи. У списку літератури подається біля 200-х джерел.

- Національний банк України (банківська справа, економіка, бухгалтерський облік, фінанси, управління персоналом);

- Обласний навчальний центр Державної служби зайнятості (перукарська справа, бухгалтерський облік, діловодство, готельний та ресторанний бізнес, торгівля та ін.);

- Державна податкова інспекція м. Рівне (економіка, податки, приватизація, підприємництво, малий та середній бізнес, фінанси);

- Управління Державного казначейства у м. Рівне (бухгалтерський облік, банківська справа, фінанси, економіка).

Викладачі та студенти Рівненського державного аграрного коледжу, фахівці Інституту агропромислового виробництва Західного регіону, Рівненського обласного навчального центру АПК, Рівненської обласної дорадчої служби, ДУ Рівненського державного обласного проектно-технологічного центру охорони ґрунтів і якості продукції, Обласного навчального центру Державної служби зайнятості отримують інформацію економічного, правового та галузевого змісту у щоквартальних списках «Новини сільськогосподарської літератури».

Списки включають інформацію по 21 темі, а саме: економіка АПК, інвестиції, оренда, підприємництво, податки, ринкові відносини, земельні відносини, землекористування, економіка зарубіжних країн, механізація АПК, агрохімія, ґрунтознавство, насінництво, рослинництво, захист рослин та ін.

На підставі щорічного аналізу «карток зворотнього зв'язку», які додаються до списків і повертаються установами у відділ, тематика інформаційних списків постійно змінюється та розширюється за рахунок включення нових тем. У звітному році у списках додатково відображалася інформація з таким тем, як: документознавство, реклама, статистика, земельні відносини. Кожен щоквартальний список включає 300–400 джерел та відображає всі документні ресурси, що надійшли в фонд відділу впродовж року.

Фахівці відділу надавали індивідуальну інформацію. Це традиційна форма інформування користувачів бібліотеки про нові надходження та суттєва допомога науковцям, викладачам, аспірантам у написанні наукової роботи, виконанні учбових планів, а фахівцям – у підвищенні професійного рівня. Впродовж 2012 р. 14 абонентам надіслано 176 інформацій згідно тематики їх запитів, наприклад: «Удосконалення селекційно-плеємної роботи методами внутріпородної селекції в стадах великої білої породи свиней», «Прийоми підвищення м'ясної продуктивності птиці в умовах взаємодії “генотип x середовище”», «Фінансова санація та антикризове управління підприємством», «Децентралізація управління та облік результатів за центрами відповідальності», «Корпоративне управління та інтегровані структури» та ін. Пошук інформації не обмежується фондом відділу, використовується довідково-бібліографічний апарат бібліотеки, електронні джерела, реферативні журнали, літописи Книжкової палати України.

У звітному році активно здійснювалося інформування користувачів через електронну пошту. Кожен з читачів відділу, що побажав отримувати інформацію на свій e-mail, заповнив анкету, де вказав тему надання інформації, її періодичність. Частина абонентів цікавила інформація про заходи, що будуть проводитись у відділі або бібліотеці. Кількість таких абонентів на кінець року становила 23 чоловіки, користувачі постійно змінювалися.

Масова робота відділу

У 2012 році активна робота проводилась з питань популяризації галузевої літератури, просування читання.

Виставкова робота полягала в організації книжкових виставок безпосередньо у відділі, віртуальних виставках на сайті бібліотеки та «кільцевих» виставках, що експонувалися у районних бібліотеках області.

Основним критерієм організації виставок у відділі була актуальність їхньої тематики та вичерпне представлення документів: «Грошово-кредитна політика як чинник впливу на конкурентоспроможність економіки», «Енергетична безпека держави: проблеми та реалії», «Шляхи поліпшення інвестиційного клімату України», «Технології скотарства у реформованих сільськогосподарських підприємств».

вах» та ін. Організовувались тематичні виставки до професійних свят та пам'ятних дат: «Риболовля: професія, спорт, хобі» (до Дня рибака), «Місія – космос» (до Дня космонавтики), «Подорож у світ орігамі», «У різдвяний піст». Впродовж року на 25 виставках було представлено понад 1130 джерел.

Заслужують на увагу і підготовлені відділом віртуальні виставки «Формування продовольчих ресурсів в Україні», «Сучасні тенденції розвитку перукарської справи та візажу», де відображені інформаційні ресурси бібліотеки, веб-ресурси, краєзнавчі матеріали. Всього зареєстровано 1635 звернень.

З метою популяризації фонду відділу, нових надходжень та надання методичної допомоги бібліотекам області були організовані «кільцеві» виставки для районних бібліотек області. Недостатня укомплектованість фонду цієї категорії бібліотек галузевою літературою практично позбавляє їх можливості знайомити своїх користувачів з новими виробничими та аграрними технологіями, розвитком нових форм господарювання, бізнесу та ін. Актуальність тематики «кільцевих» добірок – запорука активності користувачів, про що свідчать відгуки відображені на сайті обласної бібліотеки. У 2012 р. в бібліотеки області було передано 3 такі виставки на теми: «Сучасний стан та економічні можливості житлового будівництва в Україні», «Культура землеробства – запорука високих врожаїв», «Ветеринарія: діагностика та профілактика захворювань у сільськогосподарських тварин». Кожна виставка включала: книги, копії журнальних публікації, матеріали повнотекстової бази обласної бібліотеки та тематичні вебліографічні списки на CD. Загалом на «кільцевих» виставка 2012 року було представлено 148 документів. Виставки відвідали 16 районів області, термін перебування в кожному – один місяць. Повідомлення про перебування виставки в кожному з районів публікувалися на сайті ОУНБ.

Популяризація галузевої літератури та інформації здійснювалася через веб-ресурси обласної бібліотеки.

Впродовж звітнього року працівники відділу намагались регулярно знайомити відвідувачів сайту бібліотеки із новими надходженнями літератури, цікавими статтями з галузевих періодичних видань у відділ. Всього було опубліковано 47 повідомлень, зокрема, про такі видання, як: Лук'янов О. «Організація готельно-ресторанного обслуговування», «Міжнародний агробізнес», Хромов О. «Логістика», «Модні штучки», «Штучне розведення дичини», Кара-Васильєва Т. «Українська сорочка», Поліщук Г. «Технологія морозива» та ін.

Для блогу «Порадник читача» було підготовлено 18 різних повідомлень для рубрик «Прочитайте книги» - 6 повідомлень, «Прочитайте журнали» - 9, «Прочитайте про Рівненщину» - 3. Найцікавіші статті із періодичних видань, методичні матеріали наукових установ області, нові книги – запропоновано користувачам.

На сайті бібліотеки <http://libr.rv.ua> опубліковано 17 аудіоподкастів, підготовлених та озвучених спеціалістами відділу у розділ «Аудіоподкасти», рубрики «Цікаво знати», «Здоров'я».

Протягом звітнього періоду продовжувалась робота по наповненню сайту «Освітній навігатор». Інформація у вигляді дайджестів веб-ресурсів подавалась по 4 темах: інформатика, трудове навчання, основи безпеки життєдіяльності та економіка щомісячно. Всього надано 72 публікації.

У 2012 р. відділом було проведено 25 різнопланових заходів, які відвідало понад 1300 чоловік, 342 присутніх стали читачами бібліотеки. Популяризація екологічних знань, біотехнологій, органічного землеробства та безпечного харчування залишається провідною темою багатьох зустрічей, організованих відділом. Ця проблематика висвітлюється комплексно і включає цикл заходів: книжкові виставки; виставки, коментовані фахівцями; віртуальні та кільцеві виставки, презентації, круглі столи, тематичні вечори). Серед заходів цього напрямку:

- «Збереження природно-ресурсного потенціалу як шлях до системної екологізації довкілля» (до всесвітнього Дня охорони навколишнього середовища) – круглий стіл;

- «Довгий слід трагедії (до річниці Чорнобильської катастрофи)» – тематична зустріч;

- «Ринок м'яса і харчова безпека» – ділова зустріч;

- «Розвиток органічного землеробства: проблеми та їх вирішення» – ділова зустріч;

- «Потенціал альтернативних джерел палива» – коментована виставка;

- «Формування продовольчих ресурсів в Україні» – віртуальна виставка.

Метою зустрічей було: обговорення загальнодержавних екологічних проблем і шляхів їх вирішення, інформація про розвиток природно-заповідного фонду області та заходи по його охороні та збереженню, вирішення питань безпечного екологічно чистого харчування шляхом розвитку альтернативного органічного землеробства, виховання екологічної свідомості та ін. На заходах були присутні: науковці, фахівці-екологи, представники громадських організацій, викладачі-екологи, представники рівненських установ, що займаються екологічними проблемами, аграрії. Для повноти висвітлення теми на заходах демонструвалися документальні фільми про природно-заповідний фонд Рівненської області, озеро Нобель, рівненський зоопарк, туристичні стежки рідного краю тощо.

На тематичній зустрічі «Довгий слід трагедії» у черговий раз піднімалися питання, пов'язані із Чорнобильською трагедією: радіологічна ситуація в області, безпека харчування, соціальний статус ліквідаторів, медичні проблеми місцевого населення, розвиток альтернативних джерел енергії. Наукові працівники Рівненського обласного краєзнавчого музею представили світлини участі рівнян у ліквідації наслідків аварії. Самі ліквідатори, присутні на заході, згадували тривоги і труднощі післяаварійного періоду, ділилися із молодим поколінням своїм баченням розвитку атомної енергетики.

Прокоментувати виставку «Потенціал альтернативних джерел палива» був запрошений кандидат сільськогосподарських наук Шевчук Роман Васильович, науковий співробітник Інституту агропромислового виробництва Західного регіону. Його виступ стосувався розвитку біоенергетики в Рівненській області. Науковець представив презентацію своїх робіт та докладно розповів про вирощування в нашому регіоні енергетичної верби та інших рослин, біомаса яких використовується для виробництва екологічно чистого палива. Фахівець окреслив перспективи використання енергетичних рослин, їх вирощування, економічний ефект від використання цих джерел енергії. Присутні на заході студенти РДАК, майбутні екологи, були дуже зацікавлені дослідницькою діяльністю рівненських науковців та практичним її застосуванням.

Екологічній проблемі була присвячена наукова презентація «Теоретичні основи управління земельними ресурсами», яка включала презентацію наукових робіт та книги «Землевпорядне проектування» кандидата педагогічних наук, викладача РДАК Русіної Нелі Григорівни. Авторка, використовуючи засоби мультимедійного представлення, захоплююче і змістовно розкрила зміст своїх робіт, обґрунтувала на конкретних прикладах необхідність раціонального землекористування та охорони земельних ресурсів. Обговорення робіт відбувалося цікаво, оскільки питання, висвітлені у роботах, були зрозумілі і близькі аудиторії з навчальних дисциплін. На захід були запрошені викладачі та студенти-землевпорядники (РДАК), ґрунтознавці (кафедра „ґрунтознавства” НУВГП). Особливий акцент авторка зробила на застосуванні біотехнологій в аграрному виробництві.

Протягом останніх років співпраця з Рівненською Малою академією наук учнівської молоді, Обласним центром науково-технічної творчості учнівської молоді переросла у творчу роботу по популяризації кращих досягнень їх вихованців. Спільно з цими установами було проведено заходи з популяризації наукових і творчих робіт економічного та технічного напрямів: «Мій талант та пошук, тобі Україно!», тематичний вечір «Подорож у світ орігамі», виставки кращих світлин «Моя Україна» з нагородженням переможців у різних номінаціях, майстер-класи. Виставка художніх робіт-переможців обласного конкурсу «Паперовий світ» впродовж двох місяців демонструвала відвідувачам та користувачам бібліотеки високий професіоналізм, злет творчої думки, майстерність рук, вишуканість і надзвичайну фантазію молодих творців паперового дива. На виставці були представлені кращі роботи з орігамі різних стилів, виготовлені учнями області: традиційного та модульного орігамі, кусу-дама, квілінгу.

Відділ підтримував співпрацю з виробничими підприємствами та навчальними закладами області, тому тематичні перегляди проводились по запитуваних ними темах. В обласному навчальному центрі АПК та інституті агропромислового виробництва с. Шубків організовані заходи, розраховані на фахівців сільського господарства, агрономів та фермерів.

Відповідно до угод про співпрацю тематичні перегляди в поєднанні з екскурсіями проводились для студентів РДАК, технікуму технологій та дизайну, інших навчальних закладів. Залученню нових користувачів сприяли організовані працівниками відділу 22 екскурсії для різних категорій відвідувачів з метою популяризації роботи відділу. Під час цих заходів бібліотеку відвідали 660 користувачів.

Відділ проводив дозвілєві заходи у вихідні дні для масового читача. Цікавими дозвілєвими заходами стали традиційні «Різдвяні зустрічі. Свято куті». Цього року на зустріч був запрошений фольклорний ансамбль «Уляночка» місцевої музичної школи № 2 під керівництвом Татарин Ірини Іванівни. Діти, одягнені в національні українські костюми, представили композицію святкового віншування із колядок, щедрівок, прозового поздоровлення і побажання усіляких гараздів. Присутні були у захваті від професійного співу і від щирих слів.

Відкрила захід провідний бібліотекар відділу інформації та документів виробничої тематики Кучерук Т. Є., яка привітала присутніх із святами та повідомила цікаві факти життя св. Василя (в день якого відбувався захід) як церковного діяча та монаха.

Український народ має дуже багаті традиції святкування зимових різдвяних свят. Про витоки цієї обрядовості, її значення, традиції підготовки до кожного святкового вечора – «щедрої куті», «багатої куті», «голодної куті» розповіла завідувача відділом інформації та документів виробничої тематики Гірак Р. О. Вона ознайомила із етнографічними особливостями святкування цих свят у різних регіонах України та із способами приготування та складовими обрядової страви – куті.

Присутнім було запропоновано 10 видів цієї страви. Цього року кількість учасників розширилася, цю родинну страву представили не лише господині-бібліотечні спеціалісти, а й гості та користувачі бібліотеки. Гості визначали інгредієнти складу куті, ділилися рецептами приготування, які склалися роками за уподобаннями кожної родини. Рецепти святкових страв, технологія їх приготування, як традиційних, так і сучасних були представлені на виставках: «До святкового столу» та «Різдвяні кухні народів світу». Обговорення та обмін рецептами продовжувалось і під час чаювання у відділі під святкові колядки, що лунали протягом цілого дня.

У організації тематичного вечора «Андріївські вечорниці» також переплилися і популяризація фонду, і народні традиції (приготування Калити, ворожіння дівчат, частування варениками), і конкурси. Спогадами про ворожіння з присутніми ділилася Раїса Володимирівна Цапун, викладач кафедри фольклору Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ). Вона розповіла, як в її дівочі роки ворожили сільські дівчата, заспівала колядки з присутніми, а працівники бібліотеки запросили молодих дівчаток ворожити на тарілках та папірцях. Дівчата, обираючи нареченого, витягали не тільки знайомі та милі серцю імена, а й дуже рідкісні сьогодні імена: Веніамін, Гершко, Кир'ян, Леопольд. Завершився вечір солодким частуванням.

Заходи, що проводилась спеціалістами відділу в вихідні дні мали свою особливу аудиторію: «Збирання та правильне зберігання овочів в особистих господарствах» – для власників присадибних ділянок, «Домашні улюбленці» – для власників домашніх тварин.

Працівники відділу активно брали участь в загальнобібліотечних акціях та «Літній читальні». Під час проведення «Літньої читальні» склалися програми дозвіллевих заходів, готувалися конкурси, організовувалися книжкові виставки та виставки нових надходжень. Під час проведення акцій по безкоштовному запису – «Екватор», «День студента» та ін. – у навчальних закладах розміщувались оголошення, усно сповіщалися керівники різних установ, організовувалися екскурсії. Під час акцій завдяки роботі фахівців відділу в бібліотеку записався 971 новий користувач.

Фахівці відділу долучалися до *методичної роботи*. Продовжувалося наповнення методичного блогу бібліотеки «LIBR.NET». Найцікавіші події відділу, інновації та нові форми роботи, складнощі та проблеми професії, власні роздуми спеціалістів відділу знайшли відображення в «постах» (повідомленнях): «У пошуках нових форм роботи...», «Обмін досвідом», «Вільний доступ», «Виставки кращих робіт» та ін.

Щороку на серпневих нарадах вчителів-предметників (біологія, охорона здоров'я) спеціалістами відділу висвітлюється інформація про нові методичні матеріали та нові посібники, що надійшли до книгозбірні. У 2012 р. увазі педагогів було запропоновано тематичний огляд документів по предметах, інформаційний огляд про нові послуги бібліотеки та мультимедійне представлення про діяльність бібліотечного університету «Здоров'я нації».

Районним бібліотекам області у звітному році було надіслано чотири тематичні дайджести з сільськогосподарської тематики. Матеріали до випусків відбиралися із різних джерел, при їх підборі надавалась перевага інноваційним методам, новинам агротехніки, вирощування, селекції, засобам захисту. Методичну та практичну мету переслідували і виступи на обласному радіо (Рівненської державної телерадіокомпанії), тематикою яких були – розвиток малого бізнесу на селі та вирощування грибів.

Реклама ресурсів та послуг відділу здійснюється в навчальних закладах міста, на сайті обласної бібліотеки, в структурних підрозділах.

На бібліотечний сайт щомісячно подавалися анонси повідомлень про заходи, які відбудуться в поточному місяці, а також про кожен проведений захід.

Впродовж року для опублікування на сайті було підготовлено 112 повідомлень (у 2011 році – 54): про проведені заходи, послуги відділу, інформація про книги, подаровані бібліотеці, нові надходження книг та періодичних видань тощо.

Впродовж 2012 р. відділ надавав *платні послуги*: надання довідок – 934 грн.; екскурсії – 85 грн.; організація та проведення культурно-масових заходів – 180 грн.

За підготовку інформаційних списків літератури для навчальних закладів міста перераховано на розрахунковий рахунок бібліотеки 930 грн.

СЕКТОР БІБЛІОТЕЧНОЇ СТАТИСТИКИ І РЕЄСТРАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ

У 2012 році сектором бібліотечної статистики та реєстрації користувачів зареєстровано обслужених всіма підрозділами бібліотеки 40621 користувач, які відвідали бібліотеку 136690 разів. Користувачам видано документів на різних носіях інформації – 743670 одиниць фонду, в т. ч. книг, періодичних видань, аудіо-візуальних матеріалів, електронних документів. За єдиною реєстраційною карткою було обслужено 10700 користувачів.

У порівнянні з минулими роками, статистика виглядає наступним чином, щодо обслужених користувачів всіма підрозділами бібліотеки:

2010	2011	2012
39550	38830	40620

За єдиною реєстраційною карткою було обліковано 10700 користувачів, відповідно у 2011 році – 11600 у 2010 р. – 10500.

Щодо якісного складу обслужених користувачів за категоріями, він змінився як видно з нижчеподаної таблиці.

Категорії користувачів	Роки		
	2010	2011	2012
науковці та фахівці різного роду занять	12,9	11,5	11,9
студенти та учнівська молодь	21,0	20,1	19,4
школярі	1,8	2,2	2,6
робітники	0,6	0,6	0,6
службовці	0,6	0,3	0,3
інші читачі	2,8	4,2	5,8

У порівнянні з попереднім 2011 роком збільшилась кількість науковців та фахівців різного роду занять – на 0,4 тис. користувачів.

Службовців зменшилося у порівнянні з 2010 роком на 0,3 тис. користувачів. Натомість збільшилося число такої категорії як інші читачі в порівнянні з 2011 роком на 1,6 тис. Дещо зменшилась кількість студентів у порівнянні з попередніми роками. У 2012 році їх стало на 0,7 тис. менше у порівнянні з 2011 роком. Однак збільшилась кількість школярів з 2010 року на 0,8 тис. користувачів.

В електронну базу даних сектору влило 123,6 тис. контрольних листків, відповідно – 117,8 тис. у 2011 році і 125,3 тис. у 2010 році.

У 2012 році сектором бібліотечної статистики та реєстрації користувачів були проведені акції з метою популяризації бібліотечних ресурсів та послуг та залучення користувачів: «Екватор» - для студентів 2 та 3 курсів ВУЗів і коледжів, до Різдваєних свят, до Всесвітнього дня книги та авторського права, з нагоди Всеукраїнського Дня бібліотек, Дня студента, Дня місцевого самоврядування, для першокурсників вищих та середніх навчальних закладів міста, до Дня знань. Під час акції було залучено до бібліотеки 4610 користувачів, яким надавалась безоплатна послуга в оформленні електронних реєстраційних документів користувачам бібліотеки.

Щомісяця працівники сектору поновлювали рекламно-інформаційні дошки книгозбірні, де представлені масові заходи на місяць, а також реклама про поточні щоденні заходи, що відбуваються в бібліотеці.

Сектором було організовано і проведено 8 екскурсій із залученням користувачів до бібліотеки. Кількість відвідувачів становила більше 160 чоловік.

У звітному році сектор провів ряд локальних досліджень та моніторинг відвідувань окремих категорій користувачів та стан задоволення їх інформаційних та дозвіллевих потреб. Проводився аналіз відвідування бібліотеки таких категорій користувачів, як наукові працівники. Загальна кількість науковців за єдиною реєстрацією складає - 265 чоловік за рік. Вони відвідали книгозбірню 1400 разів. Найбільше відвідують науковці читальний зал – 569 разів, абонемент – 222 рази, навчально-тренінговий центр – 117 разів. Відповідно відділ виробничої тематики відвідали науковці – 90 разів, відділ обслуговування документами іноземними мовами – 96 рази, відділ акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії – 94, відділ обслуговування документами з мистецтва – 60 разів. За довідками звернулися у відділ формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів – 135 науковців.

За даними анкетування було встановлено, що найбільше відвідують бібліотеку науковці Рівненського державного гуманітарного університету – 512 відвідувань. Друге місце посідає – Національний університет водного господарства та природокористування – 175 відвідувань. Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. С. Дем'янчука відповідно – 58, Рівненський Інститут слов'янознавства Київського слав'янського університету – 22, Рівненська філія «Європейського університету» – 4, Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти – 12, Рівненський краєзнавчий музей – 24, Міжнародний університет розвитку людини «Україна» – 6, Національний університет «Острозька академія» – 3. Решта відвідувань припадає на науковців технікумів, коледжів та вищих навчальних закладів інших міст України.

Сектором у січні-березні було здійснено опитування користувачів щодо відомостей про організацію вільного книгообміну у відділі абонементу (рух «Буккросінг»). За віковим розподілом найбільше опитаних були люди від 20-ти до 30-ти років (22 чол.) Найменше, а це 30 чол. від 30 до 40 років. За освітнім рівнем більшість склали респонденти з середньою освітою – 180 чол. Однаково розподілились цифрові показники опитаних з базовою вищою та вищою освітою, відповідно 156 чол. та 141. Щодо сфери зайнятості найбільше серед опитаних були студенти – 288 чол. Серед опитаних спеціалістів – 159 працюючих та 16 респондентів, які тимчасово не працюють.

Аналіз респондентів показав, що 275 чоловік знають про рух «Буккросінг», і про те, що у відділі абонементу діє пункт вільного книгообміну, де можна залишити свої власні книги і взамін взяти інші книги, а 225 респондентів про це не знають. На запитання про те, «Чи хотіли б відвідувачі бібліотеки стати учасниками вільного книгообміну?» - виявили бажання 373 опитаних, і лише 127 чол. відмовилися від такої послуги.

У квітні-червні сектором було здійснено опитування 400 респондентів на предмет «Якість послуг по доступу до мережі Інтернет». Найбільше опитаних становили користувачі до 20 років (142 чол.). Від 20 до 30 років – (188 чол.), решта опитаних – 70 чол. становили користувачі від 30 до 70 років.

Щодо сфери зайнятості то найбільше серед опитаних виявились студенти рівненських вищих навчальних закладів – більше 200 осіб. Найменше число опитаних становили підприємці, економісти та пенсіонери.

На запитання «Чи влаштовує відвідувачів бібліотеки швидкість Інтернету?» більшість респондентів відповіли позитивно (242 чол. – 60,5% від загальної кількості).

кості опитаних). Однак 158 чол. (39,5%) швидкість Інтернету не задовольняє. Більшість респондентів (271 чол. – 67,7%) влаштовує тривалість часу для користування Інтернетом. 129 респондентів (32,2%) бажали збільшення часу для використання Інтернету. Серед опитаних 71 чол. користуються такою послугою, як замовлення по телефону місця роботи в мережі Інтернет. 208 чол. такою послугою не користуються і 121 респондент не знає про таку послугу.

Із 400 опитаних лише 152 чол. знає про послугу, як підключення до мережі WI-FI HOT SPOT з власного ноутбука і 248 чол. таку послугу не використовують. Серед зауважень і пропозицій, які подали респонденти були :

- придбати бібліотеці більше навушників для комфортнішої роботи мережі Інтернет;

- виділити більше часу для роботи в мережі Інтернет від 2-х до 3-х год.;

- обладнати більше АРМ для доступу до мережі Інтернет;

- покращити швидкість Інтернету;

- встановити програму для відкриття архівів.

Сектором було здійснено вивчення думки користувачів щодо комфортності та якості бібліотечного обслуговування, який був проведений у червні-грудні 2012 року. Метою проведення даного дослідження було отримати необхідну інформацію, яка відобразила б думку і бачення користувачів щодо формування політики розвитку і створення перспективної моделі бібліотеки, що відповідає сучасним вимогам. В опитуванні взяли участь 500 респондентів. Під час його проведення враховувалися думки всіх вікових категорій користувачів та сферою професійної діяльності. Серед опитаних 419 чол. задовольняє температурний режим літнього періоду. Опалення взимку не влаштовує майже половину опитаних. На запитання «Про покращення в бібліотеці комфортного перебування читачів» були виділені наступні чинники: 307 чол. бажали збільшення індивідуальних зон для роботи в мережі Інтернет, відведення спеціальної кімнати для споживання їжі, встановлення автоматів з гарячими напоями. 127 чол. бажать покращення санітарно-гігієнічного стану туалету на 1-му поверсі. 107 респондентів потребують спеціального місця для проведення часу молодим людям (дітям, підліткам), а саме – створення ігрової зони для дітей, облаштування куточка для підлітків. Створення кращих умов для відвідування бібліотеки людей з обмеженими фізичними можливостями потребують 64 чол. Результати анкетування показали, що більшість опитаних влаштовує культура обслуговування, компетентність, комунікабельність, доброзичливість, інтелектуальний рівень бібліотекарів, однак 31 чол. частково задоволені обслуговуванням і 19 опитаних не задоволені культурою обслуговування.

За даними вищезазначених локальних досліджень бібліотека візьме до уваги усі зауваження та пропозиції користувачів для покращення умов праці, перебування у книгозбірні та запровадить комплекс заходів, спрямованих на створення комфортних умов, інформаційно-ресурсного, матеріального забезпечення та якісне обслуговування відвідувачів.

Протягом року працівниками сектору був зроблений моніторинг відвідуваності бібліотеки такою категорією користувачів, як пенсіонери (читачі похилого віку). Всього протягом року записалося 1601 чол., що майже в 1,5 рази більше ніж в 2011 році. Відвідування бібліотеки ними становить 4649 разів. Найбільш активно відвідали пенсіонери відділ абонементу. Так з усіх зареєстрованих користувачів цього відділу (5523) – 1601 читач похилого віку, а також 18% усіх відвідувань відділу абонементу – це пенсіонери. Відділ абонементу в 2010 році був переведений на 2-й поверх книгозбірні для кращої зручності відвідування пенсіонерами. Про що і свідчить значне збільшення такої категорії користувачів. Друге місце по відвідуванню займає читальний зал книгозбірні – біля 900 відвідувань. Вивчаючи

динаміку користувачів пенсійного віку можна зробити висновок, що ця категорія становить вагому частку у кількісному вимірі обслужених користувачів.

У звітному році продовжилась робота по наданню додаткових платних послуг. За надання послуги з оформлення електронних реєстраційних документів користувачів бібліотеки було отримано 28,6 тис. грн. У 2011 році отримано 37,7 тис. грн.

Працівниками сектору постійно надавалися консультації користувачам про ДБА, інформаційні та документальні ресурси, додаткові бібліотечні сервісні послуги та ін.

ВІДДІЛ МАРКЕТИНГУ ТА НАУКОВОЇ РОБОТИ

2012 рік ввійшов в історію бібліотечної галузі області резонансною подією - громадськими обговореннями «Якою має бути бібліотека нашої громади?», які проходили впродовж березня–вересня 2012 р. в Рівненській області і були ініційовані управлінням культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації, Рівненським обласним відділенням Української бібліотечної асоціації та обласними бібліотеками Рівненщини.

Мета громадських обговорень – визначити перспективи бібліотечного обслуговування в області, розробити шляхи модернізації книгозбірень, відповідно до пропозицій краян.

Проведенню обговорень передувала значна підготовча робота: утворення Оргкомітету, проведення заходів методичного забезпечення громадських обговорень – підготовлено методичні рекомендації, проведено навчання для бібліотекарів області, виготовлено рекламні плакати і розповсюджено в кожную бібліотеку області.

Офіційно громадські обговорення стартували 14 березня 2012 року прес-конференцією в обласній бібліотеці за участю співголів оргкомітету заступника голови Рівненської облдержадміністрації О. В. Губанова та першого заступника голови Рівненської обласної ради М. П. Кривка, виконавчого директора головного офісу Української бібліотечної асоціації Я. Є. Сошинської, членів оргкомітету.

Початок громадських обговорень супроводжувала потужна піар-кампанія: в засобах масової інформації, на сайтах бібліотек, в соціальних мережах.

Вивчення громадської думки щодо модернізації бібліотечного обслуговування проводилися за такими напрямками:

- організація обслуговування користувачів;
- матеріально-технічна база;
- бібліотечні фонди;
- бібліотечні послуги;

і такими методами: відкриті засідання, круглі столи, фокус-групи, анкетування, інтерв'ювання, збір письмових пропозицій, конкурси малюнків, колажі, онлайн опитування.

Прозорості ходу обговорень надало відкриття рубрики «Громадські обговорення» на сайті обласної бібліотеки (<http://libr.rv.ua>), де представлено звернення голови Рівненської облдержадміністрації до краян, склад Оргкомітету, інформація про перебіг громадських обговорень на сайтах бібліотек області та їх аккаунтах в соцмережах. Результативність роботи активно обговорювалась на блозі бібліотеки "Libr.net" (<http://rdob-blog.ucoz.ua/>).

Результати громадських обговорень по кожному району узагальнені методичними центрами за сільськими радами, а в розрізі сілрад – за населеними пунктами.

За узагальненими результатами по області в громадських обговореннях взяли участь 134 227 осіб, що складає 12% населення області. На підсумковому розширеному засіданні оргкомітету громадських обговорень від 11 вересня 2012 року, після оприлюднення узагальнених результатів вивчення громадської думки «Якою має бути бібліотека нашої громади?», було ухвалено резолюцію. Відповідно до резолюції матеріали, акумульовані в ході громадських обговорень, необхідно предати головам райдержадміністрацій, районних рад та міськвиконкомів, для ознайомлення та здійснення заходів щодо розбудови публічних бібліотек як важливих соціальних та інформаційних інституцій для територіальної громади. За дорученням оргкомітету Голова Президії Рівненського обласного відділення Української бібліотечної асоціації ініціювала зустріч першого заступника голови обласної ради з директорами обласних бібліотек. Її наслідком стала підготовлена і передана на сесію обласної ради «Програма розвитку бібліотечно-інформаційного забезпечення населення на 2013-2017 роки». Зустрічі з керівниками райдержадміністрацій відбулися у Гошанському, Дубровицькому, Здолбунівському районах, м. Кузнецовськ.

Досвід проведення громадських обговорень був представлений на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотек@: відкритість, творчість, інновації» (м. Київ, 21-23 листопада 2012 р.).

Пріоритетним напрямком діяльності відділу впродовж звітнього року було підвищення фахового рівня спеціалістів галузі.

У 2012 році для спеціалістів галузі було проведено ряд заходів.

Заходи системи підвищення кваліфікації бібліотечних працівників області.

Тема заходу	Форма навчання	Категорія фахівців, кількість учасників	Місце проведення навчання	Кількість днів проведення заходу	Кількість задіяних методистів від РОУНБ	Мета проведення заходу	Досягнуті результати у 2012 р.
«Управління інноваціями в бібліотечній діяльності»	Школа керівника	Директори ЦСПШБ (ЦБС), завідуючі ЦМБ – 20 чол.	РОУНБ	1	6	Впровадження програмно-цільових методів керівництва. Впровадження в практику роботи бібліотек музейних експозицій	Впроваджено досвід відкриття музейних експозицій у 34-х бібліотеках області
Громадські обговорення «Якою має бути	Семінар-практикум	Директори ЦСПШБ (ЦБС), завідуючі	РОУНБ	1	4	Ознайомити з методикою проведення громадсь-	Проведено громадські обговорення, в яких взяли участь 12%

бібліотека нашої громади?»		ЦМБ – 38 чол.				ких обговорень	населення області. Зібрані відомості передані керівникам органів місцевої влади
«Організація в бібліотеках пунктів доступу громадян до інформації органів влади»	Зональні семінари-практикуми	Бібліотекарі відділів обслуговування ЦРБ та сільських бібліотек-філіалів - 68 чол.	РОУНБ Сарненська, Радивилівська, Костопільська, Здолбунівська, Дубровицька ЦРБ	2 1 1 1 1	3 3 3 3 3	Розвиток мережі пунктів доступу громадян до інформації органів влади	Відкрито на базі бібліотек 65 пунктів доступу до урядової інформації, з них 47 в сільських бібліотеках
«Нові інформаційні технології у бібліотечному обслуговуванні людей з обмеженнями зору»	Семінар-практикум	Бібліотекарі відділів обслуговування інженерно-програмисти Здолбунівської, Острозької, Костопільської, Рівненської ЦРБ – 10 чол.	РОУНБ	1	4	Створення інформаційних ресурсів для слабоворих користувачів, популяризація аудіокниг	Створено колекції аудіокниг в Рівненському, Здолбунівському, Костопільському районах. Надаються послуги
«Підвищення ролі бібліотек в громадянському суспільстві»	Консультаційно-практичне заняття	Завідуючі публічно-шкільними бібліотеками – 12 чол.	РОУНБ РФ ДАККК М	5	10	Набуття навиків роботи в соціальних мережах.	Очікуваний результат у II кварталі 2013 р.

День спеціаліста проведено для бібліотекарів вищих навчальних закладів міста за участі виконавчого директора головного офісу Української бібліотечної асоціації Я. Є. Сошинської (14 березня 2012 р.).

Впродовж звітнього року було проведено 65 занять для 479 фахівців бібліотечної галузі області різних категорій, в т.ч. в рамках «Бібліомоста» 30 занять для 272-х бібліотечних працівників.

Методична допомога надаватися бібліотекам області в інтерактивному режимі.

Проведено скайп-консультації з питань організації громадських обговорень та участі бібліотек у загальнодержавному дослідженні «Вивчення стану забезпечення сільського населення України публічними бібліотеками».

Пріоритетний напрям діяльності організаційно-методичної роботи – впровадження автоматизованих технологій в бібліотечну справу бібліотек області підтримувався заходами системи підвищення фахового рівня спеціалістів галузі. На допомогу бібліотекам області розроблено «Правила користування електронною доставкою документів», «Інструкцію з обліку електронних видань локального доступу», підготовлено методичні матеріали «Організація інформаційних ресурсів на електронних носіях у центральних районних та сільських бібліотеках».

Протягом року спеціалістами відділу актуалізувались рубрики «Бібліотекарю», «Новини» веб-сайту бібліотеки. Підтримувався методичний блог «LIBR. NET» (<http://rdob-blog.ucoz.ua/>), на якому опубліковано 96 повідомлень з досвіду роботи.

Методичний аспект діяльності бібліотек з питань інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу полягав у наповненні веб-сайту «Освітній навігатор». Додавалися нові матеріали у рубрики «Освітня Рівненщина», «Корисні посилання», всього було відкореговано та додано 85 матеріалів від центральних районних та сільських бібліотек області, педагогічних працівників області. Продовжувалося щотижневе інформування середніх навчальних закладів міста про заходи бібліотеки, послуги, спрямовані на забезпечення освітнього процесу (тестовий доступ до бази даних «БібліоРоссіка», розмовні клуби іноземної мови, конкурс «Я створюю книгу про Німеччину» Гете-інституту в Києві). Працівники відділу долучилися до організації участі бібліотекарів у «Серпневих нарадах» педагогічних працівників області.

З метою популяризації книги і читання проведено третій обласний щорічний конкурс «Краща книга Рівненщини-2011». Згідно Положення про конкурс у конкурсному відборі взяли участь книги місцевих авторів або видані на Рівненщині; до уваги бралися всі видання, які вийшли друком протягом 5-ти останніх років. Впродовж 2011 – початку 2012 рр. представники публічних бібліотек області та громадських осередків Рівненського обласного відділення Української бібліотечної асоціації різними формами виявляли позитивну думку читачів про друковані видання краю.

В цілому було опитано та проанкетовано 8 тисяч осіб: бібліотекарі, викладачі навчальних закладів, представники виконавчого і управлінського апаратів, читачі обласних, районних (міських) та сільських бібліотек (дорослі, молодь, юнацтво). Паралельно тривало онлайн голосування на сайтах Рівненських ОУНБ та Рівненської обласної бібліотеки для молоді, опитування в соціальних мережах, участь в якому взяло понад 800 чоловік.

У 2012 році журі було визначено переможців у номінаціях:

«Краще історико-краєзнавче видання»: Погорина: літературно-краєзнавчий журнал Рівненщини / головний редактор Євген Цимбалюк. – Рівне, 2007-2011;

«Краще довідкове видання»: Столярчук Б. Митці Рівненщини : енциклопедичний довідник / Богдан Столярчук. – 2-ге вид., доп. і переробл. – Рівне, 2011.

«Краща поетична збірка»: Климентовська В. Кленова королева : поезії / Вікторія Климентовська. – Рівне, 2009;

«Краще прозове видання»: Курінний С. Вогонь і попіл : історичний роман / Сергій Курінний. – Рівне, 2011;

«Краще видання з мемуаристики та документалістики»: Кондратюк А. Добром зігрите серце : Спогади. Есеї. Новели / Андрій Кондратюк. – Рівне, 2010;

«Краще видання для юнацтва та молоді»: Кралюк П. Шестиднев, або Корона дому Острозького : роман / Петро Кралюк. – К., 2010;

«Краще видання для дітей»: Солоневський Р. Зметикуй і розкумекай : загадки, шаради / Ростислав Солоневський. – Рівне, 2010;

«Кращий літературний дебют»: Одерако І.В. Там, де перетинаються грані : Оповідання. Новели. Етюди / Ірина Одерако. – Рівне, 2010;

«Краще поліграфічне видання»: Іщук О. Життя і творчість Ніла Хасевича / Олександр Іщук, Ігор Марчук, Дарія Даревич. – Торонто-Львів : Літопис УПА, 2011;

«Краще художнє оформлення книги»: Рачинець С. Зайчики-косарики / Сергій Рачинець; художник Марина Шутурма. – Рівне, 2011.

Партнери конкурсу також долучилися до нагородження. Обласний краєзнавчий музей відзначив книги: Чеслава Хитрого «Минувшина Рівненщини – далека і близька», Гурія Бухала «Круг містечка Берестечка», Валерія Войтовича «Степань моя мила : дослідження, спогади, документи», Ігоря Марчука «Командир УПА-Північ Дмитро Клячківський».

Обласна бібліотека для молоді нагородила книгу Олександра Євтушка «Пиво з абрикосів».

Обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка відзначило книгу Ігоря Марчука та Андрія Жив'юка «Від «Дерманської Республіки» до «Дерманської трагедії» та нагородило Євгена Шморгуна за активну популяризацію красназавчої книги.

Рівненське обласне відділення УБА та обласна бібліотека нагородили Євгена Шморгуна за книгу «І п'ятьма не здолала його. Сторінка буття «Пересопницького Євангелія» та Павліну Демчук за укладання бібліографічного покажчика «Пам'ять століть: Магдебурзькому праву Дубна 500 років».

23 квітня відбулися урочистості з приводу нагородження переможців конкурсу, працівниками відділу було забезпечено фотосупровід заходу, присутність представників ЗМІ, мультимедійну презентацію про книги-переможців.

У рамках методичного забезпечення популяризації книги і читання зніційовано проведення акції «Письменницький маршрут» спільно з Рівненською обласною організацією Національної спілки письменників України. В ході акції відбулися зустрічі письменників із читачами в сільських бібліотеках Рівненському, Гоцанському районах, де були організовані автограф-сесії, літературні вечори. За творчістю кожного письменника (Л. Пшенична, М. Степанюк) підготовлено мультимедійну презентацію.

Продовжувався збір анкет «Що читають відомі рівняни?» з подальшим висвітленням на сайті бібліотеки. У звітному році зібрано 8 відгуків.

Набула поширення практика організації квестів у бібліотеці: у 2012 році було освоєно практику проведення такого типу заходів з неповносправними людьми. Учасниками двох квестів (травень та червень 2012) стали члени Рівненської обласної організації Українського товариства глухих (УТОГ).

Організація обслуговування людей з інвалідністю набула нового змісту завдяки поглибленню партнерських стосунків з Рівненською обласною організацією УТОГ. Для слабочуючих проведено два квести, на базі НТЦ організовано навчання роботи в скайпі. Продовжувалась співпраця з членами обласної організації Українського товариства сліпих (УТОС). Започатковано проведення циклу заходів “Невипадкові зустрічі” і перша зустріч відбулася з членами цього товариства, фундатором громадської організації “Генерація успішної дії” Петром Поліщуком та поетесою Вікторією Самчук. Ними розроблені рекомендації щодо поводження з людьми з вадами зору і передані бібліотеці для опублікування на сайті РОВ УБА.

Працівники відділу забезпечували організацію формування аудіоподкастів і представлення їх на веб-сайті. Звукові файли представлені у 6-ти рубриках: «Мистецтво», «Повір у себе», «Сучасна література», «Цікаво знати», «Здоров'я», «Аудіокнижки». Всього – 77 звукових інформацій.

Працівники відділу забезпечували роботу центру «Інтернет-окуляр» (див. нижче).

Спільно з РОВ УБА в рамках роботи секції УБА по роботі з людьми з обмеженими фізичними можливостями відбулося обговорення проблем і позитивного досвіду роботи бібліотек в цьому напрямку. На сайті обласного інтерактивного форуму (<http://1forum.rv.ua>) представлено 50 публікацій про діяльність бібліотек області і України в таких напрямках: «Особлива турбота – неповносправні підлітки», «Досвід роботи з неповносправними дітьми», «Організація дозвілля», «Навчання інформаційно-комунікативним технологіям», «Партнерство бібліотек».

Забезпечено організаційний супровід запровадження соціальної послуги “Книга додому” в м. Рівне. Завдяки налагодженню партнерських стосунків бібліотек міста, Територіального центру обслуговування інвалідів до бібліотеки залучено 42 людини з обмеженими фізичними можливостями, які обслуговуються на дому РОУНБ.

До Міжнародного дня інвалідів (3 грудня) проведено інтерактивну конференцію «Соціальний захист інвалідів» за участю спеціалістів Головного управління праці і соціального захисту населення облдержадміністрації, Обласного центру медико-соціальної експертизи.

Методичне забезпечення розвитку мережі Пунктів доступу громадян до офіційної інформації. Для спеціалістів області були організовані навчання (див. вище). Результатом проведеної роботи стало відкриття Пунктів доступу громадян (ПДГ) до урядової інформації в 64 бібліотеках області. Проводиться моніторинг діяльності ПДГ. На блог УБА ПДГ щоквартально подається інформація про досвід роботи ПДГ області.

З метою виявлення інноваційного бібліотечного досвіду в області проведено другий обласний фестиваль-конкурс інноваційного бібліотечного досвіду «Бібліофест». На конкурс подано 61 проект, з них 13 представлений обласними бібліотеками, 21 – центральними районними бібліотеками, 4 – міськими бібліотеками, 23 – сільськими бібліотеками-філіялами.

Переможців визначено за наступними номінаціями:

НОМІНАЦІЯ «КРАЩИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ РЕСУРСУ»

Категорія обласні бібліотеки

Проект: «Мультимедійна бібліографічна мандрівка «Казкова подорож Україною»

Автор: Романова Майя Мирославівна, бібліограф Рівненської державної обласної бібліотеки для дітей

Категорія: центральні районні/міські бібліотеки

Проект: ««Бібліонews» – блог Рокитнівської центральної районної бібліотеки»

Автор: Лісовець Оксана Миколаївна, провідний бібліотекар Рокитнівської центральної районної бібліотеки

Категорія: сільські/міські бібліотеки

Проект: «Створення веб-сторінки Вербської публічно-шкільної бібліотеки на сайті Дубенської централізованої системи публічно-шкільних бібліотек»

Автор: Ходневич Любов Іполитівна, завідувачка публічно-шкільною бібліотекою с. Верба Дубенського району

НОМІНАЦІЯ «ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В БІБЛІОТЕЧНОМУ ОБСЛУГОВУВАННІ»

Категорія: обласні бібліотеки

Проект: Читайте – це цікаво: з досвіду створення інформаційного ресурсу та його використання

Автор: Юшкова Нонна Анатоліївна, провідний бібліотекар відділу формування бібліографічного ресурсу, БД та обслуговування користувачів Рівненської державної обласної бібліотеки

Категорія: центральні районні/міські бібліотеки

Проект: «Кіномайданчик «Планета Кіно» для дітей з вадами слуху»

Автори: Ламах Наталія Георгіївна, бібліотекар відділу обслуговування Острозької центральної районної бібліотеки

Ламах Олена Дмитрівна, бібліотекар відділу обслуговування Острозької центральної районної бібліотеки

Матвійчук Оксана В'ячеславівна, бібліотекар відділу обслуговування Острозької центральної районної бібліотеки

Погожевська Марія Леонтіївна, працівник Інтернет-центру Острозької центральної районної бібліотеки

Категорія: сільські/міські бібліотеки

Проект: «Спілкування без кордонів»

Автор: Захожа Наталія Миколаївна, завідувачка публічно-шкільної бібліотеки с. Ставок Костопільського району

НОМІНАЦІЯ «МОЛОДІЖНА ІНІЦІАТИВА»

Категорія: обласні бібліотеки

Проект: «Створення аудіоподкастів для незрячих та слабоворих людей на сайті Рівненської державної обласної бібліотеки»

Автор: Шинковська Ірина Вікторівна, провідний бібліотекар відділу маркетингу та наукової роботи Рівненської державної обласної бібліотеки

Категорія: центральні районні/міські бібліотеки

Проект: «Новітні технології і ми»

Автор: Рябчук Марія Борисівна, бібліотекар Березнівської центральної районної дитячої бібліотеки

Категорія: сільські/міські бібліотеки

Проект: «Web 2.0 в бібліотеці або використання соціальних сервісів у бібліотечній роботі».

Автор: Лаптева Лариса Федорівна, завідувачка публічно-шкільною бібліотекою с. Грем'яче Острозького району.

Гран-прі

Проект: «Повнотекстова база даних «Красзнавство»»

Автори: Андрошук Людмила Анатоліївна, завідувачка відділом автоматизації бібліотечних процесів Березнівської центральної районної бібліотеки

Гурин Олена Іванівна, завідувачка сектором ДІБР процесів Березнівської центральної районної бібліотеки

Пономаренко Світлана Анатоліївна, бібліограф з краєзнавства процесів Березнівської центральної районної бібліотеки

Поліщук Тетяна Миколаївна, старший адміністратор відділу автоматизації бібліотечних процесів Березнівської центральної районної бібліотеки.

Спеціалісти обласної бібліотеки представляли досвід роботи за тематикою :
- «Ретроконверсія Зведеного систематичного краєзнавчого каталогу».

Автор: Андріюк Раїса Василівна, бібліотекар відділу акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії .

- «Читайте – це цікаво: з досвіду створення інформаційного ресурсу та його використання»

Автор: Юшкова Нонна Анатоліївна, провідний бібліотекар відділу формування бібліографічного ресурсу, БД та обслуговування користувачів.

- «Обслуговування користувачів відділу абонементів Рівненської державної обласної бібліотеки з використанням новітніх автоматизованих технологій».

Автор: Романюк Лариса Михайлівна, завідувачка відділом абонементів.

- «Електронні бази даних та документи відділу для викладання та вивчення англійської мови».

Автор: Панчук Тетяна Віталіївна, провідний бібліотекар відділу обслуговування документами іноземними мовами.

- «Віртуальна виставка – нова послуга бібліотеки».

Автор: Шапірко Людмила Андріївна, провідний бібліотекар відділу інформації та документів виробничої тематики.

- «Пункт доступу громадян до інформації органів державної влади».

Автор: Тихова Олена Федорівна, головний бібліотекар читального залу:

- «Створення аудіопідкастів для незрячих та слабозорих людей на сайті Рівненської державної обласної бібліотеки».

Автор: Шинковська Ірина Вікторівна, провідний бібліотекар відділу маркетингу та наукової роботи.

- «Промоція бібліотеки в соціальних мережах «В контакте», «Facebook», «YouTube»».

Автор: Ковальчук Юлія Олегівна, бібліотекар.

- «Формування колекції аудіокниг в Рівненській державній обласній бібліотеці».

Автор: Радчук Іван Іванович, бібліотекар відділу комплектування, обробки документів та організації каталогів.

Провідні спеціалісти Юшкова Н. А. та Шинковська І. В. здобули перемогу в номінаціях «Застосування ІКТ в бібліотечному обслуговуванні» та «Молодіжна ініціатива» відповідно.

У 2012 році відділ реалізовував методичне забезпечення управлінської діяльності бібліотек області. Узагальнено статистичні показники про діяльність бібліотек області за формами: 6-нк; 80-рвк, Поштова річна, форми Управління статистики, а також укладено статистичний щорічник «Бібліотеки Рівненщини в цифрах» за 2011 рік. Проведено моніторинг діяльності бібліотек з питань організації електронних ресурсів ЦРБ та ПШБ області, виконання рекомендацій наукового дослідження «Організація краєзнавчого ресурсу в ЦРБ (ЦМБ) області». Здійснено виїзди в Гошанську, Зарічненську, Острозьку, Рівненську, Сарненську ЦСПШБ.

Підготовлено питання на розгляд колегії Управління культури і туризму облдержадміністрації: «Про стан впровадження сучасних інформаційно-

комунікативних технологій в практику роботи бібліотек» (липень), «Про хід громадських обговорень “Якою має бути бібліотека нашої громади?”» (листопад).

На допомогу бібліотекам області підготовлено методичні та інформаційні матеріали:

«Методичні матеріали на допомогу проведенню громадських обговорень «Якою має бути бібліотека нашої громади?», «Організація бібліотечних квестів», дайджести «Соціокультурна діяльність бібліотек», «Популяризація читання», «По сторінках фахових видань», інформаційний бюлетень “Інва.net” (Вип. 26, 27) тощо.

Укладено два диски за матеріалами громадських обговорень «Якою має бути бібліотека нашої громади» та Другого обласного фестивалю-конкурсу інноваційного бібліотечного досвіду «Бібліофест».

Відредаговано та представлено на сайті обласної бібліотеки «Історія успіху» бібліотек-учасниць проекту «Бібліоміст». Всього 32 матеріали.

Фахівці відділу сприяли проектній діяльності бібліотеки. Підготовлено протягом звітного року 3 проекти на участь в програмі «Бібліоміст».

2 проекти – на отримання гранту голови облдержадміністрації, один з них отримав підтримку і реалізовується «Створення аудіоподкастів для незрячих та слабоворих людей на сайті Рівненської державної обласної бібліотеки» (автор Шинковська І. В.).

У напрямі рекламної діяльності РОУНБ та формуванні позитивного іміджу – значно пожвавилася реклама бібліотечних ресурсів і послуг у мережі інтернет. Створено власний «канал» на відеохостингу «YouTube», де за звітний рік накопичилося 43 відеозаписи, що висвітлюють роботу книгозбірні (репортажі місцевого телебачення, власні ролики, відеозаписи партнерів бібліотеки). Активно використовувалися існуючі аккаунти у соціальних мережах «Вконтакте» та «Facebook»: соціальні мережі значно допомогли у залученні учасників та волонтерів до таких бібліотечних проектів, як громадські обговорення «Якою має бути бібліотека нашої громади?», «Що читають відомі рівняни?», Кімнати сімейного читання, конкурсу «Краща книга Рівненщини 2011 року», «Німецький клуб», «English club», заходів та акцій бібліотеки. На підтримку веб-ресурсу «Порадник читача» почав діяти однойменний блог на платформі місцевого інформаційного порталу «ОГО».

За активної діяльності відділу інформації про бібліотеку традиційно висвітлювалися в ефірі та публікувалося на шпальтах місцевих медіа: всього було надруковано 216 публікацій у газетах, з них – 31 стаття та 185 оголошень-анонсів про заходи закладу; інформаційні інтернет-портали міста розмістили 161 статтю, присвячену діяльності бібліотеки; вийшло 36 відеосюжетів на телебаченні. Було реалізовано ряд рекламних акцій: розповсюдження подарункових сертифікатів на читацький квиток у бібліотеку до різдвяних свят та Дня закоханих, 5 бібліотечних квестів, спрямованих на популяризацію послуг бібліотеки та навиків користування її ресурсами. Здійснювалася розробка логотипів громадських обговорень «Якою має бути бібліотека нашої громади» та послуги «Книга додому», а також макети афіш заходів та послуг бібліотеки.

Діяльність навчально-тренінгового центру

У 2012 році роботу навчально-тренінгового центру (НТЦ) забезпечували кваліфіковані спеціалісти (керівник, системний адміністратор та 2 тренери), а саме:

- технічну підтримку системного обладнання та периферійних пристроїв;
- організацію проведення навчання;

- проведення навчання бібліотечних працівників області та користувачів центру;
- консультування відвідувачів.

Протягом року в рамках Програми Бібліоміст тренерами НТЦ було проведено 30 занять для бібліотечних працівників області за темами:

Модуль 1: «Основи комп'ютерної грамотності. Основи роботи в Інтернеті для бібліотечних працівників» для фахівців Гощанського району.

У ході занять бібліотекарі оволоділи навиками ефективного використання апаратних засобів та прикладних програм для розв'язування завдань фахового спрямування, ознайомилися з інформаційним сервісом Інтернет; оволоділи навиками та вміннями інформаційного пошуку в ресурсах Інтернет.

Модуль 2: «Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету у бібліотеці» для фахівців Володимирецького, Демидівського, Дубровицького, Зарічненського, Костопільського, Радивилівського, Рокитнівського районів, ЦБС м. Рівне.

У ході занять бібліотекарі оволоділи практичних уміннями, необхідних для здійснення діяльності, пов'язаної з впровадженням і використанням Інтернет-доступу як нової бібліотечної послуги, а також навичками роботи з електронними інформаційними локальними та мережевими ресурсами.

Модуль 3: «Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек» для фахівців Березнівського, Володимирецького, Демидівського, Дубенського, Дубровицького, Зарічненського, Корецького, Костопільського, Острозького, Радивилівського, Рівненського, Рокитнівського районів, ЦБС м. Рівне.

У ході занять бібліотекарі отримали знання, уміння та навички роботи у сфері інноваційної, ініціативної діяльності бібліотек з використанням основ менеджменту, маркетингу, фандрейзингу, адвокатури, соціального партнерства, а також оволоділи навичками щодо формування нового іміджу бібліотеки як інформаційної установи.

Модуль 4: «Інтелектуальна свобода та доступність інформації в демократичному суспільстві. Етика бібліотечного працівника» для фахівців Здолбунівського району, ЦБС м. Острог та м. Дубно.

У ході занять бібліотекарі розглянули питання, які розкривають сутність концепції інтелектуальної свободи, проблеми покращання доступності інформації, проблеми реалізації інтелектуальної свободи через бібліотечно-інформаційну політику держави, морально-етичні засади бібліотечної професії, мету і завдання кодексів професійної етики бібліотекаря, нормотворчість, контроль, навчання, форми і методи адвокатури, що їх застосовують бібліотечні об'єднання для запровадження і дотримання принципу інтелектуальної свободи в бібліотечному середовищі.

Модуль 6: «Технології Веб.2.0 для бібліотек і користувачів: нові можливості розвитку бібліотечного середовища» для фахівців Здолбунівського та Гощанського районів.

У ході занять бібліотекарі розглянули теми, які розкривають питання розвитку Інтернет та Веб-технологій, їх сутність та основні принципи, застосування сервісів та інструментів Веб 2.0; ознайомилися з основними сервісами та інструменти Веб 2.0 та їх складовими, створенням медійного простору бібліотеки, орієнтованого на користувача, з використанням фото-відео сервісів, геоінформаційних систем, блогів та соціальних мереж.

«Організація пунктів доступу громадян до урядової інформації» для фахівців Володимирецького та Дубровицького районів.

У ході навчання бібліотекарі ознайомилися з роллю та завданням публічних бібліотек в організації доступу користувачів до інформації органів влади, інформаційними ресурсами органів державної влади в Україні, оволоділи навиками інформаційного забезпечення користувачів інформацією органів влади.

«Створення інформаційного бібліотечного ресурсу» для фахівців публічно-шкільних бібліотек Березнівського, Володимирецького, Демидівського, Дубенського, Дубровицького, Зарічненського, Здолбунівського, Корецького, Костопільського, Млинівського, Острозького, Радивилівського, Рівненського, Рокитнівського та Сарненського районів.

У ході навчання бібліотекарі оволоділи навиками пошуку документів в різних джерелах інформації (електронних каталогах, мережі Інтернет), оцифрування документів, створення повнотекстових баз даних в АБІС ІРБІС 64.

Крім фахівців області, було проведено 23 занять для бібліотечних спеціалістів Державної обласної бібліотеки. Тематика занять:

- «Блоги: принципи, різновиди. призначення»;
- «Бібліотечний блог: вироблення структури, назви ресурсу, обговорення»;
- «Особливості роботи з блогом Рівненської державної обласної бібліотеки «Порадник читача»»;
- «Формування змісту електронного путівника Рівненської державної обласної бібліотеки»;
- «Сервіси та інструменти Google. Служба Документи Google»;
- «Сайт Освітні навігатор: структура та зміст»;
- «Створення мультимедійної презентації»;
- «Створення пошукових образів документів»;
- «Ресурси мережі Інтернет з питань культури і мистецтва»;
- «Особливості роботи з текстовим редактором Word»;
- «Створення повнотекстових баз даних в АБІС ІРБІС»;
- «Створення календаря знаменних та пам'ятних дат в АБІС ІРБІС 64»;
- «Робота у програмі Excel»;
- «Робота у програмі комунікаційній Skype»;
- «Оформлення повідомлень для методичного блогу Рівненської державної обласної бібліотеки Libr.net».

Всього навчанням охоплено 45 спеціалістів Державної обласної бібліотеки.

Спільно з Рівненським факультетом державної академії керівних кадрів культури і мистецтв на базі НТЦ було проведено 1 заняття на тему: «Робота бібліотек в умовах інформатизації суспільства». В ході практичних занять розглядались теми: «Підвищення ролі бібліотек в громадянському суспільстві», «Веб-сайт бібліотеки. Вимоги до формування контенту, дизайну», «Соціальні мережі. Роль бібліотек», «Електронні ресурси. Формування, збереження. Електронні бібліотеки» і інші.

Крім бібліотечних фахівців, протягом року у НТЦ комп'ютерної грамотності навчалися відвідувачі пенсійного віку. На цих курсах пенсіонери знайомилися з основами роботи на комп'ютері, вивчали основні текстові редактори та Інтернет, створювали свої електронні скриньки та аккаунти в комунікаційній програмі Skype та соціальній мережі Однокласники. Впродовж 2012 року такі курси успішно пройшли 80 осіб віком від 56 до 80 років.

У вільний від навчання час користувачам бібліотеки надавався безкоштовний доступ до мережі Інтернет. Протягом 2012 року до НТЦ записалося 2243 користувача, а послугами центру скористалося 6426 відвідувачів, серед них: учні старших класів, студентська молодь, непрацюючі, пенсіонери та ін. категорії. Для залучення користувачів до центру сприяли проведені акції: «Літо.net»,

«Абітурієнт», «Віртуальна лабораторія: територія сучасних знань», «За філіжанкою кави в Інтернеті», «Святкуємо разом день Святого Валентина».

В структурі НТЦ діє сектор обслуговування людей з вадами зору Інтернет-центр «Окуляр». У 2012 році центр відвідало 1300 користувачів з обмеженими фізичними можливостями (вадами зору). Теоретичну та практичну допомогу користувачам надавали консультант Озарчук П.В., який утримувався за кошти бібліотеки від спеціального рахунку та кваліфіковані бібліотечні працівники. 80 користувачів-початківців навчилися працювати на комп'ютері, сканері та принтері за допомогою підтримуючих технологій та спеціального програмного забезпечення (адаптовані програми Jaws, Knop-dos, Magic). Навчання проходило в групах та індивідуально згідно навчально-тематичного плану, який складався з трьох етапів: 1 – апаратне та програмне забезпечення ПК; 2 – основні елементи управління Windows та, використання клавіатурних команд системи та спеціалізованих засобів Jaws; 3 – основи Інтернет. Понад 150 користувачів з обмеженими фізичними можливостями освоїли роботу на брайлівському дисплеї. Кожен відвідувач мав можливість самостійно навчатися за допомогою озвучено навчальної програми для незрячих Knop-dos, CD-диска «Електронний тренер для сліпих та слабозорих користувачів: адаптовані різноматичні тексти для середньої та вищої освіти», звукових книг на CD-дисках, інформаційних ресурсів Інтернет довідкового, навчального та дозвільного характеру.

До Міжнародного Дня інвалідів (3 грудня) на базі НТЦ було проведено інтерактивну конференцію «Соціальний захист інвалідів» для людей з фізичними обмеженими можливостями. У конференції взяли участь представники головного управління праці та соціального захисту населення обласної державної адміністрації, управління праці та соціального обслуговування населення, обласного центру медико-соціальної експертизи, центру по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат.

До методичної діяльності, зокрема, навчання бібліотечних кадрів, долучалися й інші спеціалісти обласної бібліотеки. В січні звітного року головним бібліотекарем Щербан Р. М. створено обласну школу «ІРБІС». На методичному блозі «LIBR.NET» відкрито рубрику «Школа АБІС ІРБІС». Мета створення школи – підвищення кваліфікації бібліотечних працівників в питаннях формування електронних ресурсів, бібліографічних баз даних (ББД), та повнотекстових БД, надання інноваційних послуг користувачам з використання програмного забезпечення АБІС «ІРБІС». Впродовж року у співпраці з інженерами-програмістами централізованих бібліотечних систем підготовлено дванадцять технологічних інструкцій: «Технологія прийому бібліографічних записів та актуалізація електронних каталогів бібліотек-учасниць регіональної корпоративної бібліотечно-інформаційної системи (РКБІС)», «Інструкція із збереження електронних ресурсів РКБІС», «Автоматичне прикріплення зовнішніх об'єктів (повних текстів)», «Автоматичне прикріплення зовнішніх об'єктів (повних текстів) в ІРБІС 32», «Імпорт бібліографічних записів», «Методика друкування списку документів з системи ІРБІС», «Створення нової бази даних «Читач», «Копіювання, збереження, очищення БД «Читач», «Редагування шаблонів реєстраційних документів», «Інструкція по створенню БД «Читач», «Бібліографічний опис електронних ресурсів з прикріпленням повних текстів документів з мережі Інтернет».

Для опублікування на методичному блозі підготовлено більше 35 постів, 319 коментарів та понад 100 порад та консультацій. У рамках школи проведено 18 вебінарів з метою оволодіння бібліотечними працівниками методики формування ББД з прикріпленням повнотекстових документів, створення БД «Читач». Кваліфікацію підвищили 120 бібліотечних працівників централізованих бібліотечних систем: відділів обслуговування, комплектування та обробки літератури, методи-

сти, бібліографи, зав. сільськими та міськими бібліотеками-філіалами. Як результат, в бібліотеках області, що мають комп'ютери (216 бібліотек, станом на 01.01.2013 р.) створено БД «Читач» та розпочато створення повнотекстових ББД, переважно краснавчого змісту.

ВІДДІЛ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧОЇ РОБОТИ

У звітному році діяльність редакційно-видавничого відділу була скерована на випуск друкованих видань, документальне забезпечення різних аспектів діяльності книгозбірні: інформаційно-бібліографічної, науково-методичної, маркетингової, проектної, рекламної, також на популяризацію послуг установи та наочну рекламу.

Протягом року було набрано та опрацьовано 8036 сторінки одного примірника тиражем 11124 сторінки. Додатковий тираж на принтері склав 16368 сторінок.

Було відскановано біля 738 ілюстрацій, фотографій, обкладинок для «Книги Рівненщини – 2012» та інших документів.

Друковані видання

Підготовлений та вийшов з друку біобібліографічний покажчик із серії «Славетні земляки» про Б. І. Степанишина, громадського діяча, літературознавця. До видання включено відомості про основні етапи життя, наукової та громадської діяльності педагога, низку статей, присвячених відомому землякові та фотоілюстрації з його особистого архіву, бібліографічну частину.

Бібліографічні записи у покажчику згруповано в двох основних розділах – «Друковані праці Б. І. Степанишина» та «Література про життя, наукову та громадську діяльність Б. І. Степанишина». До покажчика включені описи окремо виданих праць, публікацій зі збірників, продовжуваних і періодичних видань (всього 416 позицій). Видання доповнене допоміжним апаратом.

Жив на чатах духовного ренесансу : біобібліогр. покажч. пр. Б. І. Степанишина / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад.: Л. А. Костильова, Г. М. Люльчук ; наук. ред.: О. Л. Промська ; ред.: З. М. Тирак ; відп. за вип.: В. П. Ярощук. – Рівне : Волин. береги, 2012. – 56 с. : фотоіл. – (Серія «Славетні земляки»).

Біобібліографічний покажчик із серії «Дослідники Рівненського краю» присвячений пам'яті відомого на Рівненщині вченого в галузі ветеринарних наук, викладача, еколога, природолюбця Артура Йосиповича Меремінського.

До посібника включені бібліографічні описи окремо виданих праць А. Й. Меремінського, публікацій у виданнях, що продовжуються, газетах та журналах, літературу про нього (всього 189 позицій). Покажчик вміщує статті, спогади, висловлювання про А. Й. Меремінського, бібліографічні описи статей про його життя та діяльність. Видання доповнене допоміжним апаратом та фотоілюстраціями.

Меремінський Артур Йосипович : науковець, природознавець, читач : біобібліогр. покажч. / уклад.: Н. О. Нікітіна ; відп. за вип. В. П. Ярощук ; наук. ред.: О. Л. Промська ; ред.: З. М. Тирак. – Рівне : О. Зень, 2012. – 64 с. – (Серія «Дослідники Рівненського краю»).

Вийшов з друку 9-й випуск анотованого каталогу «Книга Рівненщини 2011», який інформує читачів про щорічні надходження до фонду Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки видань, випущених на теренах Рівненщини, а також опублікованих протягом року книг місцевих авторів та ви-

дань про край, що вийшли за межами області, але пов'язані з краєм чи є творами місцевих авторів.

Каталог містить бібліографічні описи книг та анотації до них (всього 308 позицій). Окремою кольоровою вставкою подаються копії частин обкладинок із зазначенням позицій видань у каталозі. Окремими розділами представлені видання, що продовжуються, неопубліковані видання ОУНБ та книги. Також включено нотатки одного з партнерів бібліотеки - рівненського видавця Зеня Олега Михайловича, у яких він поділився своїми думками про видавничі здобутки минулого року.

Книга Рівненщини 2011 : анотований каталог видань : (з фондів Рівнен. держ. обл. б-ки) / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. та ред.: Л. Г. Сахнюк ; наук. ред.: О. Л. Промська ; відп. за вип.: В. П. Ярошук. – Рівне : ФОП Процюк О. В., 2012. – Вип. 9. – 90 с. : іл.

Протягом року проводилась робота з підготовки видання «Книги Рівненщини 2012» – створено 290 бібліографічних описів та анотацій до книжок, відскановано 290 обкладинок. Матеріал систематизовано за таблицями ББК.

До 200-річчя від дня народження Юзефа Ігнаци Крашевського (1812–1887), польського письменника, журналіста, художника, громадського діяча, Упорядковано та відредаговано бібліографічний список документів (електронний ресурс). Список готувався у рамках міжнародного проекту «Віртуальна реконструкція спадщини Ю. І. Крашевського», який підтримує ЮНЕСКО для Республіки Білорусь. Рівненською обласною універсальною науковою бібліотекою спільно з Брестською обласною бібліотекою ім. М. Горького (Білорусь) та міською бібліотекою м. Бяла Подляска (Польща), а також музеєм Ю. Крашевського у м. Романово Республіки Польща створюється електронний ресурс про його творчість.

Список містить бібліографічні описи творів письменника польською мовою, перекладів українською та російською мовами, праць та публікацій про життєвий та творчий шлях Ю. І. Крашевського. Видання доповнене описами джерел з електронної бібліотеки «Історична Волинь» (<http://istvolyn.info>).

Крашевський Юзеф Ігнаци : до 200-річчя від дня народж. письм., журналіста, художника, громад. діяча (1812–1887) : бібліогр. список док. / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад.: Н. М. Кожан ; відп. за вип.: В. П. Ярошук ; наук. ред.: О. Л. Промська ; ред.: Л. Г. Сахнюк, В. В. Шабаровський. – Рівне, 2012. – 60 с.

Підготовлено 2 випуски інформаційного бюлетеня "Інва.net" для людей з обмеженими можливостями:

Інва.net : інформ. бюл. для людей з особливими потребами / Рівнен. держ. обл. б-ка ; голов. ред.: Р. М. Щербан. – Рівне : Волин. обереги, 2012.

Вип. 26 – 74 с.

Вип. 27 – 60 с.

Технічними засобами ОУНБ впродовж року видавалися матеріали, підготовлені відділами бібліотеки: щорічні, поточні щоквартальні бібліографічні посібники, інформаційні, інструктивно-методичні, інші матеріали:

Неопубліковані матеріали

Література до знаменних і пам'ятних дат на 2013 рік. – 38 с.

Знаменні та пам'ятні дати Рівненщини на 2013 р. – 22 с.

Новини краєзнавчої літератури. [Щоквартально]. – 405 с.

Новини сільськогосподарської літератури. [Щоквартально]. – 112 с. + угоди на інформаційне забезпечення установ, коледжів, супровідні листи, акти виконаних робіт.

Нова література з питань економіки, програмування, екології. [Щоквартально]. – 116 с. + угоди на інформаційне забезпечення установ, вузів, коледжів, супровідні листи, акти виконаних робіт.

«Григорій Бухало» (Бібліографічний список літератури) (макетування у форматі А-5). – 8 с.

«Вулиця 16 липня, або Рівненський Арбат» (Про що розповідають будинки вулиці) (макетування у форматі А-5) (Бібліографічний список літератури). – 20 с.

Тематичні списки для інформаційно-бібліографічного забезпечення абонентів бібліотеки

Нова література з питань економіки. [Щоквартально]. (*Казначейство*).

Нова література з питань економіки. [Щоквартально]. (*Національний банк*).

Нова література з питань економіки. [Щоквартально]. (*Податкова інспекція*).

Нова література з питань економіки. [Щоквартально]. (*Академія статистики, обліку та аудиту*).

Нова література з питань економіки. [Щоквартально]. (*Технікум технологій та дизайну*).

Нова література з питань економіки. [Щоквартально]. (*Європейського університету інформаційних систем, менеджменту і бізнесу*).

Нова література з питань економіки: щоквартально (*Рівненський Інститут слов'янознавства Київського Славистичного університету*).

Новини сільськогосподарської літератури. [Щоквартально]. (*Центр професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості*).

Новини сільськогосподарської літератури. [Щоквартально]. (*Аграрний коледж*).

Новини сільськогосподарської літератури. [Щоквартально]. (*Рівненська сільськогосподарська дорадча служба*).

Новини сільськогосподарської літератури. [Щоквартально]. (*Рівненський обласний навчальний центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК*).

Новини сільськогосподарської літератури. [Щоквартально]. (*Рівненський інститут АПВ*).

Інша друкована продукція про діяльність бібліотеки

Довідка про культурне життя області. [Щомісячно]. – 12 вип. – 77 с.

РДОБ на сторінках періодики. [Щоквартально]. – 4 вип. – 13 с.

Статистичний щорічник-аналіз таблиць за 2011 р. (автоматизація). – 5 с.

Таблиці статистичної звітності по бібліотеках області для Міністерства культури України. – 275 таблиць.

Статистичний аналіз бібліотек Рівненської області за 2011 р. – 20 с.

План роботи Рівненської державної обласної бібліотеки на 2012 р. – 69 с.

План заходів РДОБ на 2011–2015 рр. – 5 с.

План архівного підрозділу Рівненської державної обласної бібліотеки на 2012 рік – 2 с.

План відділу редакційно-видавничої роботи на 2012 рік – 12 с.

Заходи з популяризації літератури Рівненської державної обласної бібліотеки на 2012 р. – 31 с.

Заходи до Дня скорботи і жертв голодомору. – 3 с.

Заходи до Дня слов'янської культури. – 2 с.

Заходи ДОБ до проблем моралі молоді. – 2 с.

Заходи підтримки розвитку ОУНБ на 2013–2017 рр. – 7 с.

Щомісячні переліки масових заходів та книжкових виставок. – 78 с.

Звіт про роботу Рівненської державної обласної бібліотеки за 2011 рік. – 105 с.

Звіт про роботу відділу редакційно-видавничої роботи за 2012 рік. – 11 с.

Звіт-доповідь про діяльність Державної обласної бібліотеки за 2011 рік на колегію управління культури Рівненської обласної держадміністрації. – 7 с.

Фотозвіт «Якою має бути бібліотека нашої громади?». – 45 с.

Додаток № 2 до звіту «РОУНБ на сторінках преси». – 16 с.

Статут Комунального закладу «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» Рівненської обласної ради. – 13 с.

Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом Державної обласної бібліотеки на 2012–2015 рр. – 45 с.

Правила користування Державною обласною бібліотекою на 2012 р. – 4 с.

План заходів громадських обговорень РДОБ. – 3 с.

Структура Державної обласної бібліотеки на 2012 рік. – 4 с.

Щоденник роботи ДОБ на 2013 р. – 67 с.

Положення про платні послуги ДОБ на 2012 р. – 4 с.

Положення про архівний підрозділ ДОБ. – 5 с.

Положення про ЕК ДОБ. – 4 с.

Положення про відділ статистики ДОБ. – 5 с.

Положення про відділ акумуляції красназавчих документів та бібліографії ДОБ. – 7 с.

Пропозиції МК за формами щодо розробки та впровадження соціальних і фінансових нормативів бюджетної забезпеченості у сфері бібліотек. – 30 с.

Програма підтримки розвитку обласних бібліотек. – 6 с.

Встановлення прейскуранту цін на 2012 рік для обслуговування користувачів бібліотеки, калькуляція-кошторис на платні послуги, коди для електронно-касового апарату, розрахунки витрат на платні послуги. – 8 с.

Перелік статей з питань роботи закладів культури на сторінках періодики – Вип. 1–3.

Документальне забезпечення атестації бібліотечних працівників (наказ, список працівників, атестаційні протоколи, атестаційні листи, бюлетені, характеристики, питання).

Набір та редагування сценаріїв

Краща книга Рівненщини. – 8 с.

Коротке життє Татіани Римської. – 2 с.

Про творчість В. Стуса. – 6 с.

Набір та редагування статей

Використання нових інформаційних технологій (Щербан Р. М.).

«Любив Україну і високо цінував бібліотеку» – про Б. І. Степанишина (Ярошук В. П.).

«Вчений і бібліотека – плідна співдружність» – про Г. В. Бухало (Ярошук В. П.).

«Нотатки видавця» (О. Зень) до «Книги Рівненщини 2011».

«Реалізуємо право доступу до ЕУ» (Ярошук В. П.).

«Школа ІРБІС – регіональний досвід» (Щербан Р. М.).

«Електронна бібліотека Рівненської державної обласної книгозбірні» (Щербан Р. М.).

Набір та редагування виступів (інформацій, довідок) про діяльність ОУНБ

Інформація про роботу ДОБ за I-е півріччя 2012 року. – 3 с.

Інформація про роботу ДОБ на комісію обласної ради. – 10 с.

Інформація про роботу людей з обмеженими фізичними можливостями. – 2 с.

- Інформація про роботу ДОБ з питань правової тематики. – 6 с.
Інформація «Про програму підтримки національного книговидання...». – 6 с.
- с.
- Інформація про підтримку ЕР «Путівник». – 2 с.
Інформація про підтримку ЕР «Порадник читача». – 2 с.
Інформація про обслуговування користувачів відділу абонементу. – 2 с.
Інформація про платну діяльність бібліотеки (на школу керівника). – 2 с.
Аналіз забезпечення коштами з місцевих бюджетів на придбання літератури (порівняння з окремими бібліотеками). – 3 с.
Стан організації та інтенсивності використання, популяризації краєзнавчого ресурсу центральних районних та міських бібліотек Рівненської області. – 5 с.
Стан обслуговування користувачів в сільській місцевості. – 7 с.
Довідка про діяльність бібліотек Рокитнівської ЦСПШБ. – 3 с.
Довідка про діяльність бібліотек Корецької ЦСПШБ з питань організації інформаційних ресурсів на електронних носіях. – 3 с.
Громадські слухання (матеріали) «Якою має бути бібліотека нашої громади» («Якою має бути бібліотека сьогодні?», «Рекомендації та пропозиції», запис інформації для ОДА на CD). – 24 с. + 30 дисків.
Результати громадських обговорень «Якою має бути бібліотека нашої громади». – 3 с.
Проектна діяльність ДОБ за 2011–2012 рр. – 2 с.
Технологія прийому БЗ учасниками корпорації. – 2 с.
Інструкція по збереженню ЕК. – 2 с.
Рекомендації до проекту Бібліоміст (Дубно ЦМБ, Дубно ЦМБ № 1, 2, Дубенська дитяча бібліотека, Здолбунів, Здолбунів-ІІ, Здолбунівська дитяча, юнацька бібліотеки). – 12 с.
Матеріали на Раду при директорі
Про стан інвентаризації бібліотечного фонду державної обласної бібліотеки (довідка), Про стан інвентаризації бібліотечного фонду державної обласної бібліотеки (рішення);
Про обговорення плану роботи ДОБ на 2012 рік та Звіту ДОБ за 2011 рік (протокол), Про затвердження плану роботи ДОБ на 2012 рік. Прийняття звіту ДОБ за 2011 рік. (рішення).
Дайджести набрано та випущено у вигляді брошур:
Професійне досє «Огляд діяльності бібліотек України з обслуговування користувачів з обмеженими фізичними можливостями». – 40 с.
«Птахівництво: Вирощування молодняка» (Серія «Агроінформ»);
Маркетингові та науково-прикладні дослідження
Моніторинг користувачів щодо комфортності бібліотеки (сектор статистики).
Вивчення динаміки звернення в обласну бібліотеку різних груп користувачів (науковці, пенсіонери – анкети, текст).
Вивчення думки користувачів бібліотеки щодо якості послуг (анкети).
Підготовлено мультимедійні презентації
«Книга Рівненщини 2011». – 12 слайдів.
«Якою має бути бібліотека нашої громади?» – 17 слайдів.
«Бібліотека, влада, інформація» – 10 слайдів.
Кільцеві виставки
«Сучасний стан та економічні можливості житлового будівництва» (списки літератури, роздільники, листи, акт-передачі, графік).
Віртуальні виставки

Леонід Куліш-Зіньків: До 70-річчя від дня народження українського поета-гумориста;

Поет-душа і уста народу : реконструкція виставки до 115-річчя від дня народження Валер'яна Поліщука.

Прес-релізи

«Довгий слід трагедії»: До річниці Чорнобильської катастрофи;

«Збереження природно-ресурсного потенціалу»: До Дня довкілля;

«Не згасити свічку пам'яті»;

«Космічні фантазії»;

«Тетянин день»;

«Грані таланту. Великодня писанка»;

«Неосяжний світ Андрія Малишка»: До 100-річчя від дня народження українського поета, перекладача, літературного критика;

«Мова – духовний скарб нації»: До Дня української писемності та мови

«Олег Ольжич – поет і громадянин, сподвижник національно-державної ідеї»: До 105-ї річниці від Дня народження українського поета, археолога і політичного діяча;

«Сучасник поколінь прийдешніх»: До 120-річчя від дня народження Миколи Куліша, українського письменника;

«Книжковий Миколай у бібліотеці»: До Дня Святого Миколая Чудотворця;

«Моїм віршам ... настане черга ще своя»: До 120-річчя від дня народження російської поетеси Марини Цветаєвої;

До вечора вшанування видатного польського письменника, літературознавця, педагога, живописця, громадського і політичного діяча Юзефа Крашевського, присвяченого 200-річчю від дня народження;

До презентації творчих доробків Л. Струся, А. Пастушенка, М. Поровського, О. Євтушка, В. Пестки, В. Ковальчука; презентацій біобібліографічних покажчиків «Жив на чатах духовного ренесансу» (покажчик праць Б. І. Степанишина та «Меремінський Артур Йосипович : науковець, природознавець, читач» та ін.

Друкування заявок на проекти

Фінансовий звіт, звіт по статтях, апікаційна форма за проектом «Вікно в Америку». – 4 с.

Фінансовий звіт, звіт по статтях, апікаційна форма за проектом «WI-FI». – 4 с.

Сканування стародруків, книг у рамках міжнародного проекту «Віртуальна реконструкція спадщини Ю. І. Крашевського» –7 книг та 6 статей, а також сканування 7-ми книжок на замовлення сектору консорціуму «Історична Волинь». Всі оцифровані видання перенесені на CD-диски, оформлені як видання.

Сканування книг для сайту «Культура України» (корпоративний проект бібліотек України; координатор – Національна парламентська бібліотека України (НПБУ). Створення папок з файлами та передача в НПБУ для представлення на сайті «Культура України» (згідно вимог НПБУ) таких видань:

- Головна книгозбірня області: Історія і розвиток : до 55-річчя від дня заснування Рівнен. держ. обл. б-ки : зб. ст. / відп. за вип. В. П. Ярошук ; за ред. Л. Г. Сахнюк. – Рівне : [Рівнен. обл. упр. статистики], 1997. – 90 с.

- Жилінський І. Історія театрального мистецтва Рівненщини / І. Жилінський ; наук. ред. Б. Столярчук. – Рівне : вид. О. Зень, 2009. – 660 с. : іл.

- Регіональна бібліотека в сучасному соціально-культурному контексті : до 60-річчя від дня заснування Рівненської державної обласної бібліотеки : зб. ст. і тез доп. наук.-практ. конф. / Рівнен. держ. обл. б-ка ; ред.: Л. Г. Сахнюк. – Рівне : Волин. обереги, 2002. – 122 с.

«Rocznik Wolynski. Tom 8» (Rowne, 1939), «Novy Korbut. Bibliografia», «Pradavnya-lehenda-Yuzef-Krashevskyj», «Wolhynische hefte», «Rocznik Wolynski. Tom 2» (Rowne 1931), «Rocznik Wolynski. Tom 3» (Rowne 1934).

Друкування матеріалів для Другого обласного фестивалю-конкурсу інноваційного бібліотечного досвіду «Бібліофест»

Упорядкування CD з матеріалами «Бібліофесту» 2012 року. (Сканування, друк анотацій по кожній номінації, перелік учасників, копіювання дисків, формування папок з накладом на CD, створенню меню для CD у програмі AutoPlay Media Studio 8, розробка та друк обкладинок для CD «Бібліофест»).

Розробка дизайну, форматування, друк, сертифікатів та дипломів учасникам «Бібліофесту» (поза планом).

Упорядковано 99 папок, 334 файлів, 30 дисків, 135 прим. обкладинок 80 сертифікатів, 11 дипломів.

Формування макету електронних видань

«Новини краєзнавчої літератури за 2004-2011 рр. (Запис на диски, розробка дизайну обкладинок). – 5 дисків.

«Інформаційний бюлетень «Інва.net» №№ 1–26 (Запис на диск, розробка дизайну обкладинок). – 1 диск.

«Якою має бути бібліотека нашої громади?» (Запис методичних матеріалів на CD, дизайн обкладинки).

Макетування рекламних видань, рекламної продукції

Макет та дизайн плакату «Путівник по ДОБ».

Макет та дизайн плакату «Громадські слухання».

Макет плакату «Книгоношення».

«Порадник читача». – календар на 2012 р.

Макет та дизайн плакату для обласного фестивалю-конкурсу інноваційного бібліотечного досвіду «Бібліофест».

Буклет «Публічна бібліотека – бібліотека рівних можливостей».

Буклет «Інтернет-центр «Окуляр».

Міні-банери «Публічна бібліотека – бібліотека рівних можливостей».

Флажки «Публічна бібліотека – бібліотека рівних можливостей».

Афіша про вивчення німецької мови.

Рекламні листівки про надходження нових книг у відділ абонементу.

Запрошення на урочистості до Всеукраїнського дня бібліотек.

Запрошення на заходи (про А. Меримінського, нагородження переможців «Бібліофесту»).

Сертифікат на право безкоштовного запису до бібліотеки.

Читацький квиток Б. Столярчука.

Афішка на акцію «Першокурсник».

Афішка на захід «Паперовий світ».

Рекламки (майстер-клас з оригамі).

«Bibliogossika».

Інформації на сайт бібліотеки для рубрики «Це цікаво» про книги

Бойсан В. Ти і музика.

Ніколаєва Т. Український костюм: надія на ренесанс.

Ванденберг Ф. Тайный заговор.

Дочинець М. Многії літа. Благії літа.

Болгов В. Мистецький ОЛІМП.

Мольбах Ф. Шестая жена Генриха VIII.

До конкурсу «Краща книга Рівненщини» 2011 року та до Всеукраїнського Дня бібліотек

Запрошення, назви виставок, списки учасників, прес-релізи, листи-

клопотання, характеристики на нагородження тощо.

Комплектування роздаткового матеріалу

Угоди з видавництвами, акти на списання науково-допоміжного покажчика «Пересопницьке Євангеліє: покажчик документних джерел», анотованого каталогу книг «Книга Рівненщини 2010», супровідні листи та адреси розсилки.

Впродовж року відділом оформлювалися книжкові виставки, набирались оголошення, вітання, подяки:

Виставки – 276, оголошення – 142, грамоти, вітання, подяки – 68; роздільники на фонд – 187.

Інша робота

У звітному році фахівцями відділу розроблялися макети видань, обкладинки видань, створювалась кольорова вкладка до «Книги Рівненщини», оформлялися та макетувалися рекламні видання (обкладинки на CD, буклети, банери, афіші, плакати, закладки, запрошення, календарі тощо) до проведення конференцій, семінарів, до відзначення визначних подій бібліотеки, конкурсів, різноманітних акцій. Постійно редагувалася та друкувалася інформація, яка виставляється відділами бібліотеки на сайт книгозбірні.

Впродовж року набиралися: інформації, тексти виступів, листи, накази, характеристики, акти, кошториси, калькуляції, плани заходів, списки, розподіл книг по бібліотеках, документи інженерно-господарської служби та різноманітна адміністративна документація.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Відповідно до статутної діяльності бібліотеки пріоритетним напрямом діяльності ОУНБ в звітному році була наукова-дослідна робота. Фахівці ОУНБ долучалися до всеукраїнських досліджень, організовували локальні вивчення, готували публікації, брали участь в науково-практичних конференціях тощо.

Впродовж звітнього року на запит Міністерства культури України:

- підготовлено пропозиції щодо внесення змін до Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Культура» (програма «Бібліотека» (КТВК 110201), затвердженого спільним наказом Міністерства фінансів України та Міністерства культури України від 01.10.2010 № 1150/41;

- проведено вивчення незадоволеного читацького попиту на книжкову продукцію в публічних бібліотеках Рівненської області;

- підготовлено пропозиції до проекту Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2020 року. Див.: Додаток № 3.

У першому півріччі 2012 року на запит Національної парламентської бібліотеки України у рамках загальнодержавного дослідження «Вивчення стану забезпечення сільського населення України публічними бібліотеками» фахівцями відділу маркетингу та наукової роботи ОУНБ проводилося вивчення стану охоплення бібліотечним обслуговуванням сільського населення Рівненської області. За результатами дослідження оформлено звіт. Див.: Додаток № 4.

Проводилися різноманітні моніторинги на запит управління культури і туризму облдержадміністрації. Зокрема, в лютому підготовлено довідку «Результати моніторингу стану акумуляції та використання книг у публічних бібліотеках Рівненської області в 2009—2011 році, виданих згідно програм: «Програми розвитку книговидавничої справи, сприяння збільшенню випуску книжкової продукції місцевих авторів у Рівненській області на 2006—2010 роки», «Програми підтримки національного книговидання, популяризації української книги та сприян-

ня книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009—2013 рр.». Див.: Додаток № 5.

Низку вивчень реалізовано сектором статистики бібліотечної статистики і реєстрації користувачів відділу маркетингу та наукової роботи ОУНБ. Зокрема, у 2012 р. аналізувалися: ступінь поінформованості користувачів бібліотеки щодо доступу до мережі Інтернет та думки користувачів про електронний каталог бібліотеки. Впродовж року сектором було прослідковано динаміку відвідування бібліотеки такими категоріями користувачів, як люди похилого віку та молодь (школярі, студенти). Детальніше про результати вивчень сектору див. розділ звіту «Сектор бібліотечної статистики і реєстрації користувачів».

Впродовж 2012 р. збиралися дані у рамках локального дослідження «Використання ресурсів Електронної бібліотеки ОУНБ». На сайтах бібліотеки встановлено додатковий інструмент веб-аналітики «Google Analytics». Узагальнення зібраного матеріалу та підготовка кінцевого звіту заплановані на 2013 р.

У листопаді за ініціативи ОУНБ відбувся Міжнародний вебінар «АБІС ІР-БІС: автоматизація бібліотечних процесів і послуг». Організаторами та головними учасниками виступили Рівненська ОУНБ та централізована бібліотечна система (далі ЦБС) Красногвардійського району м. Санкт-Петербург (Росія). Виступи учасників були доступні онлайн для фахівців районних ЦБС Рівненської області.

Впродовж року фахівці ОУНБ взяли участь у науково-практичних конференціях і семінарах міжнародного, всеукраїнського, регіонального рівня:

- 31 травня — 3 червня 2012 р. — II Міжнародна науково-практична конференція «Берестейские книгосборы: проблемы и перспективы исследования» (м. Брест, Білорусь) — директор Ярощук В. П. та провідний бібліотекар Гуріна В. П.

У рамках конференції відбулося засідання міжнародної ради проекту «Віртуальна реконструкція спадщини Ю. І. Крашевського». Учасниками проекту, який розпочато в 2012 р. та продовжено в 2013 р., є бібліотечні та музейні спеціалісти України, Білорусії та Польщі.

- 21—23 вересня — Всеукраїнська конференція «Інформаційна та інфраструктурна доступність як головний чинник індивідуальної мобільності інвалідів по зору» (м. Хмельницький) — заст. директора Л. С. Слесаренко та тренер-волонтер комп'ютерного центру «Інтернет-окуляр» П. В. Озарчук.

- 5 жовтня — наукова історико-краєзнавча конференція Рівненського обласного краєзнавчого музею, присвячена 80-річчю від дня народження визначного рівненського краєзнавця та музейника Гурія Васильовича Бухала — бібліотекар відділу акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії Демчук П. І.

- 21—23 листопада — звітно-виборна та щорічна конференція Української бібліотечної асоціації «Бібліотек@: відкритість, творчість, інновації» (м. Київ) — директор Ярощук В. П. та зав. відділом маркетингу та наукової роботи Ступницька С. П.

- 23 листопада — Міжнародна науково-практична конференція INFORMATIO-2012: Електронні інформаційні ресурси: створення, використання, доступ» (м. Київ) — заст. директора Промська О. Л.

Впродовж року підтримувалися контакти із кафедрою бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету. У червні під керівництвом директора Ярощук В. П. організовано стажування професора кафедри, доктора історичних наук Швецової Г. М. За наслідками стажування Швецовою Г. М. підготовлено до друку статтю «Електронні документні ресурси Рівненської ОУНБ». Директором Ярощук В. П. підготовлено відгук на навчально-методичний посібник «Історія бібліотечної справи» зав. кафедри, кандидата історичних наук Жук В. М. Заст. директора Промською О. Л. підготовлено відгуки

на: навчально-методичний посібник «Соціальні комунікації» викладача кафедри, кандидата наук з соціальних комунікацій Остапчук Ю. О. та навчальний посібник «Історія формування краєзнавчих бібліографічних ресурсів в Україні» доцента кафедри, кандидата педагогічних наук Міляевич І. В.

У звітному році в наукових фахових, фахових виданнях та збірниках (за наслідками конференцій) опубліковано 6 статей фахівців обласної бібліотеки:

1. Волян Н. П. Інтенсивність використання та популяризація краєзнавчого ресурсу центральних районних та міських бібліотек Рівненської області (за матеріалами соціологічного дослідження Рівненської державної обласної бібліотеки) / Н. П. Волян // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : І краєзн. читання пам'яті Петра Тронька : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 22 листоп. 2011 р. / Нац. іст. б-ка України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Нац. спілка краєзнавців України. — К. : Вініченко, 2011. — С. 29—34. (Збірник вийшов друком у 2012 р., однак у видавничих відомостях зазначений 2011 р.).

2. Ковальчук Ю. Організація квестів у бібліотеці / Ю. Ковальчук // Бібл. форум України. — 2012. — № 3. — С. 23—24.

3. Промська О. Л. Метабібліографічні ресурси України: сучасний стан та напрями вдосконалення в електронному середовищі / О. Л. Промська, Л. В. Глазунова // Створення бібліографічних ресурсів: проблеми та перспективи : матеріали п'ятих бібліогр. студій, [м. Харків], 25 квіт. 2012 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. — Х., 2012. — С. 4—12.

4. Промська О. Л. Сучасні метабібліографічні ресурси України: всеукраїнський і регіональний рівні / О. Л. Промська, Л. В. Глазунова // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури. — Х., 2012. — Вип. 37. — С. 179—188.

5. Щербан Р. М. Школа ІРБІС: регіональний досвід / Р. М. Щербан // Бібл. форум України. — 2012. — № 3. — С. 5—7.

6. Ярошук В. П. Вчений і бібліотека — плідна співдружність / В. П. Ярошук // Наукові записки. Вип. 10 : до 80-річчя з дня народж. Гурія Бухала / Рівнен. обл. краєзн. музей, Упр. культури і туризму Рівнен. обл. держ. адмін., Дочірнє п-во «Волин. старожитності» Держ. п-ва «Наук.-дослід. центр «Охоронно-археолог. служба України», Ін-т археології Нац. акад. наук України. — Рівне, 2012. — С. 37—39.

7. Ярошук В. П. Любив Україну і високо цінував бібліотеку / В. П. Ярошук // Жив на чатах духовного ренесансу : бібліогр. покажч. пр. Б. І. Степанишина / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад.: Костильова Л. А., Люльчук Г. М.; наук. ред.: Промська О. Л.; ред.: Тирак З. М; відп. за вип.: Ярошук В. П. — Рівне, 2012. — С. 8—13.

До друку подано 2 публікації:

1. Волян Н. П. Інноваційні послуги публічних бібліотек Рівненщини [для участі у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Короленківські читання 2012» (тема року: «Взаємодія та партнерство бібліотек у регіональному інформаційному просторі»)].

2. Гуріна В. П. Сапєги в дослідженнях української історичної науки (на прикладі джерел з фонду Рівненської державної обласної бібліотеки) [для участі в II Міжнародній науково-практичній конференції «Берестейские книгоборы: проблемы и перспективы исследования» (м. Брест, Білорусь)].

З метою розвитку наукової організації праці у 2012 р. зроблено таке: розроблено правила користування послугою електронної доставки документів (для користувачів бібліотеки), інструкцію для надання послуги електронної доставки документів віддаленим користувачам бібліотеки (для робочої групи бібліотечних спеціалістів), інструкцію по збереженню електронних ресурсів в РОУНБ, поло-

ження про електронний каталог; здійснено заміри на нові процеси роботи та підготовлено додаток до «Норм часу на основні процеси бібліотечної роботи ОУНБ», підготовлено положення про навчально-тренінговий центр Рівненської ОУНБ.

У рамках науково-бібліографічної роботи в звітному році спеціалістами бібліотеки підготовлено 3 бібліографічні покажчики. З них — 2 науково-допоміжних і 1 анований каталог видань (9-й випуск):

- Жив на чатах духовного ренесансу : біобібліогр. покажч. пр. Б. І. Степанишина / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад.: Костильова Л. А., Люльчук Г. М. ; наук. ред.: Промська О. Л. ; ред.: Тирак З. М. ; відп. за вип.: Ярощук В. П. — Рівне : Волин. береги, 2012. — 56 с. : фотоіл. — (Серія «Славетні земляки»).

- Книга Рівненщини 2011 : анов. кат. вид. : (з фондів Рівнен. держ. обл. б-ки). Вип. 9 / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. та ред.: Сахнюк Л. Г. ; наук. ред.: Промська О. Л. ; відп. за вип.: Ярощук В. П. — Рівне, 2012. — 99 с. : фотоіл.

- Меремінський Артур Йосипович: науковець, природознавець, читач : біобібліогр. покажч. / Рівнен. держ. обл. б-ка, Рівнен. обл. орг. Укр. т-ва охорони природи ; уклад.: Н. О. Нікітіна ; наук. ред.: О. Л. Промська ; ред.: З. М. Тирак ; відп. за вип.: В. П. Ярощук. — Рівне, 2012. — 63 с. : фотоіл. — (Серія: «Дослідники Рівнен. краю»).

У рамках реалізації згаданого вище українсько-білорусько-польського проекту «Віртуальна реконструкція спадщини Ю. І. Крашевського» підготовлено бібліографічний список документів «Крашевський Юзеф Ігнаци: До 200-річчя від дня народж. письм., журналіста, художника, громад. діяча (1812—1887)».

У 10-му випуску «Наукових записок» Рівненського обласного краєзнавчого музею опублікований бібліографічний список «Гурій Васильович Бухало (до 80-річчя з дня народження)» (Рівне, 2012. — С. 32—36.), підготовлений бібліотекарем відділу акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії ОУНБ П. І. Демчук.

Детальніше про бібліографічну продукцію ОУНБ див. розділ звіту «Відділ редакційно-видавничої роботи».

Заступником директора Промською О. Л. упорядковано науково-допоміжний бібліографічний покажчик третього ступеня «Українські метабібліографічні посібники (кінець ХІХ — початок ХХ ст.)» (К., 2012). Покажчик виданий за фінансової підтримки Національної парламентської бібліотеки України. У № 10 «Вісника Книжкової палати» за 2012 р. вміщено рецензію на видання Промської О. Л. (Герашенко М. Про метабібліографію та бібліографію третього ступеню / М. Герашенко, Л. Добровольська // Вісн. Кн. палати. — 2012. — № 10. — С. 12—13.).

ПЛАТНА ДІЯЛЬНІСТЬ. ЗАЛУЧЕННЯ ДОДАТКОВИХ КОШТІВ

У 2012 році бібліотека продовжувала надавати користувачам додаткові бібліотечні сервісні послуги згідно нової Постанови Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2011 року № 1271 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами культури, заснованими на державній і комунальній формі власності». Впродовж року бібліотека максимально використовувала перелік платних послуг, однак не досягла виконання в грошовому еквіваленті попереднього 2011 року. Цьому частково сприяла відміна окремих послуг: видача літератури по «Нічному абонементу», продовження терміну користування документами, організація комерційних читальних залів, користування каталогами і жур-

налами книг тощо; організація акцій для студентських та учнівської молоді на безплатну послугу з оформлення електронних реєстраційних документів користувачів бібліотеки. Як результат, бібліотека надала платних послуг на суму 73800 грн., в т.ч. за орендну плату окремих приміщень 10600 грн.

В 2012 році Посольство США в Україні підтримало діяльність Центру «Вікно в Америку». Було придбано 4 електронні пристрої для читання книг, 2 айпеди на суму 12900 грн.

У травні 2012 року Рівненська ОУНБ перемогла на Ярмарку бібліотечних інновацій «Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади» у номінації «Рівні можливості та суспільне здоров'я» та отримала ноутбук, вартість якого склала 2552 грн.

У звітному році бібліотека отримала в подарунок від різних установ, організацій та приватних осіб 3851 видання на суму 134100 грн.

УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ. РОБОТА З КАДРАМИ

Впродовж звітнього року бібліотека проводила відповідну роботу з управління персоналом. Щомісячно і щоквартально підводились підсумки роботи окремих відділів та працівників, проводились наради по затвердженню індивідуальних, квартальних планів роботи. Підводились підсумки виконання умов Колективного договору роботи бібліотеки за півріччями.

У 2012 році був розроблений та укладений новий, черговий Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом бібліотеки на 2012—2015 рр. Для його підготовки була створена група із числа адміністрації та членів профспілкового комітету.

У звітному році був затверджений Рівненською обласною радою новий Статут бібліотеки та змінена офіційна назва установи. З грудня 2012 р. офіційна назва бібліотеки – Комунальний заклад «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» Рівненської обласної ради.

На раді при директорі в січні звітнього року традиційно розглядалися питання «Затвердження плану роботи ДОБ на 2012 рік» та «Звіту про роботу за 2011 рік». Заслуховувались питання про впровадження в роботу ДОБ Постанови Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2011 року № 1271 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами культури, заснованими на державній і комунальній формі власності». Працівники бібліотеки були ознайомлені з новим «Положенням про додаткові платні бібліотечні послуги ДОБ» та із змінами у переліку послуг, прейскурантом цін та калькуляції-кошторисом для їх підтвердження.

На раді при директорі «Про хід залучення користувачів до використання ресурсів бібліотеки» (листопад) було визнано, що з метою залучення до використання книг, періодики, електронних документів (CD, DVD), спеціалісти ОУНБ використовують різні форми: під час безпосереднього спілкування із постійними або потенційними користувачами (екскурсії, презентації, бібліографічні огляди, виставки, «кільцева пошта»), шляхом підготовки видавничої та рекламної продукції (бібліографічні посібники ОУНБ, оформлення зони «рекламної зони», оголошення про нові надходження, аудіокниги тощо), через мережу інтернет (через власні та зовнішні веб-ресурси, e-mail розсилка інформації, розділ сайту бібліотеки «Аудіоподкасти» тощо). З метою залучення користувачів з кінця 2011 р. відділами обслуговування реалізується послуга e-mail-розсилки. В 2012 р. проведено низку заходів по впровадженню нової послуги «Електронна доставка документів»: придбано сканери в відділи обслуговування, розроблено правила користування послугою для користувачів та інструкцію по наданню послуги для

бібліотечних фахівців, проведено навчання фахівців, які реалізуватимуть послугу. Розпочато ведення нового блогу бібліотеки літературного спрямування «Порадник читача», де вміщуються повідомлення про ресурси бібліотеки. Підсумовано, що активність віртуальних користувачів бібліотеки залежить від рівня підтримки та популяризації веб-ресурсів обласної бібліотеки у мережі інтернет. Сектором підтримки «Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина», веб-сайту бібліотеки, веб-сайту «Історична Волинь», веб-сайту «Освітній навігатор» впродовж 2012 р. було: реалізовано реєстрацію та розміщення посилань на сайти обласної бібліотеки в каталогах та тематичних сайтах, обмін банерами з іншими інтернет-проектами, додано кнопки соціальних мереж (що позитивно впливає на рейтинг веб-сайтів), проводився щомісячний моніторинг відвідування сайтів ОУНБ. Моніторинг свідчить про інтерес користувачів мережі інтернет до ресурсів бібліотеки (показники відвідуваності постійно зростають).

Однак аналіз проведеної роботи по залученню користувачів до використання ресурсів бібліотеки виявив й певні упущення: відсутність цільової реклами для різних груп користувачів, недостатнє використання зовнішніх інтернет-ресурсів для представлення бібліотечних ресурсів, незатребуваність повнотекстової бази даних книг та статей, яка формується бібліотекою з 2008 р., відсутність єдиного підходу до формування «постів» для блогу «Порадник читача», ігнорування коментарів на блозі, що в цілому негативно впливає на його відвідуваність, недостатня реклама ресурсів бібліотеки в соціальних мережах та ін. Для вирішення вищезазначених проблемних питань та усунення недоліків рада при директорі прийняла відповідні рішення.

На раді при директорі «Про стан інвентаризації бібліотечного фонду ОУНБ у 2012 р.» (грудень) було визнано, що бібліотека вчасно зреагувала на нові інструктивні зміни до «Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ», де зазначається у п. 1.5, що установи зобов'язані проводити інвентаризацію бібліотечних фондів – за рішенням керівника установи 1 раз на 5 років, або протягом 5-ти років з охопленням інвентаризацією щорічно не менше 20% одиниць бібліотечного фонду із обов'язковим завершенням розпочатої інвентаризації цього майна у структурному підрозділі протягом 30-ти днів.

У 2011 році було здійснено інвентаризацію частини бібліотечного фонду відділу використання та зберігання документного фонду (формат Б), шляхом звірки карток топографічного каталогу з наявністю документів на полицях. Всього було опрацьовано 30 тис. карток і виявлено 13850 одиниць частини фонду формату Б, які числяться за відділом книгозберігання.

Згідно Перспективного плану у 2012 році здійснено інвентаризацію документного фонду відділів формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів (2720 одиниць фонду), інформації та літератури виробничої тематики (23000 одиниць фонду), обслуговування документами іноземними мовами (18117 одиниць фонду). Інвентаризацію вищезазначених відділів було проведено шляхом звірки індикатора на підсобний фонд з наявністю книг на полиці. Наявність документа визначалась написанням талона на кожне наявне видання. В результаті інвентаризації встановлено, що наявність документів бібліотечного фонду відповідає обліковим документам і недостачі фонду не виявлено.

Однак, у процесі інвентаризації бібліотечного фонду було виявлено ряд проблемних питань та недоліків. Це стосується Інструкції по інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ, що інвентаризація проводиться один раз у 5 років, або протягом 5-ти років з охопленням інвентаризації щорічно не менше 20% одиниць бібліотечного фонду

із обов'язковим завершенням розпочатої інвентаризації цього майна у структурному підрозділі протягом 30-ти днів. Інвентаризація бібліотечного фонду підрозділів бібліотеки відбувається більше зазначеного терміну від 25-ти до 45-ти днів і більше із залученням значної кількості персоналу.

Потребує досконалості процедура інвентаризації бібліотечного фонду, який розміщений за форматно-порядковою системою розстановки. У відділі комплектування та обробки документів зберігається топографічний каталог на видання, які зашифровані за форматно-порядковою системою на весь фонд бібліотеки, більша частина якого зберігається у відділі використання та зберігання документного фонду. Доцільно виокремити картки на фонд, який знаходиться лише у книгосховищі. Для вирішення вищезазначених проблемних питань та усунення недоліків рада при директорі прийняла відповідні рішення.

29 жовтня звітного року з метою формування професійної майстерності та виконавської дисципліни, обміну професійним досвідом, посилення професійної комунікації проведена конференція головних бібліотекарів ОУНБ «Використання новітніх технологій у створенні інформаційних ресурсів та обслуговуванні користувачів». 13 головних спеціалістів бібліотеки представили власні напрацювання за 2010—2012 рр. відповідно до посадових інструкцій, підготували виступи та слайд-презентації. Тексти виступів упорядковані у збірник матеріалів (опублікований на офіційному сайті бібліотеки). Головні бібліотекарі виступили з такими темами: «Обслуговування людей похилого віку та людей з обмеженими фізичними можливостями у відділі абонементів» (Слимак Н.І.), «Штрихкодове маркування документів відділу абонементів» (Мелешук І.І.), «Формування та створення інформаційного ресурсу» (Волошина С.В.), «Нові форми роботи – нові читачі в бібліотеці» (Шапирко Л. А.), «Досвід формування електронної бібліотеки «Історична Волинь» (Малишева Л.М.), «Від інновацій до традицій» (Тихова О.Ф.), «Діяльність Пункту доступу громадян до інформації органів державної влади» (Бендюг В.Т.), «День бібліографії – один з відновлених комплексних заходів з популяризації бібліографічних знань» (Стадницька Л.М.), «Спільними зусиллями - до успіху: Діяльність Рівненської Регіональної корпоративної бібліотечної інформаційної системи» (Матушевська Т.В.), «Розвиток бібліотечного краєзнавства на Рівненщині» (Волян Н.П.), «Формування інформаційного ресурсу «Регіональний інформаційний портал «Рівненщина» (Тимощук Н.П.), «Школа ІРБІС: регіональний досвід» (Щербан Р.М.), «Аналіз звернень до РОУНБ студентів ВУЗів, учнів училищ, коледжів, наукових працівників та людей похилого віку» (Коваль А.В.)

Необхідною умовою досягнення нової якості в роботі спеціалістів бібліотеки є *підвищення професійного рівня*.

Впродовж року були організовані лекції, консультації та практичні заняття для фахівців всіх відділів ОУНБ. Навчання було орієнтовано на конкретні групи бібліотечних спеціалістів та проходило переважно на базі навчально-тренінгового центру обласної бібліотеки за участі тренерів центру Волян Н. П., Щербан Р. М.; заст. директора Промської О. Л., Слесаренко Л. С.; спеціалістів відділу маркетингу та наукової роботи Ступницької С. П., Ковальчук Ю. О., Усович І. В., Литвинюк А. М.

Щомісячно для колективу бібліотеки готувався та представлявся огляд за матеріалами фахової періодики та інтернет-ресурсів на тему «Інноваційна діяльність бібліотек».

Для зав. відділами ОУНБ були проведені практичні заняття з тем: «Основи роботи в Excel», «Сервіси і інструменти Google. Служба «Документи Google».

Для фахівців відділів обслуговування було організовано низку навчань для забезпечення нових напрямів бібліотечної роботи, впроваджених у звітному році, зокрема, «E-mail-розсилка інформації», «Формування змісту «Електронного

путівника бібліотеки», «Особливості роботи з бібліотечних блогом «Порадник читача», «Надання послуги електронна доставка документів віддалених користувачам бібліотеки», «Робота у програмі «Skype».

Були організовані практичні заняття щодо організації та інформаційного супроводу масових заходів (для спеціалістів відділів обслуговування): «Захід вихідного дня», «Створення презентацій у програмі PowerPoint», майстер-клас «Організація квестів у бібліотеці», ін.

Максимчук В. В., представник пункту доступу громадян до офіційної інформації, що функціонує на базі ОУНБ, провела тренінг «Оплата комунальних послуг через інтернет» для відділів обслуговування бібліотеки.

Спеціалісти відділів, які формують бібліографічний та повнотекстовий ресурс (відділ формування бібліографічного ресурсу, комплектування та обробки документів, краєзнавчих документів та бібліографії, обслуговування документами з мистецтва та ін.) відвідали заняття з таких тем, як «Лінгвістичне забезпечення АСОД», «Створення «Календаря знаменних і пам'ятних дат», «Створення пошукових образів документів», «Створення повнотекстових баз даних», Сайт «Освітній навігатор». Структура та зміст», «Оформлення повідомлень для блогу «Libr.net».

Тренери навчально-тренінгового центру Волян Н. П. та Щербан Р. М. провели тренінги з питань проектної діяльності, впровадження та узагальнення інноваційного бібліотечного досвіду за участі молодих спеціалістів ОУНБ.

Впродовж року спеціалісти Рівненської ОУНБ відвідували інші бібліотеки та установи України, де проходили навчання за різними напрямками бібліотечної діяльності:

- *Формування та підтримка ресурсу. Впровадження новітніх інформаційних технологій у бібліотечну діяльність.*

У 2012 р. ОУНБ приєдналася до всеукраїнського корпоративного проекту по формуванню електронної бібліотеки «Культура України» (координатор – Національна парламентська бібліотека України (НПБУ). У березні звітного року зав. відділом редакційно-видавничої роботи Тирак З. М. та бібліотекар Давидчук І. В. взяли участь у тренінгу в НПБУ, де ознайомилися із головними завданнями проекту, вимогами до електронних документів, які передаватимуться для публікації на сайті «Культура України».

Провідний інженер-програміст Ярощук М. В. взяв участь в Українському форумі інтернет-діячів «iForum – 2012» (квітень, м. Київ).

У вересні 2012 р. зав. відділом формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів Костильова Л. А. стала учасником міжнародного семінару-тренінгу «Електронні бібліотеки: формування та каталогізація цифрових ресурсів» (м. Київ). По наслідках семінару-тренінгу Костильовою Л. А. організовано навчання для спеціалістів ОУНБ.

Головний бібліотекар Волян Н. П. відвідала конференцію «ТехКемп Київ» («Створюючи громадянина світу: будуємо школи без кордонів») (вересень, м. Київ). Матеріали та здобутий досвід були презентовані колективу ОУНБ.

- *Обслуговування людей з особливими потребами.*

У вересні 2012 р. заст. директора Промська О. Л. взяла участь в семінарі «Надання бібліотеками доступу до Інтернету слабкозорим і сліпим: сучасні можливості та досвід», який організувало Посольство США в Україні (м. Херсон). Учасники семінару – представники ОУНБ, обласних бібліотек для юнацтва, центральних районних бібліотек, громадських організацій – ділилися власним досвідом роботи в напрямі обслуговування людей з вадами здоров'я.

- *Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу.*

У березні звітнього року головний бібліотекар Щербан Р. М. взяла участь у Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Педагогічний досвід, як фактор оновлення змісту науково-методичної діяльності в установах і закладах освіти: вектори випереджального розвитку» (у рамках засідання Всеукраїнської школи новаторства керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників післядипломної педагогічної освіти), де виступила із досвідом «Освітній навігатор на допомогу навчально-освітньому процесу».

- *Партнерство і співпраця бібліотек та громадських організацій*

Директор В. П. Ярошук та бібліотекар Рижа Т. М. у грудні звітнього року відвідали регіональний форум «Партнерство бібліотек та НУО: нові можливості», який відбувся в м. Хмельницькому і був організований Програмою «Бібліоміст» та Хмельницькою ОУНБ. У рамках форуму відбулися виступи учасників, панельні дискусії, робота в малих групах.

- *Діяльність Центру європейської інформації.*

У квітні провідний бібліотекар Усович І. В. стала учасником круглого столу «Обговорення стратегії розвитку Мережі центрів європейської інформації України: регіональні компоненти», що відбувся в м. Львові.

Зав. відділом обслуговування користувачів у читальній залі (на базі якого діє Центр) Войтович Н. В. у вересні відвідала Форум Мережі Центрів європейської інформації України в м. Миколаєві.

- *Діяльність навчально-тренінгового центру (НТЦ) ОУНБ (у рамках проекту «Бібліоміст»).*

Головний бібліотекар Волян Н. П. взяла участь в підвищенні кваліфікації тренерів НТЦ у м. Києві (квітень) та в с. Н. Рожанка (Львівська область).

Провідний бібліотекар Усович І. В. пройшла навчання координаторів НТЦ у м. Києві в серпні та листопаді звітнього року.

У рамках роботи по проведенню дистанційного навчання бібліотекарів області пройшли навчання головні бібліотекарі Волян Н. П., Щербан Р. М. (грудень, м. Київ) та провідний інженер-програміст Івчик В. О. (листопад, м. Київ).

- *Співпраця з Гете-інститутом в Україні.*

У лютому зав. відділом обслуговування користувачів документами іноземними мовами Волкова С. О. відвідала дводенний семінар в Гете-Інституті «Бібліотека як місце навчання: можливості і перспективи» (м. Київ). У жовтні Волкова С. О. взяла участь у робочій зустрічі в м. Києві у рамках проекту «Заочний абонемент».

- *Реалізація проекту «Вікно в Америку».*

Зав. відділом обслуговування документами іноземними мовами, керівник проекту «Вікно в Америку» Волкова С. О. відвідала семінар-тренінг «Центри «Вікно в Америку»: Використання нових технологій для розширення аудиторії за допомогою мобільних «пересувних вікон». Захід був організований Посольством США в Україні спільно з Асоціацією «Інформаціо-Консорціум» для керівників центрів «Вікно в Америку» (липень, м. Ужгород).

В жовтні в Гурзуфі відбувся семінар для керівників центрів «Вікно в Америку» та директорів обласних бібліотек «Центри «Вікно в Америку»: Використання нових стратегій і технологій для розширення аудиторії», який відвідали директор Ярошук В. П. та Волкова С. О.

У травні 2012 р. група спеціалістів (директор Ярошук В. П., заст. директора Промська О. Л., провідний бібліотекар Шинковська І. В., оператор Озарчук П. В.) взяли участь у Всеукраїнському Ярмарку бібліотечних інновацій «Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади» (м. Київ). У рамках Ярмарку пройшов конкурс реалізованих бібліотечних проектів, участь в якому взяв й проект ОУНБ «Послуги людям з вадами зору та слуху (з досвіду Рівненської державної обласної

бібліотеки)». Впродовж дня відбувалися презентації бібліотечних проектів, обговорення, перегляд інсталяцій, конкурси і т. д. За результатами роботи журі проект ОУНБ здобув перемогу в номінації «Рівні можливості та суспільне здоров'я».

Головним бібліотекарем Щербан Р. М. узагальнено досвід ОУНБ «Електронна бібліотека Рівненської державної обласної книгозбірні» для участі у всеукраїнському конкурсі «Бібліотека року». За результатами конкурсу обласна бібліотека була відзначена як краща серед бібліотек України. («Бібліотечна планета», 2012, № 3).

Працівники відділу інформації та літератури виробничої тематики та заступник директора з наукової роботи обмінялися досвідом роботи з працівниками Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Я. Франка (травень). Під час візиту відбулося знайомство з містом, його історичними місцями та безпосередньо з самою бібліотекою. Колеги з Івано-Франківська детально розповіли про діяльність структурних підрозділів бібліотеки та з роботу відділу економіко-виробничої літератури. У ході зустрічі відбувся обмін інформацією про роботу двох бібліотек.

Спеціалісти Рівненської ОУНБ презентували роботу свого відділу по таких напрямках:

- інформаційна діяльність як пріоритетний напрямок роботи відділу;
- інноваційні форми та методи масової роботи.

Зважаючи на зацікавленість з боку рівненських колег роботою Клубу творчих особистостей «Галицькі кмітливі», колеги з Івано-Франківської ОУНБ організували гостям зустріч з головою обласної організації ТВР України Богданом Середюком та членом клубу – винахідником та раціоналізатором відомою дизайнеркою виробів із хутра Марією Волосовською.

У червні Рівненська ОУНБ приймала гостей з Івано-Франківська – спеціаліста краєзнавчого відділу та заступника директора з автоматизації бібліотечних процесів. Фахівців Івано-Франківської ОУНБ зацікавила інформаційна робота відділу акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії, а також відділу окремі автоматизовані процеси роботи АБІС ІРБІС.

Штатна чисельність працівників бібліотеки у 2012 році становила 102 чоловіка. Кількісний склад бібліотечних працівників впродовж року залишився без змін і на початок 2013 р. становить 72 людини. У звітному році була проведена чергова атестація бібліотечних працівників – 3 фахівця було проатестовано. Всі працівники отримали одноразову матеріальну допомогу у розмірі посадового окладу на оздоровлення. Працівники бібліотеки до ювілейних дат від дня народження були відзначені адміністрацією та профспілковим комітетом (премії, подяки). До Всеукраїнського дня бібліотеки окремі працівники бібліотеки були нагороджені Грамотами обласного управління культури та туризму, Рівненської обласної ради та Рівненським обласним комітетом профспілки працівників культури.

Для колективу впродовж року організувалися екскурсії в культурно-заповідний комплекс «Зарваниця» (Тернопільська область) та історико-культурного заповідник «Меджибіж» (Хмельницька область). Організувалися вечори-відпочинку до: Дня захисника Вітчизни, Міжнародного Дня 8-го Березня, Всеукраїнського Дня бібліотек, святкування Нового року; у рамках відзначення Нового року організовано дитячий ранок для дітей працівників колективу.

ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОЦЕСІВ. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом звітного року бібліотекою придбано 5 сканерів, ноутбук, монітор, екран, принтер, клавіатуру, комплектуючі до комп'ютерів, програмне забезпечення, 3 електроконвектори, 46 стільців, 5 крісел, стіл дитячий шестикутний, 12 світильників, телефон, електротовари, господарчі товари та дезінфікуючі засоби. Працівники забезпечувались канцтоварами, матеріалами для надання послуг користувачам. При цьому використовувались як бюджетні кошти — 26495 грн., так і кошти спецфонду — 37787 грн.

Здійснено ремонт приміщень №№18, 25, 28, 36 та читальної зали із заміною 35,71 м² вікон на металопластикові, поточний ремонт (1,8 м²) покрівлі, періодичний технічний огляд пасажирського ліфта, монтаж та налагодження охоронної сигналізації (30 м) у відділі формування бібліографічного ресурсу, ремонт внутрішньої системи водопостачання. Власними силами здійснено косметичний ремонт коридору 1-го поверху. З коштів бюджету сплачено 17688 грн., зі спецкоштів — 15952 грн.

Протягом року здійснювався ремонт комп'ютерної та оргтехніки, заправка та відновлення картриджів. З коштів бюджету сплачено 1426 грн., зі спецкоштів — 5758 грн.

Утилізовано 106 штук ламп, що містять ртуть.

Проводилося технічне обслуговування пожежної, охоронної сигналізації, централізованого пожежного спостереження, ліфта, телефонного зв'язку, інтернету. Своєчасно вивозилося сміття, проводилася дератизація приміщень.

Повірені тепловий та водяний лічильники, контрольно-вимірювальні прилади (манометри, термометри, психрометр), здійснено промивку системи опалення.

Здійснено обов'язкове особисте страхування членів добровільної пожежної дружини — зі спецкоштів сплачено 1200 грн.

Проведено випробування на тиск та витрату води мережі зовнішнього протипожежного водопостачання об'єкту. Здійснено перезарядження 13 вогнегасників.

Створено інформаційні куточки з цивільного захисту.

Закуплено та видано спецодяг відповідно до норм робітнику по прибиранню території та прибиральниці.

Протягом року проводилися інструктажі, навчання та перевірка знань з питань пожежної безпеки та охорони праці працівників бібліотеки.

Працівники бібліотеки пройшли медогляд відповідно чинного законодавства.

Залишається невирішеним питання реконструкції фасаду бібліотеки. Будівля має аварійний стан вікон куполу та вікон 4 поверху західної сторони будівлі. Не завершено ремонт автоматичної пожежної сигналізації, яку необхідно проводити разом із заміною підвісної стелі та розділенням світла на групи. У передаварійному стані знаходиться система внутрішнього протипожежного водогону та насосна станція. Потребує заміни система опалення 3-4 поверхів та електромережа у відділі використання та зберігання документного фонду. Для забезпечення сприятливого санітарно-гігієнічного режиму зберігання та використання фондів виникає необхідність встановлення систем кондиціонування повітря.

Директор

В. П. Ярошук

ЗМІСТ

	Стр.
Відділ комплектування та обробки документів	3
Відділ використання та зберігання документного фонду	5
Відділ формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів	8
Відділ акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії	13
Сектор Консорціуму «Історична Волинь»	17
Сектор підтримки «Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина», веб-сайту бібліотеки, веб-сайту «Історична Волинь», веб-сайту «Освітній навігатор	21
Відділ обслуговування користувачів у читальній залі	26
Відділ абонементу	32
Відділ обслуговування документами з мистецтва	37
Відділ обслуговування документами іноземними мовами	41
Відділ інформації та документів виробничої тематики	45
Сектор бібліотечної статистики і реєстрації користувачів	54
Відділ маркетингу та наукової роботи	57
Відділ редакційно-видавничої роботи	69
Наукова діяльність бібліотеки	76
Платна діяльність. Залучення додаткових коштів	79
Управлінська діяльність. Робота з кадрами	80
Технічне забезпечення бібліотечних процесів.	85
Господарська діяльність	